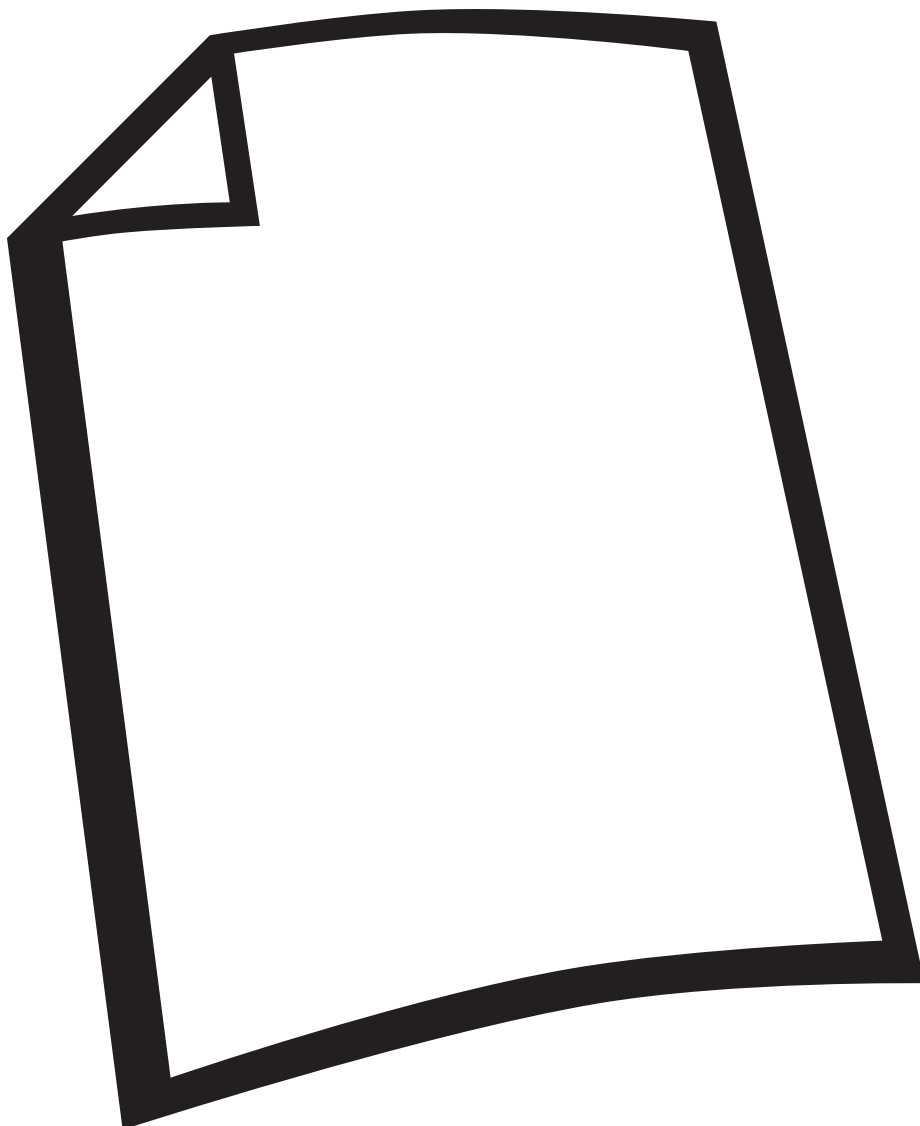

UVIC GUIA DE L'ESTUDIANT **2005-2006**

FACULTAT D'EMPRESA I COMUNICACIÓ
DOBLE TITULACIÓ

Llicenciatura d'Administració i Direcció
d'Empreses - Publicitat i Relacions Públiques

Primera edició: juliol de 2005

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel. 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Artyplan

ÍNDEX

Presentació	5
Facultat d'Empresa i Comunicació	7
Estructura	7
Òrgans de Govern	7
Departaments, Professorat i Professionals dels Serveis	8
Calendari Acadèmic	11
Organització dels Ensenyaments	13
Pla d'estudis	13
Organització temporal de l'ensenyament	14
Assignatures optatives	15
Les tutories	15
La Borsa de Treball	16
Notes	16
Programes de les assignatures obligatòries de Primer Curs	17
Història Econòmica Mundial	17
Macroeconomia I	20
Dret de l'Empresa	21
Informàtica I	26
Llengua Catalana	28
Teories de la Comunicació	30
Comptabilitat I	32
Economia de l'Empresa I	34
Microeconomia I	37
Matemàtica I	38
Anglès I	40
Informàtica II	42
Programes de les assignatures obligatòries de Segon Curs	43
Anglès II	43
Matemàtica II	45
Economia de l'Empresa II	47
Estadística I	48
Comptabilitat II	50
Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa I	52
Microeconomia II	54
Anglès III	56
Economia Mundial	58
Estadística II	60

Economia Espanyola	62
Macroeconomia II	63
Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa II	64
Programes de les assignatures obligatòries de Tercer Curs	65
Anglès IV	65
Comptabilitat III (Costos)	67
Econometria I	69
Matemàtica de les Operacions Financeres	71
Direcció Comercial I	73
Direcció Financera I	74
Teoria Econòmica de l'Empresa i de la Indústria	76
Econometria II	78
Hisenda Pública	80
Anàlisi d'Estats Comptables	84
Llengua Espanyola	87
Organització d'Esdeveniments	89
Disseny i Comunicació Gràfica	89
Taller de Comunicació Gràfica	89
Programes de les assignatures obligatòries de Quart Curs	91
Direcció Estratègica i Política d'Empresa I	91
Direcció Comercial II	92
Sistema Fiscal Espanyol	94
Direcció Financera II	96
Política Econòmica	98
Direcció Estratègica i Política d'Empresa II	102
Integració Europea	103
Programes de les assignatures optatives	105
Estratègia i Planificació de Mitjans I	105
Fonaments de Comunicació Digital	106
Estratègia i Planificació de Mitjans II	108
Relació amb els Mitjans de Comunicació	109
Taller de Comunicació Interactiva	110
Programes de les assignatures de lliure elecció	113
Creativitat Publicitària I	113
Assignatures de Campus	115
Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	115
Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat	117
Dones en el Segle XXI: Una Visió Interdisciplinària	118
Aula de Cant Coral I i II	120
Curs d'Iniciació al Teatre	122
Adreces electròniques del personal de la Facultat	123

PRESENTACIÓ

Aquesta Guia està pensada per proporcionar-te tota aquella informació imprescindible de cara a planificar amb encert el proper curs, a més de donar-te referència de tots els serveis i possibilitats que t'ofereixen la Facultat i el conjunt de la Universitat.

Aquest és el quart curs que hem articulat les llicenciatures d'Administració i Direcció d'Empreses i la de Publicitat i Relacions Públiques, per tal que les puguis completar en cinc cursos. És sens dubte una gran possibilitat i una gran opció. Tenir tota la formació d'economista especialitzat en l'administració empresarial i, alhora, sumar-hi tota la formació en comunicació que dóna la llicenciatura de Publicitat et donarà una gran amplitud formativa i un perfil professional molt complet i especialitzat de cara a la teva inserció laboral futura.

La doble titulació per la qual has optat, et demanarà un esforç d'estudi important. Com veuràs, en els primers cursos la càrrega acadèmica és especialment important en les matèries instrumentals de l'àrea d'empresa i, progressivament, aniran augmentant les matèries més específicament de publicitat i relacions públiques.

En aquesta guia podràs conèixer la programació de la doble titulació, els diferents tipus d'assignatures, els seus programes i els diversos perfils abans de prendre decisions que afectin la teva matriculació.

Finalment, voldria aprofitar aquesta presentació per encoratjar-te a treure el màxim profit de les possibilitats formatives i dels serveis que posem al teu abast: la possibilitat de realitzar pràctiques en empreses, l'oportunitat de fer estades d'estudis a l'estranger en el marc dels programes d'intercanvi internacional que tenim a l'efecte, de recórrer a les tutories que t'hem assignat, d'ampliar la teva formació en idiomes més enllà de les assignatures obligatòries de la carrera, d'explotar els recursos informàtics i audiovisuals al teu abast...

Esperem, en definitiva, que aprofitis al màxim el teu pas per la Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic i que, al final, el teu període d'estudis hagi estat el més agradable i satisfactori possible. Amb aquest objectiu treballem i restem a la teva disposició.

Facultat d'Empresa i Comunicació

LA FACULTAT D'EMPRESA I COMUNICACIÓ

Estructura

La Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic imparteix 7 titulacions:

- Diplomatura de Ciències Empresarials
- Diplomatura de Turisme
- Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses
- Llicenciatura de Comunicació Audiovisual
- Llicenciatura de Publicitat i Relacions Públiques
- Llicenciatura de Periodisme
- Doble Titulació ADE – Publicitat i Relacions Públiques (en cinc anys)

La gestió ordinària en el govern de la Facultat correspon a la Degana, que delega les qüestions d'organització docent en els o les Caps d'Estudis.

La Facultat s'estructura per titulacions, àrees funcionals i departaments. Les unitats bàsiques de docència i activitat acadèmica són les titulacions. Les àrees funcionals, amb els coordinadors corresponents, són àmbits de desenvolupament de nous projectes, de suport a la docència i de vinculació amb l'entorn. Els departaments són les agrupacions de professors d'una mateixa àrea disciplinària.

Les àrees funcionals de la Facultat d'Empresa i Comunicació són:

- Relacions Internacionals
- Formació Continuada i Serveis d'Estudis
- Pràctiques i Inserció Professional

Els departaments de la Facultat són:

- Departament de Comunicació Corporativa
- Departament de Comunicació Digital
- Departament d'Economia, Matemàtica i Informàtica
- Departament d'Empresa
- Departament d'Idiomes

Òrgans de Govern

El Deganat

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Consell de Direcció, constituït pels següents càrrecs:

- Degana
- Caps d'Estudis
- Responsable de Relacions Internacionals
- Responsable d'Inserció Professional
- Responsable de Formació Continuada

Departaments, Professorat i Professionals dels Serveis

Professors

Departament d'Empresa

Josefina Domènech i Rierola
Miquel dels Sants Genís i Serra
Fèlix Jurado i Escobar
Antoni Molas i Casas
Lourdes Vilardell i Bujons
Alejandra Aramayo i García
Josefina Damian i Castellví
Ariadna Codina i Ylla
Josep Antoni Corral i Marfil
Ramon Fabre i Vernedas
Ramon Gisbert i Gelonch
Fernando G. Jaén i Coll
Joaquima Vila i Arumí
Laura Masip i Castillo
Cristina Font i Companyó
Oriol Iglesias i Bedós
Sergi Massana i Mas
Anna Palomo i Chinarro
Dolors Palomo i Chinarro
Hermínia Andreu i Aparicio
Georgina Pérez
Francesc Baqué i Puig
Carme Comas
Nuria Arimany i Serrat
Sílvia Cordoní
Carme Portet i Boixaderas
Carme Viladecans i Riera
Manel Viver i Fabregó
Elisabet Paxau i Tura
Anna Perez i Quintana
Anna Roma

Departament d'Economia, Matemàtica i Informàtica

Joan Bou i Geli
Josep Burgaya i Riera
Enric Casulleras i Ambrós
Francesc Iglesias
Jesús López i López
Rafael Madariaga i Sánchez
Antoni Mora i Puigví
Santi Ponce i Vivet
Josep Terradellas i Cirera
Jordi Casas i Vilaró
Josep Lluís García i Domingo
Raymond Lagonigro i Bertran
Joan Carles Martori i Cañas

Silvia Moret
Ramon Oller i Piqué
Anna Sabata i Aliberch
Robert Vendrell i Cirera
Albert Vicens i Escuer
Xavier Vicente i Soriano

Departament de Comunicació Corporativa

Directora del departament:

Mònika Jiménez
Oreste Attardi
Judit Badia
Daniel Bargalló
Ignasi Coll
Eva Caro
Montse Casas
Irene Colom
Jordina Coromina
Eusebi Coromina
Gabriel Díaz
Joana Díaz
César Duch
Cristina Estrada
Anna Fàbregas
Xavier González
Zahaira González
Anton Granero
Montserrat Llamas
Mònica López
Guillem Marca
Javier Martín
Santos Mateos
Mireia Montaña
Julio Panizo
Antoni Pastor
José Carlos Piñero
Eduard Pujol
Josep Maria Roma
Joan Rusiñol
Jordi de San Eugenio
Jaume Soriano
David Torelló
Clara de Uribe
Maria Vecino

Departament Comunicació Digital:

Director del departament:

Carlos Scolari
Franco Bonaventura
Carolina Campalans
Santi Carreras
Efraín Foglia
Gerard Franquesa

Santi Hausmann
Lucía Lijtmaer
Ainara Mancebo
Josep Lluís Micó
Héctor Navarro
Hugo Pardo
Karma Peiró
Dúnia Ramiro
Mon Rodríguez
Carles Tomàs
Marc Vaíllo

Idiomes

Gonçal Calle i Rosingana
Montse Corrius i Gimbert
Josep Gallart i Bau
Josefina Guix i Soldevila
Sara Khan
Joan Masnou i Suriñach
Anna Masferrer i Giralt
Daniel Nicholls
Àngels Piñana i Garriga
Sergi Domínguez i Tarragona

Professionals de serveis

Secretàries de centre:

M. Carme Comas i Puigdensens
Alícia Gonzalez i Moral
Cesca Saborit i Subirana
Montse Vivas i Llopart

Responsable de Relacions Internacionals

Mercè Prat i Trapé

Cap de secretaria acadèmica:

Marisa Costa

Secretaria acadèmica del Centre:

Imma Puig i Costa

CALENDARI ACADÈMIC 2005-2006

SETEMBRE 2005						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

OCTUBRE 2005						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

NOVEMBRE 2005						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

DESEMBRE 2005						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

GENER 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FEBRER 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

MARÇ 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ABRIL 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

MAIG 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

JUNY 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

JULIOL 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SETEMBRE 2006						
DILL	DIM	DIC	DIJ	DIV	DIS	DIU
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Docència Q1: Del 26 de setembre de 2005 al 27 de gener de 2006
 Exàmens Del 30 de gener al 15 de febrer

Docència Q2: Del 20 de febrer al 2 de juny de 2006
 Exàmens Del 6 al 30 de juny

Vacances de Nadal: Del 23 de desembre de 2005 al 8 de gener de 2006, ambdós inclosos

Vacances de Setmana Santa: Del 8 al 17 d'abril de 2006, ambdós inclosos

Dies festius: 12 octubre de 2005, dimecres, el Pilar
 31 d'octubre, dilluns, Pont
 1 de novembre de 2005, dimarts, Tots Sants
 5 de desembre, dilluns, Pont
 6 de desembre de 2005, dimarts, Constitució
 8 de desembre de 2005, dijous, Puríssima
 1 de maig de 2006, dilluns, festa del Treball
 5 de juny de 2006, dilluns, segona Pasqua
 24 de juny de 2006, dissabte, sant Joan
 5 de juliol de 2006, dimecres, festa major de Vic
 11 de setembre de 2006, dilluns, Diada Nacional

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Pla d'Estudis

L'Ampliació del pla d'estudis de la doble titulació d'Administració i Direcció d'Empreses i Publicitat i Relacions Públiques ha estat elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies de la titulació d'Administració i Direcció d'Empreses.

Aquesta doble titulació s'estructura en cinc cursos, articulats en ensenyaments de primer cicle (primer i segon curs) i de segon cicle (tercer, quart i cinquè curs). El primer cicle dels ensenyaments universitaris comprendrà els ensenyaments bàsics i de formació general, orientats cap a la comunicació empresarial. El segon cicle estarà dedicat a al profundització i l'especialització en la comunicació empresarial i de publicitat i Relacions públiques, així com a la preparació per a l'exercici de les activitats professionals. Cada curs lectiu està organitzat en dos quadrimestres, els quals consten de 15 setmanes lectives.

La càrrega lectiva total de la Llicenciatura és de 384 crèdits, entre teòrics i pràctics. El crèdit és la unitat de mesura de la càrrega acadèmica, i equival a 10 hores de classe.

La doble titulació està distribuïda de la següent manera: els quatre primers anys es faran les assignatures troncal i obligatòries d'ADE. Al mateix temps, es cursaran assignatures troncal de Publicitat i Relacions Públiques en comptes de les optatives i lliures eleccions corresponents. L'últim any es cursaran les assignatures de Publicitat i Relacions Públiques.

PRIMER CICLE (1r i 2n)	CRÈDITS
Assignatures Troncals (ADE)	90
Assignatures Obligatòries (ADE)	36
Assignatures Optatives (troncal de publicitat)	24
TOTAL	150

SEGON CICLE (3r i 4rt)	CRÈDITS
Assignatures Troncals (ADE)	60
Assignatures Obligatòries (ADE)	42
Assignatures troncal de publicitat	60
TOTAL	162

CINQUÈ CURS	CRÈDITS
Assignatures Troncals de Publicitat	48
Optatives	24
TOTAL	72

Les assignatures Troncals (TR) són aquelles que els estudiants han de cursar obligatòriament, i que corresponen a Matèries Troncals incloses a tots els plans d'estudis que condueixen al títol oficial d'Administració i Direcció d'Empreses i Publicitat i Relacions Públiques.

Les assignatures Obligatòries (OB) són aquelles establertes discrecionalment per la Universitat, i que s'han de cursar de manera obligatòria per tots els estudiants. Conjuntament amb les assignatures troncal formen l'estructura bàsica de la titulació.

Les assignatures Optatives (OP) són les que permeten a l'estudiant especialitzar el seu currículum en algun dels itineraris previstos de la comunicació empresarial i, en funció de les seves preferències i expectatives professionals.

Els crèdits de Lliure Elecció (LLE) permeten a l'estudiant configurar de manera flexible la seva formació, bé aprofundint l'especialització o bé donant reconeixement acadèmic al desenvolupament d'altres activitats formatives.

Ordenació Temporal de l'Ensenyament

El quadre següent estableix l'ordre temporal en què es desenvoluparà l'ensenyament, així com el tipus d'assignatura i la càrrega lectiva de cadascuna d'elles.

PRIMER CURS	C.A.		C.A.
1r Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Història Econòmica Mundial	6	Comptabilitat I	6
Macroeconomia I	6	Economia de l'Empresa I	6
Dret de l'Empresa	6	Microeconomia I	6
Informàtica I	6	Matemàtica I	6
Llengua Catalana	6	Anglès I	6
		Informàtica II	6
		Teories de la Comunicació	6
<i>Crèdits Totals</i>	<i>30</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>42</i>

SEGON CURS	C.A.		C.A.
1r Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Economia de l'Empresa II	6	Estadística II	6
Estadística I	6	Economia Espanyola	6
Matemàtica II	6	Economia Mundial	6
Microeconomia II	6	Macroeconomia II	6
Anglès II	6	Anglès III	6
Comptabilitat II	6	Teoria i Est. de la Comunic. d'Empresa II	6
Teoria i Estruct. de la Comunicació d'Empresa I	6		
<i>Crèdits Totals</i>	<i>42</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>36</i>

TERCER CURS	C.A.		C.A.
1r Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Comptabilitat de Costos	6	Direcció Financera I	6
Hisenda Pública	6	Teoria Econòmica d'Empresa i Indústria	6

Econometria I	6	Direcció Comercial I	6
Matemàtiques Operacions Financeres	6	Econometria II	6
Anglès IV	6	Anàlisi d'Estats Comptables	6
Taller de Comunicació Gràfica	6	Llengua Espanyola	6
Disseny i Comunicació Gràfica	4,5	Organització d'Esdeveniments	4,5
<i>Crèdits Totals</i>	<i>40,5</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>40,5</i>

QUART CURS	C.A.	C.A.	
1r Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Direcció Financera II	6	Integració Europea	6
Direcció Comercial II	6	Política Econòmica	6
Direcció Estratègica i Política de l'Empresa I	6	Dir.Estratèg. i Política de l'Empresa II	6
Sistema Fiscal Espanyol	6	Relació Mitjans Comunicació	4,5
Creativitat Publicitària I	6	Taller de Comunicació Interactiva	6
Fonaments de Comunicació Digital	4,5	Creativitat Publicitària II	6
Estratègia i Planificació de Mitjans I	6	Estratègia i Planificació de Mitjans II	6
<i>Crèdits Totals</i>	<i>40,5</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>40,5</i>

CINQUÈ CURS (Assignatures Troncals de Publicitat i Relacions Públiques)

1r Quadrimestre	C.A.	2n Quadrimestre	C.A.
Patrocini i Mecenatge	4,5	Campanyes Globals de Comunicació	4,5
Comunicació Interna	4,5	Projecte de Comunicació Global	6
Marketing Directe, Rel. I Interactiu	6	Tècniques de Com.No Convencionals	4,5
Investigació en Comunicació Empresarial	4,5	Asp.Jur. i Ètics de la Comunic. Empres.	4,5
Optativa	6	Optativa	6
Optativa	6	Optativa	6
<i>Crèdits Totals</i>	<i>31,5</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>31,5</i>

A més caldrà cursar a cinquè curs les Pràctiques en Empreses, obligatòries (9 crèdits).

Assignatures Optatives

La Facultat oferirà als estudiants un ampli ventall d'assignatures optatives, que es correspondran als diferents itineraris d'especialització en comunicació. A l'hora d'escollir quines assignatures optatives cursar, l'estudiant ha de considerar les seves preferències i expectatives professionals. Al primer cicle de la llicenciatura no hi ha assignatures optatives.

Les tutories

La Facultat ofereix a tots els estudiants que comencen els estudis universitaris un servei de tutories que té per objectiu facilitar-los la integració a la dinàmica universitària. La Facultat assigna a cada estudiant

un tutor, professor del centre, que l'assessora en els àmbits acadèmics, de futur professional i, si és el cas, personal. Òbviament, la utilització d'aquest servei és voluntari per part dels estudiants.

La Borsa de Treball

La Facultat disposa d'un servei de Borsa de Treball que canalitza les ofertes de llocs de treball que les empreses, institucions i organitzacions es fan arribar, i selecciona els currículums més ajustats. Aquest és un servei que posen al teu abast. Només has de fer arribar a la secretaria de la Facultat un currículum detallat, amb foto, especificant les àrees que són del teu interès.

Notes

- Juntament amb el full de matrícula us donaran un calendari dels exàmens de les assignatures de què us heu matriculat. Assegureu-vos que tots són compatibles.
- Per tots els alumnes que esteu en disposició d'acabar els estudis, la Facultat celebra, a cada convocatòria una sessió d'avaluació on s'analitzen conjuntament els resultats acadèmics. Òbviament, les qualificacions de tots els alumnes en aquestes circumstàncies no són públiques fins després de la sessió.
- Els alumnes que tenen pendents menys d'un 10% del total dels crèdits de la carrera, i que ja han cursat alguna vegada totes les assignatures de què es matriculen, tenen dret a una convocatòria extraordinària de totes les assignatures. Excepcionalment es podran acollir a la convocatòria extraordinària aquells estudiants a qui només falti una assignatura per acabar la carrera.

POGRAMES DE LES ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS

Història Econòmica Mundial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Santi Ponce i Vivet

OBJECTIUS:

Aquest temari d'Història Econòmica Mundial té com a objectiu fonamental estudiar el capitalisme des del seu establiment fins a l'actualitat analitzant l'evolució i la diferenciació territorial que ha generat. Es tracta de donar als estudiants les referències històriques que els han de permetre conèixer l'estructura i la situació econòmiques internacionals del present més immediat. Es posarà un èmfasi especial en la història de les empreses i dels empresaris dels diferents períodes d'estudi.

PROGRAMA:

Tema 1. Les economies europees preindustrials.

- 1.1. Producció i distribució del producte agrari.
  - 1.1.1. De l'agricultura tradicional a les economies orgàniques avançades.
  - 1.1.2. La població i els recursos.
  - 1.1.3. Les formes de distribució.
- 1.2. El desenvolupament del comerç.
  - 1.2.1. El creixement dels intercanvis i el procés d'especialització internacional.
  - 1.2.2. Les noves formes d'organització mercantil.
- 1.3. La protoindustrialització.
  - 1.3.1. Les formes de producció i els seus mercats.
  - 1.3.2. La contribució de la indústria rural domèstica al capitalisme industrial.

Tema 2. Origen i característiques del capitalisme industrial.

- 2.1. Característiques generals i factors de desenvolupament.
  - 2.1.1. Industrialització i capitalisme.
  - 2.1.2. Precondicions endògenes i exògenes.
- 2.2. Les transformacions tècniques i organitzatives.
  - 2.2.1. Producció i consum d'energies inanimades.
  - 2.2.2. El desenvolupament tècnic i científic.
  - 2.2.3. La fàbrica i la colònia.
- 2.3. La Revolució industrial britànica.
  - 2.3.1. El take off. Comportaments dels sectors industrials.
  - 2.3.2. La revolució dels transports.
  - 2.3.3. Les conseqüències socials.

Tema 3. Pautes d'industrialització.

- 3.1. Gran Bretanya: plenitud i climateri.
- 3.2. França: una via lenta a la industrialització.
- 3.3. Itàlia: la formació de l'Estat i els contrastos regionals.
- 3.4. Estats Units: sorgiment d'una gran potència.
- 3.5. El Japó: industrialització d'una societat no occidental.

Tema 4. L'economia internacional al segle XIX.

- 4.1. Mundialització i especialització.
  - 4.1.1. Colonialisme i imperialisme.

- 4.1.2. La divisió internacional del treball. Moviments migratoris.
- 4.2. El comerç internacional.
  - 4.2.1. Els principals fluxos comercials.
  - 4.2.2. El proteccionisme i el lliurecanvisme.
- 4.3. El capital, les finances i els sistemes monetaris.
  - 4.3.1. Moviments internacionals de capital.
  - 4.3.2. La modernització del sistema bancari.
  - 4.3.3. Els patrons monetaris.
- Tema 5. Les transformacions de les economies capitalistes el primer terç del segle XX.
  - 5.1. Segona Revolució industrial i crisi finisecular.
    - 5.1.1. L'augment de la producció i de la competència internacional.
    - 5.1.2. Els nous sectors guia.
    - 5.1.3. Els canvis de lideratge en l'economia internacional.
  - 5.2. La primera Guerra Mundial.
    - 5.2.1. Les causes.
    - 5.2.2. Les transformacions i adaptacions econòmiques durant la guerra.
    - 5.2.3. Les conseqüències: el tractat de Versalles.
  - 5.3. La recuperació postbèlica.
    - 5.3.1. La reconstrucció europea.
    - 5.3.2. Els desequilibris internacionals, sobreproducció i tensions financeres.
  - 5.4. Crisi de 1929 i depressió dels anys 1930.
    - 5.4.1. Orígens de la crisi.
    - 5.4.2. La internacionalització de la crisi.
    - 5.4.3. Les respostes a la crisi als EUA i Europa.
- Tema 6. Les economies socialistes de planificació centralitzada.
  - 6.1. Formació i desenvolupament de l'URSS.
    - 6.1.1. El tsarisme i la Revolució russa.
    - 6.1.2. L'Economia de Guerra i la NEP.
    - 6.1.3. El model estalinista d'industrialització accelerada.
    - 6.1.4. Crisi i fallida del sistema. De Kruixev a Gorbatxev.
  - 6.2. L'extensió del model després de la II Guerra Mundial.
    - 6.2.1. Els països de l'Europa de l'Est.
    - 6.2.2. El model Xinès.
  - 6.3. La reinserció del bloc socialista al sistema capitalista.
    - 6.3.1. La desintegració de la URSS.
    - 6.3.2. Els països de l'Europa de l'Est.
- Tema 7. Creixement i crisi, desigualtats i relacions econòmiques internacionals, 1945-1992.
  - 7.1. Reconstrucció i creixement a l'Europa occidental.
    - 7.1.1. El Pla Marshall.
    - 7.1.2. El paper de l'Estat i l'Estat de benestar».
    - 7.1.3. El gran creixement de les dècades de 1950 i 1960.
  - 7.2. El nou marc institucional internacional.
    - 7.2.1. Els acords de Bretton Woods.
    - 7.2.2. El GATT i els blocs comercials.
  - 7.3. Crisi i recuperació dels països industrialitzats, 1973-1985.
    - 7.3.1. La Crisi del Petroli. Causes i efectes.
    - 7.3.2. La recuperació i l'expansió econòmiques.
- Tema 8. Descolonització, independència i subdesenvolupament.
  - 8.1. El procés de descolonització del Tercer Món.
    - 8.1.1. La descolonització britànica.
    - 8.1.2. La descolonització francesa.

- 8.2. Els models de desenvolupament i la Guerra Freda.
  - 8.2.1. La perifèria de l'òrbita capitalista.
  - 8.2.2. La perifèria de l'òrbita soviètica.
  - 8.2.3. Els països no-alineats i la Conferència de Bandung de 1955.
- 8.3. Neocolonialisme i subdesenvolupament.
  - 8.3.1. L'Amèrica Llatina.
  - 8.3.2. Els països àrabs.
  - 8.3.3. L'Àfrica negra.
- 8.4. De la perifèria al centre. Els Nous Països Industrialitzats.
  - 8.4.1. La industrialització dels Dragons i dels Tigres del Sud-est asiàtic.
  - 8.4.2. El creixement econòmic de Mèxic i del Brasil.

AVALUACIÓ:

Un examen final i diversos exercicis i controls al llarg del curs que podran representar fins al 25% de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

- Aracil, R. *Historia Económica Contemporánea*. Barcelona: Teide, 1988.
- Aracil, R.; Segura, A. *Història econòmica mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Ashwort, W. *Breve historia de la economía internacional, desde 1850*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1978.
- Beaud, M. *Historia del capitalismo. De 1500 a nuestros días*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Bernard, P.J. *Histoire du développement économique. XVIII-XXè. siècles*. París: Ellipses, 1989.
- Bustelo, F. *Historia Económica. Introducción a la historia económica mundial. Historia económica de España en los siglos XIX y XX*. Madrid: Editorial Complutense, 1994.
- Cameron, R. *Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Cipolla, C. M. *Historia económica de Europa. 3: La Revolución industrial. 4: El nacimiento de las sociedades industriales. 5: El siglo XX. 6: Economías contemporáneas*. Barcelona: Ariel, 1979-1982.
- Delfauld, P.; Gerard, Cl.; Guillaume, P.; Lesourd, J. A. *Nueva historia económica mundial (siglos XIX-XX)*. Barcelona: Vicens Vives, 1984.
- Foremman-Peck, J. *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas mundiales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kenwood, A. G.; Lougheed, A. L. *Historia del desarrollo económico internacional. Desde 1820 hasta nuestros días*. Madrid: Istmo, 1989.
- Maddison, A. *Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas. Una visión comparada a largo plazo*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Niveau, M. *Historia de los hechos económicos contemporáneos*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Vidal, J. M. *Cap a una economia mundial. Nord-Sud cara a cara*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1995.

Macroeconomia I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSOR: Jesús López i López

OBJECTIUS:

Familiaritzar l'estudiant amb el vocabulari de les macromagnituds. Fer una primera aproximació als models macroeconòmics que permeten corelacionar les principals variables i desenvolupar els models de manera que arribin a servir d'orientació a l'hora de discutir propostes de política econòmica.

PROGRAMA:

Tema 1. Definició de les principals macromagnituds, comptabilitat nacional i el flux circular de la renda.

Tema 2. La idea del multiplicador de Keynes (model de 45°) i la política fiscal.

Tema 3. L'economia monetària i la política monetària. El paper dels bancs i del banc central, la creació del diner bancari.

Tema 4. Discussió de polítiques econòmiques a curt termini amb el supòsit de preus constants (model IS-LM)

Tema 5. Introducció al model de síntesi neoclàssica amb preus variables (DA-OA)

AVALUACIÓ:

Examen final teòric i pràctic .

BIBLIOGRAFIA:

Comas, J. *Macroeconomia: teoria i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1997.

Dornbusch, R. i Fischer, S. *Macroeconomía*. Madrid: McGraw-Hill, 1999.

Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Stiglitz, J.E. *Macroeconomía*. Barcelona: Ariel, 1998.

Blanchard, O. *Macroeconomía*. Madrid: Prentice Hall, 2000. (2a ed.)

Stiglitz, J.E. *Macroeconomía*. Madrid: Addison Wesley, 2001 (2n volum).

Dret de l'Empresa

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Miquel dels Sants Genís i Serra

OBJECTIUS

Es tracta d'una assignatura de dret privat, comprensiva d'una necessària part introductòria dedicada al dret civil i una part més extensa dedicada al dret mercantil.

L'objectiu principal és que l'estudiant conegui i aprofundeixi en l'estudi de les institucions bàsiques del dret civil (fonts del dret, aplicació i eficàcia de la llei, dret de la persona, obligacions i contractes, aspectes relatius al patrimoni, etc) com a antecedent necessari per tractar i comprendre posteriorment l'especialitat del dret mercantil que pròpiament constitueix una de les matèries cabdals per al bon desenvolupament de l'activitat empresarial.

En aquesta especialitat es tracta de que l'estudiant sàpiga connectar els aspectes jurídics del dret mercantil amb les qüestions més tècniques que fan referència a l'empresa. La finalitat bàsica és que l'estudiant complementi els seus coneixements empresarials amb els aspectes jurídics mercantils necessaris que regulen l'activitat empresarial i comercial, tant amb els sistemes i mitjans convencionals com amb l'aplicació de les noves tecnologies i comerç electrònic.

També es pretén que l'estudiant sigui capaç d'assumir el lèxic i la terminologia pròpia de l'àmbit jurídic-empresarial i utilitzar-lo adequadament dins de la seva activitat professional.

En definitiva, es tracta de que l'estudiant, en acabar la seva diplomatura en ciències empresarials i en integrar-se al món laboral en general o empresarial en particular, pugui amb tota naturalitat aplicar els coneixements adquirits en la matèria en benefici de la seva praxi professional al servei de l'empresa.

CONTINGUTS

Tal com hem indicat, la primera part comprèn aquella especialitat del dret privat dedicada a la introducció al dret i al dret civil essencialment; i també es tracta el dret constitucional i el dret comunitari europeu. A la segona part i després d'una introducció referida als elements del dret mercantil, es tractarà l'estatut de l'empresari individual i social, amb estudi exhaustiu del dret de societats (introducció al dret de societats, tractament específic de la SA, SRL i les seves variants SAL i SLL, Societat Limitada Nova Empresa- Societats Cooperatives, Societats de Garantia Recíproca, Agrupacions d'Interès Econòmic i grups de societats) i la publicitat registral. També s'estudiarà la protecció de l'activitat i l'organització empresarial (patents i signes distintius: marques, noms comercials i rètols d'establiment) i el dret de la competència.

Es farà així mateix un tractament específic de la contractació mercantil i dels instruments de circulació mercantil (els títols valors).

Com a novetat i com a cloenda del curs s'estudiarà l'aplicació de les noves tecnologies a l'àmbit empresarial, des del punt de vista institucional (relacions de l'empresa amb l'administració) i de comerç electrònic (contractació electrònica, comunicacions electròniques i firma digital).

Concretament el **programa** serà el següent:

PROGRAMA

BLOC I. INTRODUCCIÓ: DRET CIVIL

tema 1.-introducció al dret

tema 2.-les fonts del dret

tema 3.-el dret civil

tema 4.-el dret comunitari europeu

tema 5.-l'aplicació del dret

- tema 6.-els efectes del dret
- tema 7.-el temps i els seus efectes jurídics
- tema 8.-la persona física i la persona jurídica
- tema 9.-el negoci jurídic i els contractes
- tema 10.-la representació
- tema 11.-la propietat i els altres drets reals
- tema 12.-el dret de família
- tema 13.-el dret de successions

BLOC II. DRET MERCANTIL

Part a. L'empresa, l'empresari i dret de societats

- tema 1.-les nocions bàsiques de dret empresarial
- tema 2.-el dret de societats
- tema 3.-la societat anònima
- tema 4.-la societat de responsabilitat limitada
- tema 5.-la societat unipersonal anònima i de responsabilitat limitada
- tema 6.-la societat limitada nova empresa
- tema 7.-les societats laborals
- tema 8.-las societats cooperatives
- tema 9.-les societats de garantia recíproca
- tema 10.-les agrupacions d'interès econòmic
- tema 11.-els grups de societats

Part b. El règim de la publicitat legal

- tema 12.- la publicitat legal

Part c. La protecció de l'empresa

- tema 13.-la protecció de l'activitat i l'organització empresarial

Part d. La contractació mercantil

- tema 14.-els contractes mercantils
- tema 15.-el contracte de compravenda mercantil i els contractes afins a la compravenda
- tema 16.-els contractes de col·laboració i distribució
- tema 17.-altres contractes de col·laboració i distribució
- tema 18.-els contractes de financiació, afiançament i garantia
- tema 19.-el contracte de dipòsit
- tema 20.-els contractes bancaris
- tema 21.-altres contractes mercantils

Part c. Títols valors

- tema 22.-els títols valors, la lletra de canvi, el xec i el pagaré

METODOLOGIA

Malgrat que l'assignatura, per concepte, és de caràcter teòric, s'intentarà fer-la assumible de forma atractiva i de fàcil comprensió pels estudiants amb l'aplicació de les noves tecnologies.

En aquest sentit s'utilitzarà de forma majoritària el campus virtual on el professor dipositarà els instruments, documents i referències necessaris pel seguiment del curs i que s'utilitzaran per donar suport a la classe magistral, en la qual, a més, es procurarà que els estudiants també participin de forma activa.

Però, a més, també s'utilitzarà el campus virtual per tal de crear un ambient d'interactivitat i complicitat adequat que faciliti l'aplicació pràctica de l'assignatura i sobretot la participació dels estudiants en el seu contingut. Per això es fomentarà que els estudiants (via email o en fòrums específics) d'una banda puguin fer les seves aportacions personals a la temàtica estudiada i de l'altra puguin resoldre fàcilment amb el professor els dubtes que s'hagin plantejat.

Independendentment d'això, també es procurarà fer les presentacions temàtiques amb suport del Power Point en aquelles matèries en què aquest sistema pugui facilitar la comprensió.

D'acord amb el sistema d'avaluació que es proposa tot seguit, els estudiants hauran de realitzar treballs i

comentaris específics sobre els aspectes que oportunament s'aniran proposant i també superar uns "controls amables" (en el sentit de que no tenen la consideració d'exàmens convencionals) que successivament es faran per comprovar si s'han assolit els continguts ja tractats.

Després de cada àrea temàtica, hi haurà un "control amable" en forma de pregunta oberta, test o ambdues tècniques al mateix temps.

Mitjançant la metodologia proposada i amb l'ajut del campus virtual es pretén:

- 1r. - Que l'estudiant s'impliqui en l'assignatura
- 2n. - Que es creï un ambient d'interactivitat que d'una banda incentivi l'estudiant per aprofundir en el coneixement de la matèria i d'altra faciliti al professor la tasca de comprovar la implicació i assumptió de coneixements de l'estudiant.
- 3r. - Que es creï un ambient de complicitat estudiant-professor per tal de generar un espai de relació personal que autentifiqui i ratifiqui de forma definitiva els objectius proposats al començament.

AVALUACIÓ

L'avaluació estarà en relació directa amb la participació activa de l'estudiant en el seguiment del curs en la forma exposada a la metodologia, de manera que es farà una avaluació continuada, amb un seguiment personalitzat de l'estudiant per tal d'assessorar i tutoritzar la seva implicació a l'assignatura.

És a dir, avaluació continuada vinculada a la intensitat de la participació activa de l'estudiant, de la seva implicació i grau d'interactivitat, però també de la seva participació directa en la confecció dels treballs, comentaris i casos que per iniciativa pròpia o a proposta del professor hagi realitzat i també en la superació dels "controls amables" que es proposin.

En aquest sentit la qualificació final de l'assignatura s'obtindrà dels següents percentatges :

- Assistència a classe (25%)
- Implicació a l'assignatura (25%)
- Realització de treballs, casos o comentaris (25%)
- Resolució dels "controls amables" (25%)

En el cas que l'estudiant no opti per l'avaluació continuada, o no la superi, es podrà presentar a un examen final amb el contingut, forma i característiques que el professor determinarà.

FONTS D'INFORMACIÓ

En el seu moment, si cal, es facilitarà informació bibliogràfica específica (legislació, manuals, monografies i revistes especialitzades).

També, durant el curs i mitjançant el campus virtual es facilitaran adreces de pàgines web i portals específics sobre les matèries que es vagin tractant i també s'utilitzarà la premsa digital.

A títol orientatiu es facilita la següent:

BIBLIOGRAFIA:

Part civil

Albadalejo, M. *Derecho Civil*. Vols I-II i III. Barcelona: Llibreria Bosch, 1989-1996.

Albadalejo, M. *Compendio de Derecho Civil*. Barcelona: Llibreria Bosch, 1990.

Aparicio, M.A. *Introducción al Sistema Político y Constitucional Español*. Barcelona: Ariel, 1984.

Delgado Echeverría, *El régimen matrimonial de separación de bienes en Catalunya*. Madrid: Tecnos, 1974.

Díez Picazo, L.; Gullón, A. *Instituciones de Derecho Civil*. Vols I i II. 1995.

Genis i Serra, M. *Manual de Dret Civil*. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Lacruz Verdejo, J.L. *Elementos de Derecho Civil*. Vols I-II-III-III bis i IV. Barcelona: Llibreria Bosch, 1984-1991.

Lacruz Verdejo, J.L. i altres. *El nuevo régimen de familia: I. Matrimonio y divorcio. II. Filiación, patria potestad, economía del matrimonio y herencia familiar*. Madrid: Cuadernos Civitas, 1981.

Lacruz Verdejo, J.L. i altres *Comentarios al nuevo título IV del Libro I del Código Civil*. Madrid: Civitas, 1982.

- Lasarte Álvarez, C. *Curso de Derecho Civil Patrimonial*. 6a ed. Madrid: Tecnos, 1995.
- Latorre, A. *Introducción al Derecho*. 13a ed. Barcelona: Ariel.
- Maluquer de Motes i Bernet, C.J. *Temes Universitaris Bàsics. Empresarials. Dret Civil*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.
- Maluquer de Motes i Bernet, C.J. *Dret Civil Català*. Barcelona, 1993.
- Núñez Iglesias, A. *Comunidad e indivisibilidad*. Madrid, 1995.
- O`Callaghan Muñoz, X. *Compendio de Derecho Civil. Tomo IV- Derecho de Familia*. Madrid: Editoriales de Derecho Reunidas, 1988.
- Puig i Ferriol, L. *Manual de Derecho Civil I Introducción y derecho de la persona*. Diversos autors. Madrid, 1997.
- Puig i Ferriol, L. *Manual de Derecho Civil*. Vols I i II. Madrid: Marcial Pons, 1995-1996.

Part mercantil

- Barriouso Ruiz, C. *La contratación electrónica*. Marcial Pons, 2002.
- Bercovitz Rodriguez-Cano, A. *Introducción a las marcas y otros signos distintivos en el tráfico económico*. Pamplona: Aranzadi, 2002.
- Broseta Pont, M. *Manual de Derecho Mercantil*. Madrid, 1994.
- Calavia Molinero, J.M. *Temes Universitaris Bàsics. Dret Mercantil. Dret de Societats*. Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona, 1997.
- Calavia Molinero, J.M.; Cabanas Trejo, R. *Ley de Sociedades de Responsabilidad Limitada. Comentarios de urgencia a la Ley 2/1995 de 23 de marzo de Sociedades de Responsabilidad Limitada*. Barcelona, 1995.
- Capilla Roncero, F. *La persona jurídica: funciones y disfunciones*. Madrid, 1984.
- De Ángel Yagüez, *La doctrina del «levantamiento del velo» de la persona jurídica en la reciente jurisprudencia*. 2ª ed. Madrid, 1991.
- Ecija Bernal, A.; Saiz Peña, C.A. *Contratos de Internet. Modelos y comentarios prácticos*. Barcelona: Bosch, 2002.
- Giménez Sánchez, G.J. *Lecciones de Derecho Mercantil*. Madrid, 1997.
- Illescas Ortiz, R. *Derecho de la Contratación Electrónica*. Marcial Pons, 2000.
- Illescas Ortiz, R. (dir.) i Ramos Hernanz, I. (coord). *Derecho del Comercio Electrónico*. Madrid: La Ley, 2001.
- Ribas Alejandro, J. *Aspectos jurídicos del comercio electrónico en Internet*. Marcial Pons, 1999
- Sánchez Calero, F. *Principios de Derecho Mercantil*. Madrid, 1999.
- O`Callaghan Muñoz, X.; Pedreira Andrade, A. *Introducción al Derecho y Derecho Civil Patrimonial*. 4ª ed. Madrid, 1996.
- Vicent Chuliá, F. *Compendio Crítico de Derecho Mercantil*. Barcelona, 1991.
- Vicent Chuliá, F. *Introducción al Derecho Mercantil*. 5ª ed. Valencia, 1992.
- Uria, R. *Derecho Mercantil*. 24 ed. Madrid, 1999.

Legislació

- Constitució Espanyola
- Codi Civil i legislació complementària
- Legislació civil catalana
- Codi de Comerç i legislació complementària
- Reglament del Registre Mercantil
- Legislació sobre societats: Llei de Societats Anònimes
  - Llei de Societats de Responsabilitat Limitada
  - Llei de Societats Laborals
  - Llei de Societat de Responsabilitat Limitada Nova Empresa
  - Llei d'Agrupacions d'Interès Econòmic
  - Llei de Societats de Garantia Recíproca
  - Llei de Cooperatives

Legislació sobre marques i altres signes distintius
Llei de Defensa de la Competència
Llei de Competència Deslleial
Llei de Defensa de Consumidors i Usuaris
Llei de Condicions Generals de la Contractació
Llei de Serveis de la Societat de la Informació i de Comerç Electrònic
Llei de Firma Electrònica
Codi d' Internet. Aranzadi

La resta de legislació s'anirà facilitant sobre la marxa o es "penjarà" al campus

Revistes especialitzades

Durant el curs, i a efectes de la realització de treballs i comentaris, es facilitarà la informació necessària sobre revistes especialitzades, per consulta directa a la Biblioteca o a través de documents escanejats i "penjats" al campus

Internet

Pàgines *web* i portals especialitzats
Premsa digital
Mitjans de comunicació en general
Buscadors, en especial: Google i Yahoo

Informàtica I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'estudiant aprengui a tractar i processar dades amb equips informàtics. A fi d'assolir aquest objectiu s'introduirà l'estudiant en els principals paquets informàtics que es troben disponibles al mercat per realitzar aquestes tasques.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció a la informàtica

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Codificació de la informació
- 1.3 Estructura funcional de l'ordinador
- 1.4 Perifèrics

Tema 2. Sistemes Operatius

- 2.1 Introducció als Sistemes Operatius
- 2.2 Windows

Tema 3.- Internet

- 3.1 Introducció. Xarxes d'ordinadors. Història.
- 3.2 Serveis
- 3.3 Navegació

Tema 4. Processador de textos Word

- 4.1 Introducció
- 4.2 Edició de documents senzills
- 4.3 Opcions de format de documents
- 4.4 Columnes i Taules
- 4.5 Eines addicionals
- 4.6 Gràfics i Equacions
- 4.7 Fusió de dades
- 4.8 Estils, plantilles i formularis

Tema 5. Power Point

- 5.1 Introducció
- 5.2 Transicions
- 5.3 Animacions
- 5.4 Patrons

Tema 6. Full de càlcul Excel

- 6.1 Introducció
- 6.2 Edició i format bàsic d'un full
- 6.3 Còpia de caselles. Referències absolutes i relatives
- 6.4 Funcions matemàtiques i financeres
- 6.5 Confecció de gràfics a partir del full de càlcul
- 6.6 Impressió del model

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura caldrà realitzar una prova escrita i un treball individual obligatori que proposarà el mateix professor i que matisarà la nota de la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

- Prieto, A.; Lloris, A.; Torres, J. C. *Introducción a la informática*. McGraw-Hill, 2a ed., 1995.
- Hernández, A. *Informática para todos Windows 98, Internet, Ofimática*. Barcelona: Primera Plana, 1998.
- Que Development Group. *La biblia de Internet*. Anaya Multimedia, 1995.
- Chaléat, P. i Charnay, D. *HTML et la programmation de serveurs Web*. Eyrolles, 1996.
- Bofill, M. *Microsoft Word 6.0: Una guia d'aprenentatge*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Peña, R. *Word para Windows 95 versión 7 curso práctico para principiantes*. Barcelona: Inforbook's, 1996.
- Luna, P. et al. *Aprendiendo Hoja de Cálculo con Casos Prácticos*. McGraw-Hill, 1998.
- Blanco, J. et al. *Microsoft Office Professional*. Barcelona: Inforbook's, 1995.
- Pascual, F. *Guía de Campo de Microsoft PowerPoint 2000*.; Ra-ma, 2000.
- Vila, F. *PowerPoint 97. 17 ejercicios prácticos*. Ra-ma, 1998.

Llengua Catalana

QUADRIMESTRE: 1r

CRÈDITS: 6

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

- Consolidar el coneixement i l'ús normatiu dels aspectes morfològics i sintàctics de la llengua catalana.
- Manejar el material lingüístic de referència (gramàtiques, diccionaris i altre material de suport).
- Compondre textos amb coherència, cohesió i precisió lèxica.

METODOLOGIA:

- L'assignatura és teòrica i pràctica i és important l'assistència regular a les sessions de classe i a les sessions de treball dirigit.
- Les sessions de classe es fan a l'aula i consten d'aspectes teòrics i aspectes pràctics. Els teòrics seran presentats en forma de lliçó. Els pràctics es treballaran individualment o en grups i consistiran en exercicis gramaticals, correccions dels exercicis i discussions.
- Les sessions de treball dirigit són hores d'activitat dels estudiants amb el professor en una aula de treball, a l'Aula d'Autoaprenentatge, a la biblioteca o bé al Departament en forma de tutoria. Aquestes sessions són pràctiques i consistiran en exercicis gramaticals; anàlisi, transformació, producció i correcció de textos; lectures; resums i esquemes; discussions, i presentació i resolució de dubtes. Es treballarà en grups o bé individualment.

AVALUACIÓ:

1. L'assignatura s'avalua a partir de:

- a) els exercicis de classe i les activitats pràctiques per entregar (puntuació: 30%);
- b) un examen de coneixements d'ortografia (puntuació: apte / no apte), i
- c) un examen específic de continguts (puntuació: 70 %).

2. Aprovar l'examen de coneixements d'ortografia és una condició indispensable per poder avaluar l'examen específic de continguts.

3. L'examen específic de continguts s'ha d'aprovar com a mínim amb un cinc per poder calcular la qualificació final de l'assignatura.

4. Aquests percentatges regeixen idènticament en les dues convocatòries de l'assignatura.

PROGRAMA:

1a part

1. Morfosintaxi del sintagma verbal
  - 1.1 Remarques morfològiques d'alguns verbs
  - 1.2 Remarques sintàctiques d'alguns verbs
  - 1.3 Les perífrasis verbals
  - 1.4 Els complements verbals. Pronoms febles
2. Morfosintaxi del sintagma nominal
  - 2.1 Pronoms relatius
  - 2.2 Preposicions, conjuncions i adverbis

2a part

3. Bases de la redacció. La cohesió i la coherència textuals
  - 3.1 La puntuació
  - 3.2 Els connectors
  - 3.3 El lèxic
  - 3.4 El paràgraf

3.5 Tècniques de resum i de síntesi

BIBLIOGRAFIA:

Manuals i gramàtiques

- Badia, Jordi; Brugarolas, Núria; Torné, Rafel; Fargas, Xavier (1997): *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou.
- Castellanos i Vila, Josep Anton (1998): *Quadern: Normativa bàsica de la llengua catalana. Amb exercicis auto-correctius*. 6a ed. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Ramos, Joan Rafael (1998). *Introducció a la sintaxi*. València: Tàndem Edicions. [1a ed., 1992]
- Ruaix, Josep (1998): *Català complet/1. Curs superior de llengua. Fonètica i ortografia*. Moià: J. Ruaix.
- (1998): *Exercicis del català complet/1*. Moià: J. Ruaix.
- (1998): *Clau dels exercicis del català complet/1*. Moià: J. Ruaix.
- (1998): *Català complet/2. Curs superior de llengua. Morfologia i sintaxi*. Moià: J. Ruaix.
- (1998): *Exercicis del català complet/2*. Moià: J. Ruaix.
- (1998): *Clau dels exercicis del català complet/2*. Moià: J. Ruaix.
- Xuriguera, Joan B. (1993): *Els verbs catalans conjugats*. 30a ed. Barcelona: Claret. [1a ed., 1972]

Diccionaris generals

- Gran diccionari de la llengua catalana* (1998): Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Institut d'Estudis Catalans (1997): *Diccionari de la llengua catalana*. 2a reimpr. Barcelona: Enciclopèdia Catalana; Edicions 62; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Palma de Mallorca: Moll; València: Edicions 3 i 4. [1a ed., 1995]

Diccionaris especialitzats

- Abril, Joan (1997): *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62.
- Bruguera, Jordi (2000): *Diccionari de dubtes i dificultats del català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Diccionari castellà-català* (1997): 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. [1a ed., 1985]
- Ginebra, Jordi; Montserrat, Anna (1999): *Diccionari d'ús dels verbs catalans*. Barcelona: Edicions 62.
- Paloma, David; Rico, Albert (1998): *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62.
- Pey, Santiago (1997): *Diccionari de sinònims i antònims*. 17a ed. Barcelona: Teide. [1a ed., 1970]
- TERMCAT, Centre de Terminologia (2001): *Nou diccionari de neologismes*. Barcelona: Edicions 62.

Composició de textos

- Bibiloni, G. (1997): *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Tres i Quatre.
- Cassany, Daniel (1994): *La cuina de l'escriptura*. 3a ed. Barcelona: Empúries.
- Castellà, Josep M. (1996): *De la frase al text. Teories de l'ús lingüístic*. 2a ed. Barcelona: Empúries.
- Conca, Maria; Costa, Adela; Cuenca, M. Josep; Lluch, Gemma (1998): *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona: Teide.
- Coromina, Eusebi (1991). *Tècniques d'escriptura*. Barcelona: Teide.
- (1997): *El 9 Nou. Manual de redacció i estil*. 4a reimpr. Vic: Eumo Editorial, Premsa d'Osona, Diputació de Barcelona.
- Coromina, Eusebi; Casacuberta, Xavier; Quintana, Dolors (2000): *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos*. Vic: Eumo Editorial.
- Cuenca, M. Josep (1996): *Comentari de texts*. Picanya: Edicions del Bullent.
- Marí, Isidor (1983): «Registres i varietats de la llengua.» Dins: *COM 10 suplement*. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, desembre de 1992.
- Payrató, Lluís (1996): *Català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. València: Universitat de València.

Teories de la Comunicació

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Carlos Scolari

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té per objectiu principal que l'estudiant *s'apropri de les teories de la comunicació com a eina de treball professional*.

Incorporar les racionalitats teòriques al saber professional del comunicador implica:

- Aprendre a reconèixer la dimensió comunicativa d'un procés o situació.
- Saber diagnosticar situacions de comunicació.
- Ser capaç de dissenyar formes d'intervenció de cara a situacions concretes aplicant els coneixements teòrics i metodològics més adequats.

Considerar les teories un instrument de treball significa a més integrar els coneixements teóricoconceptuals amb els coneixements pràctics dels tallers de producció treballats internament.

CONTINGUT:

Unitat 1: Introducció a les teories de la comunicació

Unitat 2: L'Escola de Frankfurt

Unitat 3: La Mass Communication Research

Unitat 4: La mirada semiòtica

Unitat 5: Els estudis culturals

Unitat 6: Els estudis llatinoamericans

Unitat 7: La revolució digital

METODOLOGIA:

L'ensenyament privilegia l'aprenentatge de processos com: definir, justificar, comparar, reconèixer, etc. Els instruments didàctics inclouen guies de lectura, dinàmiques en grup, exercicis de contacte amb la realitat proposats per reconèixer marques de racionalitat en una determinada situació i altres treballs personals i en grup pensats per exercitar els diferents processos d'aprenentatge. Es tractarà sempre d'exemplificar cada unitat amb anàlisis de productes comunicatius propers a l'argument de la carrera (publicitats, estratègies de comunicació corporativa, etc.)

AVALUACIÓ:

- Treballs pràctics: Durant el curs es realitzaran treballs pràctics i exposicions (50% de la nota final)
- Examen de final de curs sobre el contingut de l'assignatura amb un valor tota equivalent al 50% de la nota final.

L'Avaluació constarà de diferents parts, i s'haurà d'aprovar cada una per separat. La qualificació final de l'assignatura serà la mitjana entre la part teòrica i la part pràctica, sempre i quan s'hagin aprovat totes les parts.

BIBLIOGRAFIA:

Adam, Jean-Michel; Bonhomme Marc «Recorridos de lecturas y argumentación» a *La argumentación publicitaria: retórica del elogio y de la persuasión*, Madrid: Cátedra, 2000

Adorno, Theodor; Horkheimer, Max «La industria de la cultura: ilustración como engaño de las masas» a Curran; Gurevitch; Woollacot: *Sociedad y comunicación de masas*, Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1981.

Barthes, Roland «Retórica de la imagen» a *Lo obvio y lo obtuso*, Barcelona: Paidós, 1986.

- «La cocina del sentido» a *La aventura semiológica*, Barcelona: Paidós, 1997.
- «El mito, hoy» a *Mitologías*, Madrid: Siglo XXI, 1999.
- Benjamin, Walter «El arte en la época de su reproducción mecánica» a Curran; Gurevitch; Woollacot: *Sociedad y comunicación de masas*, Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1981.
- Cantril, Hadley «La invasión desde Marte» a De Moragas, Miquel *Sociología de la comunicación de masas* (vol. II «Estructura, funciones y efectos»), Barcelona: G. Gili, 1986.
- García Canclini, Néstor «El consumo sirve para pensar» a García Canclini, N. *Consumidores y ciudadanos: conflictos multiculturales de la globalización*, Mèxic: Grijalbo, 1995.
- Hesmondhalgh, David «Repensar la música popular después del rock y el soul» a Curran; Morley; Walkerdine *Estudios culturales y comunicación*, Barcelona: Paidós, 1998.
- Klapper, Joseph «Lo que sabemos sobre los efectos de la comunicación de masas: el límite de la esperanza» a AAVV *Los efectos de las comunicaciones de masas*, Buenos Aires: Jorge Alvarez, 1969.
- Lazarsfeld, Paul F. «La campaña electoral ha terminado» a De Moragas, Miquel *Sociología de la comunicación de masas* (vol. III «Propaganda política y opinión pública»), Barcelona: G. Gili, 1986.
- Lazarsfeld, Paul; Merton, Robert «Comunicación de masas, gustos populares y acción social organizada» a De Moragas, Miquel *Sociología de la comunicación de masas* (vol. II «Estructura, funciones y efectos»), Barcelona: G. Gili, 1986.
- Mannetti, Giovanni «Los modelos comunicativos y la relación texto-lector en la semiótica interpretativa» a Grandi, R. *Texto y contexto en los medios de comunicación*, Barcelona: Bosch, 1995.
- Martín Barbero, Jesús «Comunicación, pueblo y cultura en el tiempo de las transnacionales» a AAVV *Comunicación y culturas populares en Latinoamérica*, Mèxic: Felafacs-G. Gilli, 1987.
- Mattelart, Armand «El marco del análisis ideológico» a *Cuadernos del Centro de Estudios de la Realidad Nacional*, Santiago de Chile: Universidad Católica de Chile, 1970 ca.
- Piscitelli, Alejandro «Paradigmas y sistemas de ciencias» en Piscitelli, a. *(Des)-haciendo Ciencia*, Buenos Aires: El Riel, 1997.
- Morley, Dave «Interpretar televisión: la audiencia de Nationwide» a Morley, D. *Televisión, audiencias y estudios culturales*, Buenos Aires: Amorrortu, 1996.
- Wolf, Mauro «El estudio de los efectos a largo plazo» a Wolf, M. *La investigación de la comunicación de masas*, Barcelona: Paidós, 1987.

Comptabilitat I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSORA : Núria Arimany i Serrat

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és conèixer el sistema d'informació comptable que representa la comptabilitat per poder prendre les decisions més oportunes en cada moment.

Es tracta de conèixer completament la normativa i el procés per desenvolupar la comptabilitat de l'empresa durant un exercici econòmic, elaborant els Estats Comptables bàsics: Balanç de Situació i Compte de Pèrdues i Guanys, seguint la pauta del Pla General Comptable.

També es pretén introduir l'aplicació del programa informàtic Contaplus.

METODOLOGIA:

Per desenvolupar aquesta assignatura es complementen classes teòriques i pràctiques per arribar a dominar totalment el procés comptable. Es fa un exercici pràctic amb ordinador utilitzant el programa informàtic de comptabilitat Contaplus i l'alumne fa una fitxa tècnica d'un tema comptable d'actualitat.

PROGRAMA:

Tema 1: INTRODUCCIÓ A LA TEORIA DE LA COMPTABILITAT.

- 1.1 Concepte, naturalesa i objectius de la Comptabilitat.
- 1.2 Marc legal de la comptabilitat. Normalització comptable.
- 1.3 Elements patrimonials i fets comptables.
- 1.4 Patrimoni comptable.
- 1.5 Inventari i Balanç de Situació.
- 1.6 Llibres de Comptabilitat.

Tema 2: MÈTODE I PROCEDIMENTS DE COMPTABILITAT.

- 2.1 Registre de les operacions comptables. Teories de: "Càrrec" i "Abonament".
- 2.2 Balanç de Comprovació.
- 2.3 Variacions del Net Patrimonial.
- 2.4 Comptabilització de les despeses i dels ingressos.
- 2.5 Regularització dels comptes de gestió.
- 2.6 Balanç de Saldos finals abans i després de la regularització.
- 2.7 Balanç de Situació i Compte de Pèrdues i Guanys.

Tema 3: EL CICLE COMPTABLE.

- 3.1 Assentament d'obertura.
- 3.2 Registre de les operacions en el llibre diari: assentaments que reflecteixen els fets comptables.
- 3.3 Trasllat al llibre major.
- 3.4 Fi d'exercici econòmic: Regularització dels comptes.
- 3.5 Presentació del Balanç de Situació i del Compte de Pèrdues i Guanys.
- 3.6 Assentament de tancament.

Tema 4: INTRODUCCIÓ AL PLA GENERAL COMPTABLE.

- 4.1 Principis Comptables.
- 4.2 Quadre de comptes. Definicions i relacions comptables.
- 4.3 Comptes Anuals.
- 4.4 Normes de Valoració.

Tema 5: ESTUDI DEL BALANÇ

- 5.1 Immobilitzat immaterial, material, financer i despeses amortitzables.

- 5.2 Existències.
- 5.3 Proveïdors, creditors, clients, i deutors de tràfic. Efectes comercials.
- 5.4 Tresoreria.
- 5.5 Fons Propis.
- 5.6 Deutes a llarg termini, préstecs i emprèstits.
- 5.7 Deutes a curt termini, préstecs i emprèstits.
- 5.8 Comptes relacionades amb el personal de l'empresa.
- 5.9 Hisenda Pública. Comptabilitat de l'impost de beneficis. Comptabilitat de l'IVA.

Tema 6: ESTUDI DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES.

- 6.1 Ingressos. Transacció vendes.
- 6.2 Despeses. Transacció compres.
- 6.3 Resultat de l'exercici.
- 6.4 Aplicació del resultat de l'exercici.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del període lectiu i una fitxa tècnica d'un tema comptable d'actualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Pla General Comptable 1990.

Omeñaca Garcia J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Bilbao: Deusto, última edició.

Omeñaca García J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Rivero J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Editorial Trivium, última edició.

Alvarez López J. *Introducción a la Contabilidad*. Editorial Donostiarra, última edició.

Wanden-Berghe J.L. *Manual de Contabilidad General*. Madrid: Pirámide, última edició.

Sáez Torrecilla, *Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.

Sáez Torrecilla, *Casos prácticos de Contabilidad General*. Editorial McGraw-Hill, última edició.

Requena Rodríguez J.M. *El resultado de la empresa*. Barcelona: Ariel, última edició.

Rivero Torre P. *Análisis de Balances y Estados complementarios*. Madrid: Pirámide, última edició.

Vela Pastor M., Montesinos Julve, i Serra Salvador V. *Manual de Contabilidad*. Barcellona: Ariel, última edició.

Buireu Guarro, J.; Buireu Buades, S. *Problemas resueltos de Contabilidad Superior*. Madrid: Pirámide, última edició.

Domínguez Pérez, J.L.; Gay Saludas, J.M.; Losilla Ramírez, M.; Melús Fernández, J.J.; Osés García, J. *Contabilidad Financiera, Aplicación práctica de las normas de valoración*. Editorial McGraw-Hill, última edició.

Economia de l'Empresa I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSORA: Carme Portet i Boixaderas

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és introduir l'estudiant en el món de l'empresa. És una assignatura en la qual es veuran les diferents àrees funcionals de l'empresa: direcció, finances, producció, recursos humans i màrqueting.

L'assignatura pretén aconseguir que l'estudiant tingui una visió empresarial àmplia, ja que en assignatures posteriors es desenvoluparà amb més profunditat el coneixement d'aquestes àrees.

PROGRAMA:

Tema 1. L'empresa i l'empresari

- 1) Empresa
- 2) Característiques principals de l'empresa
- 3) Els subsistemes de l'empresa
- 4) Evolució de la figura de l'empresari

Tema 2. Tipus d'empreses

- 1) Introducció
- 2) Criteris econòmics de classificació de les empreses
- 3) Criteris jurídics de classificació de les empreses
- 4) L'empresa familiar

Tema 3. L'entorn

- 1) Definició
- 2) Entorn general
- 3) Entorn específic

Tema 4. Els objectius de l'empresa

- 1) Característiques dels objectius
- 2) Classificació dels objectius:
  - 2.1) Objectius economicofinancers
  - 2.2) Objectius economicosocials
- 3) Estudi de les rendibilitats:
  - 3.1) Rendibilitat econòmica
  - 3.2) Rendibilitat financera

Àrees funcionals:

A) La direcció:

Tema 5. El procés de direcció de l'empresa

- 1) La direcció
- 2) La funció de planificació
- 3) La funció d'organització
- 4) La funció de gestió
- 5) La funció de control

Tema 6. La funció d'organització

- 1) Aspectes previs
- 2) La departamentalització
- 3) Els organigrames

B) Finances:

Tema 7. Fonts de finançament de l'empresa

- 1) Concepte de finançament i classes
- 2) El finançament intern:
  - 2.1) Avantatges de l'autofinançament
  - 2.2) Inconvenients de l'autofinançament
- 3) El finançament extern:
  - 3.1) El finançament extern propi
  - 3.2) El finançament extern aliè

Tema 8. El punt mort

- 1) Introducció
- 2) El punt mort o llindar de rendibilitat
- 3) El palanquejament operatiu

Tema 9. Mètodes de selecció d'inversions

- 1) Introducció
- 2) Els fluxos de caixa
- 3) La capitalització i l'actualització
- 4) Mètodes de selecció d'inversions:
  - 4.1) Mètode del termini de recuperació o pay-back
  - 4.2) Mètode del valor actual net o VAN
  - 4.3) Taxa de rendibilitat interna o TRI

Tema 10. La funció financera de l'empresa

- 1) L'estructura economicofinancera de l'empresa
- 2) El fons de maniobra
- 3) Els cicles de l'activitat de l'empresa i el període mitjà de maduració

C) Producció

Tema 11. La funció productiva

- 1) Introducció
- 2) Principals diferències entre l'elaboració de béns i la producció de serveis
- 3) Objectius de la direcció de la producció

Tema 12. El procés de producció

- 1) Tipus de processos
- 2) Alternatives tecnològiques
- 3) Els béns d'equip
- 4) La distribució de la planta

Tema 13. Els inventaris

- 1) Introducció
- 2) Objectius dels inventaris
- 3) Els costos i la grossària dels inventaris
- 4) Sistemes de control d'inventaris
- 5) L'inventari just-a-temps (just-in-time)

D) Recursos humans

Tema 14. La direcció de recursos humans

- 1) Introducció
- 2) Les funcions de la direcció de recursos humans
- 3) La planificació dels recursos humans
- 4) Reclutament i selecció de personal
- 5) La formació professional del personal:
  - 5.1) El programa d'orientació
  - 5.2) La formació del personal

- 6) L'avaluació del treball
- 7) La determinació de les remuneracions

E) Màrqueting

Tema 15. Introducció al màrqueting

- 1) Definició de màrqueting
- 2) Conceptes bàsics del màrqueting
- 3) La funció comercial en l'empresa
- 4) Segmentació i posicionament
- 5) Màrqueting-mix. Estratègies

AVALUACIÓ

Hi haurà una prova final escrita que estarà estructurada en dues parts: teoria i pràctica.

BIBLIOGRAFIA

- Gisbert i Gelonch, R. *La empresa, naturalesa, classes, entorn i competència*. Barcelona: Octaedro, 2002.
- Cuervo García, A. *Introducción a la administración de empresas*. Editorial Civitas, 5a ed. 2004.
- Cortés, Claver i altres. *Manual de administración de empresas*. Editorial Cívitas, 4a ed., 1998.
- Pérez Gorostegui, E. *Economía de la empresa (Introducción)*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 3a ed., 1996.
- Aguer, M.; Pérez Gorostegui, E. *Teoría y práctica de economía de la empresa*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 1997.
- De Beas, A.M. *Organización y administración de empresas*. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- Madrid Garre, M.F.; López Yepes, J.A. *Supuestos de economía de la empresa*. Madrid, 1993.
- Rodrigo Illera, C.; Noguera Lozano, M.T. *Fundamentos de economía de la empresa. Aplicaciones prácticas*. Pirámide, 1993.
- Kotler, Philip i altres. *Introducción al Marketing. Segunda edición europea*. Madrid: Prentice Hall, 2000.

Microeconomia I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Josep Terradellas i Cirera

OBJECTIUS:

Introduir els estudiants en els conceptes bàsics de l'anàlisi econòmica, donant una visió àmplia de la seva gènesi i desenvolupament històric, i desenvolupar a nivell elemental les teories específiques de la microeconomia.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció a l'economia: Història del pensament econòmic. Escoles, aportacions i autors.

Tema 2. La teoria econòmica Neoclàssica. Supòsits de partida; individualisme metodològic, desagregació i maximització. El problema econòmic fonamental i el mercat com a mecanisme d'assignació.

Tema 3. El funcionament dels mercats competitius. Oferta i demanda. Processos d'ajustament.

Tema 4. Les limitacions del mercat i la intervenció del sector públic.

Tema 5. La fonamentació de la demanda; el comportament dels consumidors. La funció d'utilitat, la restricció pressupostària i l'elecció òptima. L'elasticitat.

Tema 6. La fonamentació de l'oferta; el comportament de les empreses. La funció de producció, la minimització de costos i la maximització de beneficis.

Tema 7. Altres formes de mercat: monopoli.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Lipsey, R. G. *Introducción a la economía positiva*. 13a ed. Barcelona: Vicens Vives, 1999.

Madariaga, R. *Economía: teoría i problemes*. (2a ed.) Vic: Eumo Editorial, 1998.

Oroval, E. *Noves aportacions a la història del pensament econòmic*. Vic: Eumo Editorial, 1995.

Parkin, M. *Microeconomía*. Madrid: Addison Westey, 2001.

Nicholson, W. *Teoría Macroeconómica*. Madrid: McGraw-Hill, 1997.

Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. 1a ed. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Wonnacott; Wonnacott *Introducción a la economía*. McGraw-Hill, 2000.

Stiglitz, J.E. *Microeconomía*. Barcelona: Ariel, 1998.

Pindyck, R.S.; Rubinfeld, D.L. *Microeconomía*. Madrid: Prentice Hall Iberia, 1998

Matemàtica I

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Albert Vicens i Escuer

OBJECTIUS:

En qualsevol entorn, i en particular en el món econòmic i de l'empresa, calen uns recursos que només pot donar la Matemàtica, i és des d'aquesta perspectiva que, per poder-los assolir, cal un coneixement com més ampli millor d'aquesta matèria. Per exemple: com afecta a una magnitud econòmica un petit en una de les seves variables? Quines decisions cal prendre per obtenir la màxima rendibilitat en un entorn econòmic concret? A aquestes qüestions, i d'altres, la Matemàtica Empresarial I pot donar-hi la resposta o, si més no, donar les bases per a poder-les respondre. Així caldrà, en primer lloc, tenir familiaritat i pràctica suficient amb els conceptes pròpiament matemàtics per poder, després, fer la corresponent aplicació al món de l'Economia i de l'Empresa.

PROGRAMA:

Tema 1. Funcions reals d'una variable real.

- 1.1. Concepte i domini.
- 1.2. Límits i continuïtat.
- 1.3. Derivació. Extrems. Elasticitat d'una funció.
- 1.4. Estudi i gràfic d'una funció.

Tema 2. Àlgebra lineal.

- 2.1. Càlcul matricial. Tipus de matrius.
- 2.2. Determinants. Propietats.
- 2.3. Rang d'una matriu. Matriu inversa.
- 2.4. Sistemes d'equacions lineals.
- 2.4. Vectors.
- 2.5. Diagonalització de matrius quadrades: vectors i valors propis.

Tema 3. Funcions de diverses variables reals.

- 3.1. Concepte. Camp d'existència. Corbes de nivell.
- 3.2. Derivació parcial. Concepte de diferencial.
- 3.3. Funcions homogènies. Teorema d'Euler.
- 3.4. Optimització: extrems relatius i condicionats.

AVALUACIÓ:

Es farà un únic examen en la convocatòria corresponent.

BIBLIOGRAFIA (complementària):

- Larson; Hostetler; Eduards. *Càlculo. Vol. I i II*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
- Sydsaeter, K. Hammond, P. *Matemàtiques para el Anàlisis Económico*. Prentice Hall, 1998.
- Calle, ML.; Vendrell, R. *Problemes d'Àlgebra Lineal i Càlcul infinitesimal*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Demidovich, B. *Problemas y Ejercicios de Análisis Matemático*. Madrid: Paraninfo, 1993.
- Balbas; Gil; Gutierrez. *Análisis Matemático para la Economía. Vol. I i II*. Madrid: AC, 1989.
- García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: AC, 1992.
- Alegre, P.; Badia, C. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales*. Madrid: AC, 1990.
- Bombal; Marin; Vera. *Problemas de Análisis Matemático. Vol. I i II*. Madrid: AC, 1989.
- Caballero, R. *Matemáticas aplicadas a la Economía y a la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.

PÀGINES D'INTERNET:

El paraíso de las matemáticas: www.matematicas.net/

Ejercicios resueltos de matemáticas: sergiman.tripod.com/

Página Web de matematicas: www.ciudadfutura.com/matematicas/index.html

Gacetilla Matemática: www.arrakis.es/~mcj/

Anglès I

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE: 2n.

PROFESSORES: M. Carme Crivillés

Anna Masferrer i Giralt

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén millorar la competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps introduir el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial. Els objectius que caldrà assolir durant el curs es concreten en els següents punts:

- millorar la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial.
- comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia.
- adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral.
- introduir el lèxic específic fonamental per a la comprensió i expressió oral i escrita.
- interpretar i produir documents bàsics en el món empresarial.

PROGRAMA:

Topics:

1. Globalisation
2. Brands
3. Travel
4. Advertising
5. Employment
6. Trade
7. Innovation
8. Organisation

Language contents:

I. Skills:

1. Reading comprehension
2. Speaking in context
3. Listening comprehension
4. Writing in context

II. Grammar:

1. Comparing and contrasting
2. Present and past tenses
3. Future
4. Articles: a, an, the
5. Question formation
6. Conditionals
7. Passive voice
8. Noun combinations

III. Vocabulary

AVALUACIÓ:

Hi haurà una prova del llibre de lectura (10% de la nota final).

Hi haurà un examen final que constarà de dues parts; una prova oral (comprensió i expressió orals) i una prova escrita (comprensió i expressió escrites).

BIBLIOGRAFIA:

1. Material de classe (obligatori):

Market Leader. David Cotton, David Falvey and Simon Kent. Cambridge University Longman, 2000.

2. Lectura (obligatori):

Endlich, L. *Goldman Sachs: The Culture of Success*. Penguin Readers level 4

3. Exercicis de Gramàtica (obligatori):

Emmerson, P. *Business Grammar Builder*. Macmillan, 2002.

4. Obres de consulta:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Oxford Advanced Learner's Dictionary. O.U.P., 1995

Informàtica II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Raymond Lagonigro i Bertran

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén complementar els coneixements adquirits a l'assignatura d'Informàtica I. Es farà una introducció al disseny, creació i utilització de Bases de Dades Relacionals. En concret es treballarà amb el gestor de BD relacionals ACCESS fent èmfasi en els aspectes d'intercanvi de dades amb altres paquets.

PROGRAMA:

1.- Introducció al Disseny (orientat a Bases de Dades)

1.1.- Conceptes Bàsics.

1.2.- Disseny d'un sistema. Metodologia E-R.

2.- Bases de Dades Relacionals.

2.1.- Introducció.

2.2.- Model Relacional.

2.3.- Traducció de Chen (E-R) a Relacional.

3.- Gestor de Bases de Dades ACCESS.

3.1.- Creació de la BD.

3.2.- Consultes a la BD: QBE i SQL.

3.3.- Formularis.

3.4.- Informes.

BIBLIOGRAFIA:

De Miguel, A.; Piattini, M. *Concepción y diseño de Bases de Datos*. Ed. Rama. 1993.

Mayne, A.; Wood, M.B. *Introducción a las bases de datos relacionales*. Barcelona: Díaz de Santos. 1988.

Jürgen Bär. *El gran libro de Access para Windows 95*. Madrid: 1996.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS

Anglès II

QUADRIMESTRE: II

CRÈDITS: 6

PROFESSORA: Josefina Guix i Soldevila

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén assolir la competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps ampliar el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial i el món de la publicitat. Els objectius que caldrà assolir durant el curs es concreten en els següents punts:

- a) Millorar la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial i de la publicitat.
- b) Comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia.
- c) Adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral.
- d) Ampliar el lèxic específic fonamental per a la comprensió i expressió oral i escrita.
- e) Interpretar i produir documents bàsics en el món empresarial.

PROGRAMA:

Topics:

1. Money
2. Ethics
3. Change
4. Strategy
5. Cultures
6. Leadership
7. Competition
8. Quality

Language contents:

I. Skills

1. Reading comprehension
2. Speaking in context
3. Listening comprehension
4. Writing in context

II. Grammar:

1. Describing trends
2. Narrating
3. Reported Speech
4. Dependent prepositions
5. Modal verbs
6. Relative clauses
7. Words and expressions for talking about competition
8. Prepositions of time

III. Vocabulary

Specialised vocabulary will focus on the profession: the workplace, interaction with clients and colleagues, computing and digital technology.

AVALUACIÓ:

Hi haurà una prova del llibre de lectura (10% de la nota final).

També hi haurà un examen final que inclourà proves orals (comprensió i expressió orals) i proves escrites (comprensió i expressió escrites, gramàtica i vocabulari).

BIBLIOGRAFIA:

Material de classe (obligatori):

Cotton, D. et al. *Market Leader*. Longman, 2000.

Llibre de lectura (obligatori):

Benetton. Jonathan Mantle. Penguin Readers.

Exercicis de Gramàtica (obligatori):

Emmerson, P. *Business Grammar Builder*. MacMillan, 2002.

Obres de consulta:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Oxford Advanced Learner's Dictionary. O.U.P., 1995

Matemàtica II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: Ii.

PROFESSOR: Albert Vicens i Escuer

OBJECTIUS:

L'assignatura consta de temes ben diversos i diferenciats entre si. L'objectiu és donar els instruments necessaris, cada cop més complexos però alhora imprescindibles, per poder avançar en el coneixement del món de l'Economia i l'Empresa i aconseguir el domini d'aquests instruments com una forma d'apropar-nos a l'anàlisi econòmica, espai en què l'economista emprà símbols matemàtics en el moment que exposa el problema, i fa servir els resultats de la matemàtica per a la seva resolució i posteriors conclusions.

PROGRAMA:

Tema 1. Integració

- 1.1. Primitives. Integrals definides
- 1.2. Integrals impròpies
- 1.3. Integrals iterades. Àrea en el pla. Teorema de Fubini.
- 1.4. Integrals dobles. Coordenades polars.

Tema 2. Equacions diferencials

- 2.1. Definicions
- 2.2. Equacions ordinàries de primer ordre
- 2.3. Equacions lineals d'ordre superior
- 2.4. Sistemes d'equacions lineals.

Tema 3. Equacions en diferències

- 3.1 Definicions i equacions lineals de primer ordre
- 3.2. Equacions lineals d'ordre superior
- 3.3. Estabilitat de les solucions. Gràfic de teranyina.
- 3.4. Sistemes d'equacions en diferències lineals

Tema 4. Introducció a la programació lineal

- 4.1. Models lineals. Solució gràfica
- 4.2. Solució algebraica

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA (complementària):

Teoria:

Chiang, C. *Métodos fundamentales de Economía Matemática*. Editorial McGraw-Hill, 1987.

García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: AC, 1992

Larson; Hoterler; Edwards. *Cálculo*. Vol. 1 i 2. Editorial McGraw-Hill, 1995.

López, M. Vegas, A. *Curso Básico de Matemáticas para la Economía y Dirección de Empresas I*. Madrid: Pirámide, 1994.

Problemes:

Alegre, P.; Badia, C. i altres. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales 1*. Madrid: AC, 1990.

Alegre, P.; Jorba, L. i altres. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales 2*. Madrid: AC, 1991.

Bombal; Marín; Vera. *Problemas de Análisis Matemático*. Vols I i II. Madrid: AC, 1989.

- Caballero, R i altres. *Matemáticas aplicadas a la Economía y a la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Heading, J. *Ecuaciones Diferenciales Ordinarias*. Mèxic: Limusa, 1982.
- Kiselov; Krasnov; Makarenko. *Problemas de ecuaciones diferenciales ordinarias*. Editorial Mir, 1984.
- López, M; Vegas, A. *Curso Básico de Matemáticas para la Economía y Dirección de Empresas II*. Ejercicios. Madrid: Pirámide, 1994
- Perez-Grasa, I.; Minguillón, E.; Jarne, G. *Matemáticas para la economía. Programación matemática y sistemas dinámicos*. McGraw-Hill, 2001

Economia de l'Empresa II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: IIR

PROFESSORA: Sílvia Cordoní

OBJECTIUS:

Estudi introductori de les diferents àrees funcionals de l'empresa. Direcció i Recursos Humans, Comercial, Producció i Gestió Financera. Es tracta de posar en contacte els estudiants amb els conceptes fonamentals sense aprofundir, car no disposen encara de les eines necessàries per poder-ho fer. Es pretén que obtinguin una visió global de com treballen les empreses en general.

PROGRAMA:

Tema 1.- Direcció

- 1.1.- La funció directiva
- 1.2.- Planificació i control de l'empresa
- 1.3.- Presa de decisions
- 1.4.- L'organització
- 1.5.- La direcció dels recursos humans

Tema 2.- Comercialització

- 2.1.- El mercat
- 2.2.- El producte
- 2.3.- La comunicació comercial
- 2.4.- La distribució comercial

Tema 3.- La producció

- 3.1.- El sistema de producció
- 3.2.- La planificació i el control
- 3.3.- Els estocs

Tema 4.- Les finances de l'empresa

- 4.1.- Les necessitats financeres
- 4.2.- Les inversions
- 4.3.- El control de gestió

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Bueno, E.; Cruz, I. i Durán, J.J. *Economía de la Empresa*. Madrid: Pirámide, 15a ed., 1993.

Cuervo, A. *Introducción a la Administración de Empresas*. Madrid: Civitas, 2a ed., 1996.

Mintzberg, H. *La naturaleza del trabajo directivo*. Barcelona: Ariel, 1991.

Mintzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel, 1988.

Mintzberg, H. *El poder en la organización*. Barcelona: Ariel, 1992.

Estadística I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSOR: Albert Vicens i Escuer

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant la base necessària d'estadística descriptiva per poder, més endavant, comprendre l'estadística inductiva. Per assolir aquests coneixements s'estudiarà l'anàlisi d'una o diverses variables estadístiques així com una breu introducció a les variables aleatòries.

PROGRAMA:

Tema 1. Concepte i contingut de l'estadística.

- 1.1 Objecte de l'estadística.
- 1.2 Població i mostra.
- 1.3 El procés de l'anàlisi estadística.
- 1.4 Classificació de les dades.

Tema 2. Distribucions unidimensionals.

- 2.1 Distribució de freqüències.
- 2.2 Representació gràfica.
- 2.3 Mesures de posició i de dispersió.
- 2.4 Mesures de concentració i asimetria.
- 2.5 Tipificació.

Tema 3. Distribucions bidimensionals.

- 3.1 Distribucions marginals.
- 3.2 Distribucions condicionades.
- 3.3 Independència estadística.
- 3.4 Regressió lineal simple.

Tema 4. Nombres índex.

- 4.1 Definició d'índex.
- 4.2 Índexs simples i complexos.
- 4.3 Enllaç i canvis de base.
- 4.4 Deflació de sèries de valor.

Tema 5. Teoria de la probabilitat.

- 5.1 Concepte. Axiomàtica i propietats.
- 5.2 Determinació de la probabilitat d'un succés.
- 5.3 Independència de successos.
- 5.4 Teorema de la probabilitat total. Teoema de Bayes.

Tema 6. Introducció a l'ús del paquet estadístic SPSS. Utilització del programa informàtic per analitzar distribucions unidimensional i bidimensionals.

AVALUACIÓ:

En finalitzar el quadrimestre hi haurà un examen final de l'assignatura, dividida en dues parts: una prova escrita i una prova amb el programa informàtic SPSS.

BIBLIOGRAFIA:

Martín, F.J. *Introducción a la estadística económica y empresarial*. Madrid: AC, 1994.

Kazmier, L. *Estadística aplicada a la administración y economía*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.

Casas Sánchez, J.M. *Introducción a la estadística para economía y administración de empresas*. Madrid: Centro de Estudios Ramon Areces, 1996.
Wonnacott y Wonnacott. *Estadística básica práctica*. Limusa, 1991.
Canavos, G.C. *Probabilidad y estadística*. Madrid: McGraw-Hill, 1989.

Comptabilitat II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSORES: Núria Arimany i Serrat

Elisabet Paxau i Tura

Carme Portet i Boixaderas

OBJECTIUS:

En una primera part l'assignatura vol aprofundir en el Pla General Comptable i en la confecció dels Comptes Anuals. En la segona part l'assignatura pretén aconseguir un estudi de la normativa mercantil espanyola aplicada a la comptabilitat de les societats.

METODOLOGIA:

Combinar classes teòriques i pràctiques per al desenvolupament dels temes del programa. Realització de fitxes tècniques de temes comptables d'actualitat.

PROGRAMA:

Tema 1. La comptabilitat com a sistema d'informació.

1.1. La Comptabilitat i la informació econòmica.

1.2. La informació dels Comptes Anuals.

1.3. Tipus de comptabilitats.

Tema 2. El Pla General Comptable.

2.1. Grup 1: Finançament Bàsic.

2.2. Grup 2: Immobilitzat.

2.3. Grup 3: Existències.

2.4. Grup 4: Creditors i Deutors per operacions de tràfic.

2.5. Grup 5: Comptes Financers.

2.6. Grup 6: Compres i Despeses.

2.7. Grup 7: Vendes i Ingressos.

2.8. Principis comptables i Normes de valoració.

Tema 3. Els Comptes Anuals.

3.1. El Balanç de Situació.

3.2. El Compte de Pèrdues i Guanys.

3.3. La Memòria.

Tema 4. Comptabilitat de Societats. La Societat Anònima I.

4.1. La Societat Anònima. Característiques i fundació.

4.2. Les accions en la Societat Anònima.

4.3. La distribució del resultat en la Societat Anònima.

Tema 5. Comptabilitat de Societats. La Societat Anònima II.

5.1. Augments de capital i reduccions de capital en la S.A.

5.2. Transformació i Fusió en la S.A.

5.3. Dissolució i Liquidació en la S.A.

5.4. Emprèstit en la S.A.

Tema 6. Comptabilitat de Societats. La Societat Limitada.

6.1. Introducció a la Societat Limitada.

6.2. Constitució de la Societat Limitada.

6.3. Participacions socials.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del període lectiu.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Omeñaca Garcia, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, última edició.

Omeñaca Garcia, J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Bilbao: Deusto, última edició.

Pla General de Comptabilitat, 1990.

Reial Decret Legislatiu 1564/1989 Text Refós de la llei de Societats Anònimes.

Rivero, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium, última edició.

Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium, última edició.

Amat O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona. Gestión 2000, última edició.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Álvarez López, J. *Introducción a la Contabilidad*. Sant Sebastià: Donostiarra, última edició.

Buireu Guarro, J.; Buireu Buades, S. *Problemas resueltos de Contabilidad Superior*. Madrid: Pirámide, última edició.

Loring Miro, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Pirámide, última edició.

Sáez Torrecilla, A. *Contabilidad General*. Ed. McGraw-Hill, última edició.

Sáez Torrecilla, A. *Casos prácticos de Contabilidad General*. Ed. McGraw-Hill, última edició.

Vela Pastor, M.; Montesinos Julve, V.; Serra Salvador, V. *Manual de Contabilidad*. Barcelona: Ariel, última edició.

Wanden-Berghe, J.L. *Manual de Contabilidad General*. Madrid: Pirámide, última edició.

AECA. *Principios contables*. Asociación española de contabilidad y administración de empresas, 1996.

Urias Valiente J. *Análisis de Estados Financieros*. Editorial McGraw-Hill, última edició.

Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa I

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE:1r

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

Presentar a l'estudiant una conceptualització de la publicitat moderna, com un procés de comunicació particular, analitzant els diferents elements del model de comunicació aplicats a la comunicació publicitària; així com els actors i les estructures fonamentals de la publicitat.

Estudiar com es realitza la planificació de la comunicació publicitària a les empreses, mitjançant el desenvolupament dels diferents aspectes i passos que comporta la realització d'una campanya publicitària.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la Publicitat
  - a. Les organitzacions i la comunicació.
  - b. Necessitat històrica de la publicitat moderna.
  - c. Concepte de Publicitat.
  - d. La Marca. Perspectiva d'emissió i de recepció.
  - e. Estructura de l'activitat publicitària.
2. La Campanya de Publicitat.
  - a. Objectius
  - b. Públic Objectiu
  - c. Pressupost
  - d. Briefing
  - e. Estratègia Creativa
  - f. Estratègia de Mitjans
  - g. Control de l'efectivitat
3. La Publicitat com a Procés de Comunicació.
  - a. Emissor
  - b. Receptor
  - c. Canal
  - d. Missatge
  - e. Efectes
4. Crisi de la Publicitat. La Comunicació "Below the line".
5. Aspectes legals i ètics de la publicitat.

METODOLOGIA:

La metodologia bàsica de classe es basarà en el plantejament de les qüestions generals del tema, la reflexió en grup a partir de lectures recomanades, i la realització d'exercicis lligant la teoria i la pràctica de la publicitat.

AVALUACIÓ:

Hi haurà diferents exercicis de classe, així com un treball general de l'assignatura. També hi haurà un examen final de l'assignatura.

L'avaluació de l'assignatura constarà de diferents parts i s'ha d'aprovar cadascuna per separat. La qualificació final serà la mitjana entre la part teòrica i la part pràctica, sempre que s'hagin aprovat ambdues parts.

BIBLIOGRAFIA:

- Aaker, David i Myers, John: *Management de la publicitat*, vols. I i II, 4a ed., Barcelona: Hispano Europea, 1993.
- Castellblanque, Mariano: *Estructura de la actividad publicitaria*, Barcelona: Paidós, 2001.
- Díez de Castro, Enrique, et al: *Comunicaciones de Marketing*, Madrid: Pirámide, 2001
- Díez de Castro, Enrique, i Martín Armario, Enrique: *Planificación Publicitaria*, Madrid: Pirámide, 1993.
- Eguizábal Maya, Raúl: *Historia de la Publicidad*, Madrid: Eresma/Celeste, 1998.
- García Uceda, Mariola: *Las claves de la publicidad*, 3a ed., Madrid: ESIC, 1999.
- González, M. Angeles: *Curso de Publicidad*, Madrid: Eresma/Celeste, 1994.
- Herreros Arconada, Mario: *La Publicitat. Fonaments de la comunicació publicitària*, Barcelona: Pòrtic Media, 2000.
- Ortega, Enrique: *La comunicación publicitaria*, Madrid: Pirámide, 1997.
- Perez Ruiz, Miguel Angel: *Fundamentos de las Estructuras de la Publicidad*, Madrid: Síntesis, 1996.
- Sánchez Guzmán, José Ramón: *Breve Historia de la Publicidad*, Madrid: Ciencia 3, 1989.

Microeconomia II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE; 1er. Q

PROFESSOR: Rafael Madariaga i Sánchez

OBJECTIUS:

Aprofundir, introduint noves eines analítiques, en les teories que configuren la teoria econòmica moderna que es presenten a l'assignatura Microeconomia I. Reforçar els coneixements i les definicions bàsiques i presentar algunes teories alternatives.

PROGRAMA:

1. Els sistema econòmic i el lliure mercat.
  - 1.1. Perspectiva històrica de l'economia.
  - 1.2. El mercat i les institucions econòmiques.
  - 1.3. Cooperació i conflicte. Equilibris de Nash
  - 1.4. L'oferta i la demanda
2. Teoria del consum.
  - 2.1. La funció d'utilitat i l'ordre de preferències.
  - 2.2. La restricció pressupostària
  - 2.3. Teoria de l'elecció.
  - 2.4. Demandes Marshallianes i Hicksianes
  - 2.5. L'efecte renda i l'efecte substitució.
  - 2.6. El benestar i la variació dels preus.
  - 2.7. De la demanda individual a la demanda agregada.
  - 2.8. Teories de l'elecció amb incertesa. La funció d'utilitat esperada.
3. Teoria de la producció i els costos.
  - 3.1. L'anàlisi d'activitats i l'eficiència tecnològica.
  - 3.2. La funció de producció neoclàssica. Curt i llarg terminis.
Productivitat marginal i mitjana i rendiments a escala.
  - 3.3. L'eficiència econòmica i la valoració dels processos de producció.
  - 3.4. Les corbes de costos a curt i llarg termini.
4. Empresa i mercat competitiu.
  - 4.1. Equilibri competitiu a curt termini.
  - 4.2. Equilibri competitiu a llarg termini.
5. Equilibri general i errades del mercat.
  - 5.1. El model d'equilibri general amb intercanvi pur.
  - 5.2. El model d'equilibri general amb producció.
  - 5.3. Externalitats, béns públics, problemes d'informació.

AVALUACIÓ:

Correcció d'exercicis i qüestions a classe. El lliurament de problemes i qüestions resoltes pot aportar un 10% de la qualificació final.

Examen final teòric (50%) i pràctic (50%).

BIBLIOGRAFIA:

Ahijado, M. *Microeconomía*. Ceura, 1994.

DD.AA.: *Microeconomia Intermedia. Problemas y cuestiones*. Madrid: McGraw-Hill, 2003.

Fernández de Castro, J.; Tugores, J. *Microeconomía*. 1a ed. McGraw-Hill, 1997.

Frank, R. *Microeconomía y conducta*. 5ª ed. McGraw-Hill, 2005.
Tugores, J. *Microeconomía: Cuestiones y problemas*. Madrid: McGraw-Hill, 1990.
Hey, J.D.: *Microeconomía intermedia*. 1ª ed. McGraw-Hill, 2004.
Varian, H. *Microeconomía intermedia*, 5ª ed. Barcelona: A. Bosch, 1999.

Anglès III

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Daniel Nicholls

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén millorar la competència comunicativa a nivell intermedi-alt i al mateix temps introduir vocabulari específic dels temes del curs a partir de situacions relacionades amb l'entorn empresarial. Els objectius que caldrà assolir durant el curs es concreten en els següents punts:

- millorar la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial.
- comunicar-se oralment en públic.
- adquirir habilitats per comprendre una conversa, una presentació o una explicació oral i poder extreure'n informació específica.
- introduir el lèxic específic per a la comprensió i expressió oral i escrita.
- interpretar i produir documents del món empresarial.

PROGRAMA:

Topics:

1. Finance
2. Banking
3. Stocks and shares

Language contents:

I. Skills:

1. Reading comprehension
2. Speaking:
  - Presentations
  - Leading and participating in meetings
3. Listening comprehension
4. Writing

II. Grammar:

1. Verbs + Preposition
2. Nouns + Preposition
3. Adjectives + Preposition
4. Verbs + to INF / INF-ing
5. Descriptions of graphs and trends
6. Make and Do

III. Vocabulary

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura constarà d'un examen final obligatori (70%), que constarà les següents parts; gramàtica, vocabulari, comprensió i expressió oral i escrita. A més a més, hi haurà una prova del llibre de lectura (10%), s'haurà de fer una presentació oral (10%) i participar activament en les activitats de classe (10%).

Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir la suficiència de l'examen final obligatori i al menys dues de les tres parts.

BIBLIOGRAFIA:

1. Material de classe (obligatori):

Dossier

2. Lectura (obligatori):

Sir Richard Branson: the autobiography. Business world. Penguin Readers level 6

3. Exercicis de Gramàtica (obligatori):

Emmerson, P. *Business Grammar Builder*. Macmillan, 2002.

4. Obres de consulta:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991.

Oxford Advanced Learner's Dictionary. O.U.P. 1995.

Macmillan English Dictionary. Macmillan Education 2002.

Market Leader. Intermediate. David Cotton, David Falvey and Simon Kent. Cambridge University
Longman, 2000.

Market Leader. Upper-intermediate. David Cotton, David Falvey and Simon Kent. Cambridge University
Longman, 2000.

MacKenzie, I. *English for Business Studies*. C.U.P. 1997

Economia Mundial

CRÈDITS: 6

QUATRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Joan Bou i Geli

OBJECTIUS:

L'economia mundial està canviant ràpidament. Es desintegra la societat i l'economia dels països de l'Est d'Europa, mentre que l'Oest pateix un forta crisi social i de valors. El Tercer món es fa cada cop més heterogeni, com a conseqüència del fort creixement de l'Àsia Oriental, l'estancament d'Amèrica Llatina, i el decreixement d'Àfrica. L'actual model de creixement econòmic, que és incapaç de millorar el benestar humà en totes les seves dimensions, esdevé insostenible. Si es vol entendre el present i inferir a partir d'aquí les tendències principals que configuren el futur, és essencial tenir una visió com més clara millor de la situació actual i de les transformacions, dels canvis, i de les dificultats a les quals ens enfrontem. L'objectiu d'aquesta assignatura serà explorar i entendre el significat econòmic de la trajectòria de l'economia tant en l'àmbit global com en els aspectes més parcials i regionals.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció. Nexos i interrelacions de les economies mundials.

Tema 2. Evolució de les economies mundials.

2.1. L'Ordre Econòmic Internacional de postguerra.

2.2. Crisi de l'Ordre Econòmic Internacinal de postguerra.

2.3. El nou ordre: Neoliberalisme global.

Tema 3. Les institucions econòmiques internacionals.

3.1. Institucions comercials: el GATT i la OMC.

3.2. Institucions finaceres: el FMI i el BM.

Tema 4. La crisi dels països desenvolupants.

Tema 5. La desintegració dels països de l'Est.

5.1. La caiguda de l'URSS.

5.2. Evolució econòmica dels PECOS.

5.3. Xina, transformacions i perspectives.

5.4. Inserció de Cuba a l'economia mundial.

Tema 6. Globalització de l'economia.

6.1. Els nous escenaris de la globalització.

6.2. Globalització del capital i segmentació del treball.

Tema 7. Crisi de l'Estat de benestar.

Tema 8. Desenvolupament i subdesenvolupament.

8.1. Estructura del subdesenvolupament.

8.2. Àfrica, crisi econòmica permanent.

8.3. La industrialització a Amèrica Llatina i Àsia Oriental.

8.4. Cap a un desenvolupament humà sostenible.

8.5. Un nou concepte de seguretat humana.

8.6. La pobresa humana al Món.

8.7. La inversió estrangera en els països subdesenvolupats.

Tema 9. La integració econòmica en la globalització.

9.1. El NAFTA i el Conosur.

9.2. La UEM.

AVALUACIÓ:

L'avaluació final s'obtindrà a partir de l'agregació de tres notes: l'examen final –amb un pes del 70% en la nota final-, el treball de curs –amb un pes del 20%-, i la valoració sobre la participació de cada estudiant en els debats i treballs comentats a classe –amb un pes del 10% en la nota final.

Tanmateix, els estudiants que ho desitgin podran optar per ser avaluats a partir d'un únic examen final.

BIBLIOGRAFIA:

Berzosa, C. *Los nuevos competidores internacionales*. Ed. Ciencias Sociales, 1991.

Bustelo Gómez, P. *Economía política de los nuevos Países Industriales Asiáticos*. Madrid: Siglo XXI, 1990.

Bustelo Gómez, P. *La industrialización en América Latina y Asia Oriental*. Madrid: Complutense, 1994.

De Paz Béñez, M. *Economía Mundial*. Madrid: Pirámide, 1993.

Jimenez Herrero, L. *Desarrollo insostenible y economía ecológica*. Madrid: Síntesis, 1996.

Muñoz Ciudad, C. *Estructura Económica Internacional*. Madrid: Civitas, 1992.

PNUD. *Informe sobre Desarrollo Humano 1995, 1996, 1997*, Ed. Mundi Prensa.

Samir Amin. *El fracaso del desarrollo en África y en el Tercer Mundo*. IEPALA, 1994.

Vidal Villa, J. M. *Cap una economia mundial*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1995.

Vilaseca Requena, J. *Los esfuerzos de Sísifo. La integración económica en América Latina y el Caribe*. Ed. Libros de la Catarata, 1994.

Al principi de curs l'estudiant disposarà d'una publicació de material de treball complementari.

Estadística II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSORA: Anna Sabata i Aliberch

OBJECTIUS:

Aprofundir en l'anàlisi descriptiva i exploratòria de les dades per construir un model probabílic. Introduir l'estudiant en el concepte d'inferència estadística, posant un especial èmfasi en l'estimació i contrastació a través de mostres. Introduir el model de regressió lineal i aplicacions en l'àmbit de l'empresa.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric, aplicacions pràctiques, problemes i simulació amb un paquet informàtic d'estadística.

PROGRAMA:

Tema 1. Variables aleatòries.

- 1.1 Funcions de probabilitat i de distribució.
- 1.2 Models de variables aleatòries discretes.
- 1.3 Models de variables aleatòries contínues.

Tema 2. Variables aleatòries bidimensionals.

- 2.1. Definició.
- 2.2. Covariància i correlació.
- 2.3. Distribució normal.

Tema 3. Mostreig.

- 3.1. Noció de mostra.
- 3.2. Tipus de mostreig.
- 3.3. Estadístics bàsics.

Tema 4. Estimació de paràmetres.

- 4.1. Definició d'estimador.
- 4.2. Propietats dels estimadors.
- 4.3. Estimació puntual.
- 4.4. Estimació per interval.

Tema 5. Contrastació d'hipòtesis.

- 5.1. Definició. Tipus d'error.
- 5.2. Hipòtesis sobre la mitjana.
- 5.3. Hipòtesis sobre la variància.
- 5.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 5.5. Anàlisi de la variància.

Tema 6. Proves Khi-quadrat.

- 6.1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
- 6.2. Contrast d'homogeneïtat.
- 6.3. Contrast d'independència.

Tema 7. Utilització del programa informàtic SPSS per treballar alguns models de variables aleatòries i resoldre alguns exercicis d'interval de confiança i contrastos paramètrics.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació consta d'un examen final i la realització de treballs.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Canavos, G.C. *Probabilidad y Estadística. Aplicaciones y Métodos*. McGraw-Hill, 1988.

Alea Riera, M.V. *Estadística aplicada a les ciències econòmiques i socials*. Barcelona: UB – McGraw-Hill, 1999.

Kazmier, L.; Díaz Mata, A. *Estadística aplicada a administración y economía*. McGraw-Hill, 1991.

Newbold, P.; *Estadística para los Negocios y la Economía*. Prentice Hall, 1996.

Spiegel, Murray, R. *Estadística*. Col·lecció Schaum, Madrid: McGraw-Hill, 1969.

Baró Llinàs, J. *Cálculo de probabilidades. Aplicaciones económico-empresariales*. Barcelona: Parramón, 1987.

Baró Llinàs, J. *Inferència estadística aplicacions económico-empresariales*. Barcelona: Parramón, 1989.

Freedman; Pisani; Purves; Adhikari. *Estadística*. Barcelona: Antoni Bosch, 1993.

Thomas, J.J. *Introducción al análisis estadístico para economistas*. Marcombo, 1986.

Hanke, J.E.; Reitsch, A.G. *Estadística para negocios*. Irwin, 1995.

Wonnacot, T.H.; Wonnacot, R.J. *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Mèxic: Limusa, 1989.

Gonick, L., Smith, W. *La estadística en cómic*. Barcelona: Zendrera Zariquiey, 1999.

BIBLIOGRAFIA ADDICIONAL:

Casas, J.M.; García, C.; Rivera, L.F.; Zamora, A.I. *Problemas de estadística*. Madrid: Pirámide, 1998.

Chou; *Statistical Analysis for Business and Economics*. Elsevier, 1989.

Sierra, M.A. *Ejercicios resueltos de estadística*. Ceura, 1987.

Economia Espanyola

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Jesús López i López

OBJECTIUS:

Dotar l'estudiant de coneixements útils per a analitzar l'evolució de la realitat econòmica espanyola des de 1959 fins a l'actualitat. Es revisen les polítiques macroeconòmiques aplicades i els canvis més rellevants en l'estructura institucional i econòmica de l'Estat espanyol.

METODOLOGIA:

L'explicació del programa tindrà com a suport la realització d'exercicis i el comentari de lectures. Es imprescindible seguir l'assignatura amb els dossiers d'exercicis i lectures.

PROGRAMA:

Part I: Tècniques de comptabilitat nacional.

Tema 1. Els comptes nacionals.

Tema 2. Les taules *input-output*.

Tema 3. La balança de pagaments.

Part II: Programes de política econòmica.

Tema 4. El pla nacional d'estabilització de 1959.

Tema 5. Els acords de la Moncloa de 1977.

Tema 6. El programa econòmic a mig termini de 1983.

Tema 7. El programa de convergència de 1992.

Tema 8. El pla d'estabilitat de 1997.

Part III: Relacions amb l'exterior.

Tema 16. Comerç exterior.

Tema 17. Capital estranger.

Tema 18. La integració amb la Unió Europea.

AVALUACIÓ:

Examen al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

García Delgado, J. L. *España Economía*. Madrid: Espasa Calpe, 1993.

García Delgado, J. L. (director) *Lecciones de economía española*. Madrid: Civitas, 1995.

Marimon, R. (director) *La economía española: una visión diferente*. Barcelona: Bosch, 1996.

Muñoz Cid, C. *Las cuentas de la nación*. Madrid: Civitas, 1994.

Trullén Thoma, J. *Fundamentos económicos de la transición política española*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1993.

Vallés Ferrer, J. (director) *Economía española*. Ed. McGraw-Hill, 1997.

Macroeconomia II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Enric Casulleras i Ambrós

OBJECTIUS:

Aprofundir en l'ànalisi macroeconòmica prenent com a base els coneixements desenvolupats en l'assignatura Macroeconomia I. Es posa especial èmfasi en la interpretació conceptual de tots els instruments teòrics utilitzats, relacionant l'ànalisi formal amb les propostes de política econòmica, en el context internacional passat i present.

PROGRAMA:

1. Introducció. Visió panoràmica de l'ànalisi econòmica des del s. XVIII fins a l'actualitat, en el seu context històric.
2. Descripció d'una economia tancada: un model basat en les idees de Keynes.
3. Descripció d'una economia oberta. El model de Mundell i Fleming.
4. La inflació com a problema econòmic: el model general neoclàssic.
5. L'economia de l'oferta: els condicionants del mercat laboral.
6. Introducció als models dinàmics
7. La integració econòmica i la globalització. El debat sobre la globalització.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Dornbusch, R. i Fischer, S. *Macroeconomía*. 7a. ed., McGraw-Hill, 1998.

Oroval, E. *Noves aproximacions a la història del pensament econòmic*. Vic: Eumo Editorial, 1995.

Tugores, J. *Economía Internacional*. McGraw-Hill, 2005

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Abel, A.B.; Bernanke, Ben S. *Macroeconomía*. 4a ed. Madrid: Addison Wesley, 2003.

Krugman, P.R. i Obstfeld, M. *Economía internacional*. McGraw-Hill, 1995.

Sampedro, J.L. *La inflación. Prótesis del sistema*. Barcelona: Montesinos, 1989.

Blanchard, O. *Macroeconomía*. Madrid: Prentice Hall Iberia, 1997.

Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'Economía Política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Teoria i Estructura de la Comunicació d'Empresa II

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

Presentar als estudiants, de forma metòdica i estructurada, una visió global sobre les Relacions Públiques, introduint-los en els conceptes clau, la seva història, la terminologia pròpia, els elements distintius i les diferents tècniques de comunicació.

Donar a l'estudiant una perspectiva general de la pràctica de les Relacions Públiques: dels actors principals, departaments i agències, les seves funcions i estructures, així com en les característiques i particularitats dels professionals de les Relacions Públiques.

CONTINGUTS:

6. El Concepte de Relacions Públiques. El Professional de Relacions Públiques.

7. Importància de les Relacions Públiques en l'empresa actual

8. Història de les Relacions Públiques

9. Opinió Pública i Opinió dels Públics

10. Els Públics a les Relacions Públiques

11. El Pla de Relacions Públiques

12. Activitats i tècniques més usuals de Relacions Públiques

13. El departament intern dintre de l'organigrama de l'empresa

14. Les agències de relacions Públiques

15. Perspectives de futur de les RP

METODOLOGIA:

La metodologia bàsica de classe es basarà en el plantejament de les qüestions generals del tema, la reflexió en grup a partir de lectures recomanades i la realització d'exercicis lligant la teoria i la pràctica de les Relacions Públiques.

AVALUACIÓ:

Hi haurà diferents exercicis de classe.

Hi haurà un examen final de l'assignatura.

L'avaluació de l'assignatura constarà de diferents parts i s'ha d'aprovar cadascuna per separat. La qualificació final serà la mitjana entre la part teòrica i la part pràctica, sempre que s'hagin aprovat ambdues parts.

BIBLIOGRAFIA:

Cutlip, Scott; Center, Allen, i Broom, Glen: *Relaciones Públicas eficaces*, Barcelona: Gestió 2000, 2000.

Grunig, James, i Hunt, Todd: *Dirección de Relaciones Públicas*, Barcelona: Gestió 2000, 2000.

Harrison, Shirley: *Relaciones Públicas*, Madrid: Ites-Paraninfo, 2002.

Newsom, Doug; VanSlyke; Turk, Judy i Kruckeberg, Dean: *This is Public Relations*, Wadsworth, USA, 2000.

Pavlik, John: *La investigación en Relaciones Públicas*, Barcelona: Gestió 2000, 1999.

Seitel, Fraser: *Teoría y Práctica de las Relaciones Públicas*, Madrid: Prentice Hall, 2002.

Solano Fleta, Luis: *Tratado de Relaciones Públicas*, Barcelona: Gestió 2000, 1999.

Wilcox, Denis; Ault, Phillip; Agee, Warren i Cameron, Glen: *Relaciones Públicas*, Madrid: Addison-Wesley, 2001

Xifra, Jordi: *Les Relacions Públiques, ciència del diàleg*, Girona: Universitat de Girona, 1999.

Xifra, Jordi, *Teories i models de les Relacions Públiques*, València: Edicions 314, 2000.

PROGRAMES DE LES ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS

Anglès IV

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Gonçal Calle i Rosingana

OBJECTIUS:

L'objectiu és que l'estudiant es familiaritzi amb continguts i vocabulari específic en el camp de la gestió empresarial i els temes que s'hi relacionen.

Durant la primera part del curs es tractaran temes de gestió empresarial que permetran establir les bases lingüístiques per desenvolupar les tècniques necessàries tant per a la elaboració i edició d'informes, com per a la seva exposició oral. En la segona part del curs recaurà principalment la cerca i l'anàlisi de informació real, a través d'internet o de premsa en llengua anglesa per tal d'elaborar el projecte final. Tot això es realitzarà a un nivell de llengua intermedi-avançat, segons el material que s'utilitzi en cada activitat.

PROGRAMA:

Temes i àrees de comunicació:

Mòdul 1 Company Organisation

Mòdul 2 Writing Reports

Mòdul 3 Empowerment

Mòdul 4 Team Work

Mòdul 5 Conflict in Organisations

Mòdul 6 Surveillance at work

Contingut Lingüístic:

1. Comprensió oral: l'estudiant haurà de ser capaç d'identificar i comprendre informació complexa i específica en converses i/o narracions orals de temes de caràcter empresarial.
2. Expressió oral: L'estudiant participarà en debats, negociacions, i exposicions orals. Es revisaran les funcions de
  - 2.1 Discussió
  - 2.2 Negociació
  - 2.3 Exposició oral
3. Comprensió escrita: es proposaran altres lectures suplementàries que complementin el material de text presentat en el curs. La procedència dels textos que es presenten serà diversa: diaris, revistes, internet, o literatura especialitzada. També s'haurà de llegir un llibre (fiction/non-fiction) obligatori, encara per determinar.
4. Expressió escrita: A part de la producció concreta en cadascun dels temes de curs, l'estudiant haurà d'elaborar un projecte escrit sobre un tema de la seva elecció.
5. Punts gramaticals:
  - 5.1 Linking words (revision)
  - 5.2 The Noun Phrase
  - 5.3 Inversion.
  - 5.4 The verb Phrase: Gerunds & infinitives
6. Vocabulari:
  - 6.1 Idiomatic expressions:
    - 6.1.1 Word building
    - 6.1.2 Collocations

6.1.3 Prepositional phrases
6.2 Specific Vocabulary

AVALUACIÓ:

Aquesta assignatura s'avaluarà al llarg de tot el curs:

El treball de curs, la participació en les tasques que es plantegin, els tests de vocabulari i gramàtica representaran un 60% de la nota final. La nota restant resultarà d'haver presentat el projecte a final de curs del qual es farà la corresponent presentació oral. Totes les parts avaluades hauran d'obtenir la suficiència.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Dossier d'exercicis.

Llibre de lectura:

Per determinar

Gramàtica:

M. Vince, et al. *First Certificate Language Practice with key*. Macmillan.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA:

Llibres de consulta:

Cotton D., et al. *Market Leader. Upper Intermediate Course Book*. Longman, 2001.

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. o. UX, 1990.

Kerridge, D., *Presentations*. Ed. Longman, 1998.

Diccionaris:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. o. U.P, 1995.

Sinclair, J. *Collins English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT, 1998.

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds.) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. o. U.P., 1994.

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès Català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995.

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català Anglès*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995.

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991.

Altres Gramàtiques.

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. o. U.P, 1995.

Eastwood, J., *Oxford Practice Grammar*. o. U.P, 1992.

Murphy, R., *English Grammar in Use*. C.U.P., 1994.

Comptabilitat III (Costos)

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE:1R.

PROFESSORA: Anna Perez i Quintana

OBJECTIUS:

Oferir la vessant d'anàlisi interna de la comptabilitat aprofundint en el càlcul del moviment de valors dins l'empresa. Mostrar els fonaments de la implantació d'aquest tipus de comptabilitat adaptant-los a diferents tipus de processos productius, així com emprar diferents mètodes de càlcul en funció dels objectius perseguits (valoració d'existències, presa de decisions d'explotació, etc.). Anàlisi de la rendibilitat per productes i estudi del procés pressupostari justificant les desviacions.

PROGRAMA:

Tema 1: Comptabilitat de Costos i de Gestió. Conceptes fonamentals.

- 1.1. L'activitat econòmica de l'empresa. Transaccions internes i externes. Resultat intern i extern.
- 1.2. Comptabilitat de Costos: definició, objectius i continguts.
- 1.3. Comptabilitat de Gestió: definició, objectius i continguts.
- 1.4. Principals diferències entre la comptabilitat financera i de gestió. Relacions entre totes dues.
- 1.5. Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna.
- 1.6. Concepte i classes de producció i de processos de producció.
- 1.7. Les fases en la formació del cost: classificació dels costos, localització, imputació als productes i determinació del resultat intern.

Tema 2: El cost dels factors

- 2.1. Definició. Classificació dels costos atenent la seva naturalesa.
- 2.2. Classificació dels costos atenent la seva identificació amb un determinat objecte de cost.
- 2.3. Classificació dels costos atenent la seva variabilitat. Mètodes de separació de costos fixos i variables: valors extrems i mínims quadrats ordinaris.
- 2.4. Altres classificacions.

Tema 3: El cost dels materials, la mà d'obra i els costos indirectes.

- 3.1. Materials: concepte i classificacions, inventaris periòdics o permanents, valoració dels fluxos d'entrada i sortida del magatzem. Cost de les diferències d'inventaris.
- 3.2. Mà d'obra: concepte i composició del cost del personal, classificació i comptabilització.
- 3.3. Costos indirectes: concepte i classificació. La seva localització entre els diferents centres de cost a l'empresa

Tema 4: Els centres de cost i la localització dels costos.

- 4.1. Definició i classificació.
- 4.2. L'estadística de costos. Repartiment primari.
- 4.3. La liquidació interna de l'estadística de costos. Repartiment secundari.
- 4.4. Comptabilització de la localització de costos. Mètodes d'imputació als productes.

Tema 5: Sistemes de costos per ordres de producció i per processos.

- 5.1. El sistema de costos per ordres de producció o comandes
- 5.2. El sistema de costos per processos

Tema 6: Els sistemes de costos parcials:

- 6.1. *Direct costing* o Cost Variable.
- 6.2. Variacions en el nivell d'activitat: la imputació racional

Tema 7: El procés de presa de decisions d'explotació

- 7.1. Decisions en baixa capacitat productiva.
- 7.2. Decisions en plena capacitat productiva.

Tema 8: El sistema pressupostari, càlcul i anàlisi de les desviacions.

8.1. El pressupost: definició, objectius, característiques i avantatges.

8.2. El pressupost mestre. Estudi dels pressupostos operatius.

8.3. Definició de cost estàndard. Pressupost flexible. Desviacions en materials, mà d'obra i costos indirectes. Anàlisi causal.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà d'una part teòrica i d'una altra pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

Mallo, C. *Contabilidad analítica*. Madrid: Instituto de Contabilidad y Auditoria de Cuentas. Ministerio de Economía y Hacienda, 1992.

Saez Torrecilla, A. *Contabilidad de Costes y Contabilidad de Gestión*. Volums 1 i 2. Madrid: McGraw-Hill, 1994.

Montesinos, V. i Broto, J: *Ejercicios y soluciones de Contabilidad de Costes*. Madrid: Ariel, 1989.

AECA, *El proceso presupuestario*. Doc. n. 4 (Col·lecció Principios de Contabilidad de Gestión).

Rosanas i Martí, J.M.: *Informació comptable per a la presa de decisions empresarials*. Barcelona: Ariel, 1992.

Amat, Joan i Oriol: *La contabilidad de gestión actual: Nuevos desarrollos*. Madrid: AECA, 1995.

Paxau, E. i Pérez, A. *Costos empresarials i control de gestió. Casos pràctics*. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Econometria I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Ramon Oller i Piqué

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant en els models estadístics, econòmics i econòmètrics. Conèixer el model de regressió lineal simple i múltiple estàndard. Fer modelització economètrica mitjançant paquets informàtics.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric i realització d'aplicacions pràctiques.

PROGRAMA:

Tema 1. Model de regressió simple.

1. Tipus de dades.
2. Components d'un model.
3. Especificació del model.
4. Estimació del model.
5. Inferència.
6. Bondat de l'ajustament.
7. Predicció.
8. Exemple final.

Tema 2. El model de regressió lineal múltiple.

1. Especificació.
2. Estimació.
3. Inferència.
4. Bondat de l'ajustament.
5. Predicció.

Tema 3. Model de regressió amb restriccions lineals.

1. Tipus de restriccions lineals.
2. Formulació matricial.
3. Metodologia.
4. Estimació restringida.
5. Anàlisi de la permanència estructural.

Tema 4. Observacions atípiques.

1. Conceptes bàsics.
2. Palanquejament d'una observació.
3. Anàlisi de residus.
4. Distància de Cook.

Tema 5. Multicol·linealitat.

1. Natura de la multicol·linealitat.
2. Causes.
3. Estimació MQO.
4. Conseqüències.
5. Detecció.
6. Solucions.

Tema 6. Variables exògenes qualitatives.

1. Variables dicotòmiques.
2. Variables politòmiques.

3. Interpretació dels coeficients.
4. Utilització.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un sol examen en la convocatòria escaient i es faran treballs obligatoris al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

Alegre, J.; Arcarons, J.; Bolancé, C.; Díaz, L. *Problemas y Ejercicios de Econometría*. Madrid: AC, 1995.
Artís, M.; Clar, M.; del Barrio, T.; Guillén M.; Suriñach, J. *Introducción a l'Econometria*. Barcelona: Ediuoc, 1999.
Gujarati, D. *Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 1990.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Greene, W. *Análisis Económico*. Madrid: Prentice Hall, 2000.
Johnston, J. *Métodos Económicos*. Barcelona: Vicens-Vives, 1987.
Martín, G.; Labeaga, J.M.; Mochón, F. *Introducción a la Econometría*. Madrid: Prentice Hall, 1997.
Novalés, A. *Econometría*. Madrid: McGraw-Hill, 1993.
Pulido, A. *Modelos Económicos*. Madrid: Pirámide, 1983.

Matemàtica de les Operacions Financeres

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: I^r.

PROFESSOR: Xavier Vicente i Soriano

OBJECTIUS:

Introducció a l'estudi de les operacions financeres. Exposició del model matemàtic. Estudi d'operacions financeres particulars.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció.

1.1. Introducció.

Tema 2. Model matemàtic.

2.1. El model de la matemàtica financera.

Tema 3. Lleis financeres.

3.1. El factor financer. Propietats.

3.2. Expressió analítica del factor financer.

3.3. El preu del finançament.

3.4. Sistematització de lleis financeres.

3.5. Lleis estacionàries.

3.6. Lleis dinàmiques.

Tema 4. Magnituds financeres.

4.1. Introducció.

4.2. Magnituds simples o primàries.

4.3. Magnituds elementals.

4.4. Magnituds de les operacions de finançament.

4.5. Magnituds de les operacions d'inversió.

Tema 5. Règims financers.

5.1. Règims financers pràctics.

5.2. Règims financers racionals.

5.3. Règims financers indexats.

5.4. L'ambient financer compost.

5.5. Règims financers equivalents.

Tema 6. La reducció financera en el camp discret.

6.1. Suma financera de capitals.

6.2. Rendes financeres: estudi general.

6.3. Rendes constants.

6.4. Rendes variables.

6.5. Reducció discreta en ambient compost.

Tema 7. La reducció financera en el camp continu.

7.1. Suma financera de fluxos.

7.2. Fluxos financers: estudi general.

7.3. Fluxos constants.

7.4. Fluxos variables.

7.5. Reducció financera en ambient compost.

Tema 8. La reducció financera de les operacions.

8.1. Operació elemental equivalent.

8.2. Immobilització financera.

8.3. Funció termini financer mitjà.

- 8.4. La llei financera implícita.
- 8.5. La taxa financera de rendibilitat.
- Tema 9. Descripció dinàmica de les operacions.
  - 9.1. Descripció dinàmica.
  - 9.2. Equació dinàmica de la reserva en operacions discretes.
  - 9.3. Equació dinàmica de la reserva en operacions contínues.
  - 9.4. Valor financer, usdefruit i nua propietat.
- Tema 10. Préstecs.
  - 10.1. Estudi general.
  - 10.2. Préstec francès.
  - 10.3. Préstec americà.
  - 10.4. Préstec alemany.
  - 10.5. Préstecs de terme variable.
  - 10.6. Préstecs amb carència.
  - 10.7. Valor, usdefruit i nua propietat d'un préstec.
  - 10.8. Cost d'un préstec.
- Tema 11. Emprèstits.
  - 11.1. Definicions i classificacions.
  - 11.2. Teoria general d'emprèstits.
  - 11.3. Emprèstits lineals normalitzables. Emprèstit normal.
  - 11.4. Emprèstits lineals no normalitzables.
  - 11.5. Descripció estocàstica d'un emprèstit.
  - 11.6. Valor, usdefruit i nua propietat.
  - 11.7. Vida d'un títol.
  - 11.8. Cost d'un emprèstit.

AVALUACIÓ:

Un examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

- Alegre, P.; Badia, C.; Borrell, M.; Sancho, T. *Ejercicios resueltos de Matemática de las Operaciones Financieras*. Madrid: AC, 1989.
- Fontanals, H. *Matemática Financiera. Supuestos*. Barcelona: Ediciones S, 1992.
- Gil, L.; Bauquero, M.J.; Gil, M.A.; Maestro, M.L. *Matemática de las Operaciones Financieras. Problemas resueltos*. Madrid: AC, 1991.
- Rodríguez, A. *Matemática de la Financiación*. Barcelona: Ediciones S, 1994.
- Rodríguez, A. *Inmunidad financiera*. Barcelona: Ediciones S, 1994.
- Vicente, X. *Problemas resueltos de matemática financiera*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Direcció Comercial I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSORA: Joaquina Vila i Arumí

OBJECTIUS:

Introducció als conceptes bàsics de màrqueting. Anàlisi del mercat i estudi de les diferents variables estratègiques de màrqueting.

METODOLOGIA:

Combinació de classes teòriques, exercicis i recull d'articles de premsa.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció al màrqueting
- 2.- La direcció comercial
- 3.- Anàlisi de l'entorn
- 4.- Anàlisi de la demanda
- 5.- Segmentació de mercats
- 6.- Comportament de compra del consumidor
- 7.- Comportament de compra industrial
- 8.- Investigació comercial
- 9.- Estratègia de producte
- 10.- Estratègia de preu
- 11.- Estratègia de promoció
- 12.- Estratègia de distribució

AVALUACIÓ:

Es farà un únic examen en la convocatòria corresponent.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Santesmases Mestre, Miquel. *Marketing: Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996.

Kotler, Philip. *Introducción al Marketing*. Segunda edición europea. Madrid: Prentice Hall, 2000

Complementària:

Kotler, Philip. *Dirección de Marketing*. McGraw-Hill, 1995

Lambin, J. *Marketing estratégico*. McGraw-Hill, 1995

Cruz Roche, I. *Fundamentos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991

Direcció Financera I

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSORA: Mercè Vidal

OBJECTIUS:

Es tracta de conèixer quina és la funció financera i el paper dels responsables financers de l'empresa. Per fer-ho es parteix de l'evidència que qualsevol finançament fa referència a una inversió i per tant en un principi és convenient analitzar les característiques dels projectes d'inversió i les modalitats de finançament més adequades.

Anàlisi i estudi de les fonts de finançament extern i de les fonts de finançament intern. Estudi dels pressupostos de gestió i de tresoreria necessaris per conèixer les necessitats de finançament a curt termini i a llarg termini. I per últim anàlisi dels projectes d'inversió que es farà en situacions de certesa i en situacions de risc o incertesa, aprofundint aquells aspectes importants per al finançament correcte i adequat.

PROGRAMA:

Tema I: La funció financera de l'empresa

- 1.1. Enfocament modern de la funció financera
- 1.2. Característiques del cycle financer
- 1.3. Les decisions d'inversió i finançament. Concepte d'inversió i principi de dualitat inversió-finançament

Tema II: Finançament extern

- 2.1. Finançament extern
  - 2.1.1. Finançament aliè
  - 2.1.2. Finançament propi
- 2.2.. Mercat de capitals
  - 2.2.1. Títols de finançament aliè i valoració.
  - 2.2.2. Títols de finançament propi i valoració d'accions.
- 2.3. Mercat primari d'accions
  - 2.3.1. Ampliacions de capital
  - 2.3.2. Efecte anunci i efecte dilució.
  - 2.3.3. Ampliacions parcialment i totalment alliberades
- 2.4. Finançament bancari i parabancari
  - 2.4.1. Préstecs hipotecaris, a curt i llarg termini
  - 2.4.2. *Leasing* i *factoring*.

Tema III: Finançament intern

- 3.1. Finançament intern
  - 3.1.1. Classes de finançament intern
  - 3.1.2. Avantatges i inconvenients de l'autofinançament
- 3.2. Beneficis retinguts
- 3.3. Amortització econòmica

Tema IV: Planificació financera

- 4.1. Concepte planificació financera
- 4.2. Planificació financera llarg termini
- 4.3. Planificació financera curt termini
  - 4.3.1. Pressupostos de gestió
  - 4.3.2. Pressupostos de tresoreria

4.3.3. Full de tresoreria

Tema V: Anàlisi dels projectes d'inversió

5.1. Projecte d'inversió, de finançament i agregats

- 5.1.1. Anàlisi de rendiment dels projectes d'inversió
- 5.1.2. Valor final net, valor actual net i taxa de rendibilitat interna
- 5.1.3. Termini de recuperació *pay-back* i rendiment comptable
- 5.1.4. Relacions entre els diferents mètodes

5.2. Taxa de Fisher

5.3. Projectes mixtos

Tema VI: Anàlisi de sensibilitat dels projectes d'inversió

6.1. Anàlisi de sensibilitat

- 6.1.1. Anàlisi de sensibilitat del VAN
- 6.1.2. Anàlisi de sensibilitat de la TRI
- 6.1.3. Anàlisi de sensibilitat del VFN

Tema VII: La inflació i el risc en els projectes d'inversió

- 7.1. Efectes de la inflació en els projectes d'inversió
- 7.2. Efectes de la inflació en els projectes de finançament
- 7.3. Fisher i la relació entre el tipus d'interès i la inflació
- 7.4. Introducció dels risc en els projectes d'inversió
  - 7.4.1. Criteri de l'esperança matemàtica
  - 7.4.2. Mesura del risc
  - 7.4.3. Equivalent de certesa

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al finalitzar el semestre

BIBLIOGRAFIA:

Brealey, R.; Myers, S. *Fundamentos de financiación empresarial* Ed McGraw-Hill, 1998,
Brealey, R.; Myers, S. Marcus A., *Principios de dirección financiera* Ed McGraw-Hill, 1996,
Keown, A.; Petty, J.; Scott, D.; Martin, J. *Introducción a las finanzas* Ed Prentice Hall, 1999.
Suarez Suarez, A. *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa* Madrid: Pirámide, 1996.

Teoria Econòmica de l'Empresa i de la Indústria

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n.

PROFESSOR: Rafael Madariaga i Sánchez

OBJECTIUS:

Posar a l'abast de l'estudiant les principals teories de l'economia industrial insistint en les diferents formes de competència dins de cada tipus de mercat i la seva relació amb aspectes tecnològics i d'informació. Es desenvoluparan les teories de manera que permetin fer anàlisis empíriques de diferents sectors industrials i de serveis.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció

- 1.1. Economia industrial, models econòmics i competència perfecta
- 1.2. La competència perfecta; una perspectiva històrica
- 1.3. La competència imperfecta; origen i enfocaments
- 1.4. Els supòsits de la competència perfecta
- 1.5. L'equilibri competitiu a llarg termini
- 1.6. Competència perfecta i eficiència
- 1.7. L'empresa i el mercat
- 1.8. Dues paradoxes

Tema 2. El Monopoli

- 2.1. Introducció
- 2.2. El monopoli
  - 2.2.1. La maximització de beneficis
  - 2.2.2. La demanda i la funció d'ingrés marginal
  - 2.2.3. Un exemple
  - 2.2.4. Conclusions
  - 2.2.5. Ineficiència i monopoli
- 2.3. El monopoli natural
- 2.4. Una aplicació del model del monopoli al Comerç Internacional
- 2.5. Discriminació de preus
  - 2.5.1. Discriminació de primer grau o perfecta
  - 2.5.2. Discriminació de segon grau
  - 2.5.3. Discriminació de tercer grau
- 2.6. El monopoli de béns duradors

Tema 3. El mercat de factors, el Monopsoni i el monopoli bilateral

- 3.1. Introducció
- 3.2. El mercat competitiu de factors
- 3.3. El monopsoni
- 3.4. El monopolista al mercat competitiu de factors
- 3.5. El monopsonista-monopolista
- 3.6. El monopoli bilateral
- 3.7. Monopolis en cadena

Tema 4. L'oligopoli.

- 4.1. El model de Cournot
- 4.2. Propietats de la solució
- 4.3. Les funcions Isobenefici

- 4.4. La solució d'Stackelberg
- 4.5. La solució cooperativa
- 4.6. La inestabilitat de la col·lusió
- 4.7. Competència en preus. El model de Bertrand
- 4.8. La competència en preus amb béns diferenciats
- 4.9. Les funcions isobenefici a l'espai dels preus
- 4.10. Preus versus quantitats
- 4.11. La solució d'Stackelberg i les avantatges de jugar primer
- 4.12. Conceptes clau

Tema 5. Diferenciació de productes, competència monopolística i barreres a l'entrada

- 5.1. Introducció
- 5.2. La diferenciació de productes
- 5.3. El model de Hotelling
- 5.4. La introducció dels preus
- 5.5. Competència en preus i localitzacions
- 5.6. Grau de diversificació o nombre de varietats
- 5.7. La competència monopolística
- 5.8. Barreres a la mobilitat
  - 5.8.1. Introducció
  - 5.8.2. Definició i classes
  - 5.8.3. Barreres innocents i estratègiques
  - 5.8.4. Accions estratègiques i barreres a l'entrada
  - 5.8.5. Preus "depredadors" i barreres
- 5.9. Diferenciació de productes com a barrera a l'entrada
- 5.10. Optimalitat social

AVALUACIÓ:

Diverses proves teòriques i pràctiques al llarg del curs que aporten el 20% de la qualificació final.
Un examen teòric (60%) i pràctic (40%) al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Callejón, M. (coord.) *Economía Industrial*. Madrid: Civitas-EDIUOC, 2001.
- Fernández de Castro, J. i Tugores, J. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1997.
- Fernández de Castro, J. Duch, N. *Economía Industrial*. Madrid: McGraw-Hill, 2003.
- Jacquemin, A. *La nueva organización industrial*. Barcelona: Vicens Vives, 1989.
- Koutsoyiannis, A. *Microeconomía moderna*. Amorrortu Ed., 1985.
- Segura, J. *Teoría de la organización industrial*. Madrid: Civitas, 1993.
- Tirole, J. *La teoría de la organización industrial*. Barcelona: Ariel, 1990.

COMPLEMENTÀRIA:

- Cabral, L. *Economía industrial*. McGraw-Hill, 1997.
- Jacquemin, A. *Economía industrial*. Hispano Europea, 1982.

Econometria II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n.

PROFESSOR: Ramon Oller i Oiqué

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant en l'estudi dels problemes amb les dades en el context del model de regressió. Aplicació dels conceptes de l'assignatura d'Econometria de l'Empresa I. Ampliació de la metodologia economètrica a l'estudi dels models de variables qualitatives, models dinàmics i sèries temporals.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric i realització d'aplicacions pràctiques.

PROGRAMA:

Tema 1. Pertorbacions no esfèriques.

1. Conceptes bàsics.
2. Propietats dels estimadors MQO.
3. Estimació per mínims quadrats generalitzats (MQG).
4. Contrast de normalitat de les pertorbacions.

Tema 2. Heteroscedasticitat.

1. Model de regressió lineal generalitzat.
2. Natura de l'heteroscedasticitat.
3. Mètodes gràfics per a detectar heteroscedasticitat.
4. Contrastació d'hipòtesis.
5. Transformació logarítmica.

Tema 3. Autocorrelació.

1. Introducció.
2. Esquemes d'autocorrelació.
3. Mètodes de contrast.
4. Estimació MQG.

Tema 4. Variables endògenes qualitatives.

1. El model de probabilitat lineal (MPL).
2. El models LOGIT i PROBIT.
3. Interpretació dels paràmetres.

Tema 5. Models dinàmics.

1. Models de retards distribuïts.
2. Models autoregressius.
3. Models autoregressius i de retards distribuïts.
4. Anàlisi i interpretació dels models dinàmics.
5. Exemple final.

Tema 6. Anàlisi Univariant de Sèries Temporals.

1. Anàlisi de la correlació en sèries temporals.
2. Anàlisi de l'estacionaritat.
3. Anàlisi de l'estacionalitat.
4. Metodologia Box-Jenkins.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un sol examen en la convocatòria escaient i es faran treballs de caire obligatori al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIA

- Alegre, J.; Arcarons, J.; Bolancé, C.; Díaz, L. *Problemas y Ejercicios de Econometría*. Madrid: AC., 1995.
Artís, M.; Clar, M.; del Barrio, T.; Guillén M.; Suriñach, J. *Tòpics d'Econometria*. Barcelona: Ediuoc, 2000.
Gujarati, D. *Econometría*. Mèxic: McGraw-Hill, 1990.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- Greene, W. *Análisis Económico*. Madrid: Prentice Hall, 2000.
Johnston, J. *Métodos Económicos*. Barcelona: Vicens-Vives, 1987.
Martín, G.; Labeaga, J.M.; Mochón, F. *Introducción a la Econometría*. Madrid: Prentice Hall, 1997.
Novales, A. *Econometría*. Madrid: McGraw-Hill, 1993.
Pulido, A. *Modelos Económicos*. Madrid: Pirámide, 1983.

Hisenda Pública

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r.

PROFESSOR:

CONTINGUT

Assignatura que introdueix coneixements bàsics d'economia del sector públic i de la teoria de la imposició, tant en la part general com en la part especial que afecta a cada una de les formes de gravamen.

Com a aplicació d'aquesta teoria, s'estudia l'estructura del Sistema Fiscal Espanyol, part que s'acabarà de complementar en l'assignatura de Fiscalitat de l'Empresa II.

En una primera part es tracta el Sector Públic, amb estudi del pressupost i de consideracions metodològiques sobre la hisenda pública.

En una segona part s'estudia la Teoria General de la Imposició, amb tractament específic dels Ingressos Públics.

La tercera part està dedicada a la Teoria Parcial de la Imposició, tant pel que fa referència a la imposició sobre la renda personal, com sobre la de les societats i sobre la riquesa i el consum.

Finalment i dins del Sistema Fiscal Espanyol s'estudia el sistema impositiu i l'harmonització fiscal.

PROGRAMA:

Part I. El Sector Públic:

Tema 1. Sector Públic.

- 1.1. Aproximació al sector públic.
  - 1.1.1. Definició, activitat i delimitació.
  - 1.1.2. Components i agents institucionals.
  - 1.1.3. Operacions i comptes.
  - 1.1.4. Dimensió, activitat i resultats.
  - 1.1.5. El sector públic espanyol.
- 1.2. El pressupost del sector públic.
  - 1.2.1. Introducció.
  - 1.2.2. El pressupost clàssic.
  - 1.2.3. Superació del pressupost clàssic.
  - 1.2.4. Concepció actual del pressupost.
  - 1.2.5. Cicle pressupostari.
  - 1.2.6. Contingut i classificacions del pressupost.
  - 1.2.7. Dèficit públic.
  - 1.2.8. Pressupost de despeses fiscals.
  - 1.2.9. El pressupost de les administracions públiques a Espanya.
- 1.3. Consideracions metodològiques sobre la hisenda pública.
  - 1.3.1. Distinció entre els enfocaments positiu i normatiu de l'anàlisi del sector públic.
  - 1.3.2. Funcions bàsiques de l'activitat financera del sector públic.

Part II. Teoria General de la Imposició:

Tema 2. Teoria General de la Imposició.

- 2.1. Ingressos públics.
  - 2.1.1. Concepte.
  - 2.1.2. Principals categories d'ingressos.
  - 2.1.3. Taxes, preus públics i contribucions.
  - 2.1.4. Impuestos.

- 2.1.5. Deute públic.
- 2.2. Imposició i equitat.
  - 2.2.1. Introducció.
  - 2.2.2. Principi del benefici.
  - 2.2.3. Principi de capacitat de pagament.
- 2.3. Imposició i eficiència.
  - 2.3.1. L'excés de gravamen en la imposició: concepte i quantificació.
  - 2.3.2. Tipologia de les principals distorsions impositives.
  - 2.3.3. Teoria de la imposició òptima.
- 2.4. Incidència impositiva.
  - 2.4.1. Concepte d'incidència impositiva.
  - 2.4.2. Models d'equilibri parcial.
  - 2.4.3. Models d'equilibri general.

Part III. Teoria Parcial de la Imposició:

Tema 3. Imposició sobre la renda personal i alternatives.

- 3.1. Definició i característiques.
  - 3.1.1. Característiques bàsiques de l'impost.
  - 3.1.2. Classes d'impostos sobre la renda.
- 3.2. Base imposable: concepte de renda.
- 3.3. Tipus de gravamen: progressivitat impositiva.
- 3.4. Unitat contribuent.
- 3.5. Altres aspectes importants de l'impost.
  - 3.5.1. Període impositiu.
  - 3.5.2. Tractament dels guanys de capital.
  - 3.5.3. Inflació i impost sobre la renda.
  - 3.5.4. L'impost i l'estalvi familiar.
- 3.6. Valoració de l'impost sobre la renda: l'impost i els principis impositius.
- 3.7. Alternatives a l'impost sobre la renda tradicional.
  - 3.7.1. L'impost lineal sobre la renda.
  - 3.7.2. L'impost negatiu sobre la renda.
  - 3.7.3. L'impost sobre la despesa personal.

Tema 4. Imposició sobre la renda de les societats:

- 4.1. Definició i justificació de l'existència de l'impost.
  - 4.1.1. La visió absolutista.
  - 4.1.2. La visió integracionista.
- 4.2. Estructura de l'impost.
  - 4.2.1. Subjecte passiu.
  - 4.2.2. Base imposable.
  - 4.2.3. Tipus impositiu.
  - 4.2.4. Incentius fiscals i deute tributari.
- 4.3. Integració de l'impost sobre la renda de les societats i l'impost sobre la renda personal.
  - 4.3.1. Mètodes d'integració total.
  - 4.3.2. Mètodes d'integració parcial.
- 4.4. La incidència de l'impost sobre la renda de les societats.
- 4.5. Valoració de l'impost sobre la renda de les societats i possibles alternatives.

Tema 5. Imposició sobre la riquesa.

- 5.1. Introducció.
  - 5.1.1. Concepte.
  - 5.1.2. Figures impositives i criteris de classificació.
  - 5.1.3. Importància relativa a Espanya i els països de l'OCDE.

- 5.2. L'impost sobre el patrimoni.
    - 5.2.1. Concepte i característiques.
    - 5.2.2. Principals elements que configuren l'impost.
    - 5.2.3. Justificacions.
    - 5.2.4. Problemàtica de l'impost.
    - 5.2.5. Referència al cas espanyol.
  - 5.3. Impost sobre successions i donacions.
    - 5.3.1. Concepte i característiques.
    - 5.3.2. Principals elements que configuren l'impost.
    - 5.3.3. Justificacions.
    - 5.3.4. Efectes econòmics.
    - 5.3.5. Referència al cas espanyol.
  - 5.4. Impost sobre la propietat immoble.
    - 5.4.1. Concepte i característiques.
    - 5.4.2. Principals elements que configuren l'impost.
    - 5.4.3. Justificacions.
    - 5.4.4. Efectes econòmics.
    - 5.4.5. Referència al cas espanyol.
  - 5.5. La imposició sobre les transferències de riquesa.
    - 5.5.1. Concepte i característiques.
    - 5.5.2. Principals elements que configuren l'impost.
    - 5.5.3. Justificacions.
    - 5.5.4. Efectes econòmics.
    - 5.5.5. Referència al cas espanyol.
  - 5.6. La lleva sobre el capital.
- Tema 6. Imposició sobre el consum.
- 6.1. Imposició sobre consums específics.
    - 6.1.1. Concepte i característiques bàsiques.
    - 6.1.2. Justificació de l'existència de la imposició sobre consums específics.
    - 6.1.3. Estructura dels impostos sobre consums específics.
    - 6.1.4. Valoració dels impostos sobre consums específics.
  - 6.2. Imposició general sobre vendes.
    - 6.2.1. Característiques bàsiques.
    - 6.2.2. Principals avantatges de la imposició sobre el volum de vendes.
    - 6.2.3. Els impostos monofàsics sobre el volum de vendes: definició i valoració.
    - 6.2.4. Els impostos plurifàsics sobre el volum de vendes: definició i valoració.
    - 6.2.5. Els impostos sobre el valor afegit.
    - 6.2.6. LIVA comunitari.

Part IV. Sistema Fiscal Espanyol:

Tema 7. Sistema Fiscal Espanyol.

- 7.1. Introducció al sistema impositiu.
  - 7.1.1. Elements bàsics.
  - 7.1.2. Evolució històrica.
  - 7.1.3. Estructura del sistema impositiu vigent.
- 7.2. Harmonització fiscal.
  - 7.2.1. La fiscalitat de la Unió Europea.
  - 7.2.2. Mecanismes de coordinació.
  - 7.2.3. Estratègies d'harmonització.
- 7.3. Reformes fiscals.

- 7.3.1. Reforma dels impostos existents.
- 7.3.2. Incorporació de noves figures tributàries.

AVALUACIÓ:

Examen final, participació activa a classe i entrega de treballs breus que són voluntaris per a l'estudiant.

BIBLIOGRAFIA DE CONSULTA:

- Albi, E.; González-Paramo, J.M.; Zubiri, I. *Economía Pública, I, II*. Ariel Economía, 2000. 1a edició.
- Albi, E.; Contreras, C. i altres. *Teoría de la Hacienda Pública*. 2a ed. Barcelona: Ariel, 1994.
- Albi, E.; G. Ariznavarreta, J.L. *Sistema Fiscal Español*. 10a ed. Barcelona: Ariel, 1995-1996.
- García, A.; Salinas, J. *Manual de Hacienda Pública*. 2a ed. Madrid: Editorial Tecnos, 1993.
- López, M.T.; Utrilla, A. *Introducción al Sector Público Español*. 2a ed. Madrid: Civitas, 1994.
- Musgrave, R.A.; Musgrave, P.B. *Hacienda Pública y Teoría Aplicada*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.
- Rosen, H. S. *Manual de Hacienda Pública*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Stiglitz, J.E. *La Economía del Sector Público*. Barcelona: Antoni Bosch Editor, 1988.

Anàlisi d'Estats Comptables

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE : 1r/2n

PROFESSORA: Carme Viladecans i Riera

OBJECTIUS:

Aconseguir que l'estudiant conegui i sàpiga aplicar els instruments i les tècniques propis d'aquesta àrea en els estats comptables d'una empresa amb la finalitat d'obtenir una informació que sigui útil per prendre decisions.

Per a l'assoliment d'aquest objectiu cal que l'estudiant tingui un coneixement aprofundit de tot el procés comptable de l'empresa i també del pla general comptable del nostre país. Tots aquests coneixements l'estudiant els haurà adquirit en les assignatures de Comptabilitat I i Comptabilitat II.

Un altre objectiu és que l'estudiant sigui capaç de redactar un informe sobre l'anàlisi d'estats comptables d'una empresa, a partir dels comptes anuals d'una empresa real.

METODOLOGIA:

Per al desenvolupament de l'assignatura es complementaran les classes teòriques amb les pràctiques. En les classes teòriques es donaran aquells coneixements que es consideren bàsics i imprescindibles per poder a continuació realitzar els casos pràctics.

PROGRAMA:

Tema 1. Anàlisi d'estats comptables

- 1.1. Concepte d'anàlisi d'estats comptables.
- 1.2. La demanda d'anàlisi d'estats comptables.
- 1.3. L'oferta d'informació de les empreses.
- 1.4. Requisits de la informació comptable obligatòria.
- 1.5. Metodologia per a l'anàlisi d'estats comptables.
- 1.6. Instruments per a l'anàlisi d'estats comptables.

Tema 2. Principis i normes comptables

- 2.1. Principis comptables del pla general comptable
- 2.2. Normes de valoració del pla general comptable

Tema 3. El balanç

- 3.1. Naturalesa i significat del balanç de situació
- 3.2. Criteri d'ordenació de l'actiu
- 3.3 Criteri d'ordenació del passiu.
- 3.4 Aspectes previs a l'anàlisi del balanç de situació
- 3.5 Estructura del balanç ideal

Tema 4. El compte de resultats

- 4.1. Naturalesa i significat del compte de resultats.
- 4.2. Components dels resultats: els ingressos i els costos.
- 4.3. Presentació del compte de resultats en forma de llista o d'estat
- 4.4 Objectius de l'anàlisi del compte de resultats

Tema 5. Anàlisi de la situació financera a curt termini.

- 5.1. Objectius de l'anàlisi financera a curt termini
- 5.2. Fons de Maniobra o Capital Circulant
- 5.3. Ràtios de Solvència
- 5.4. Ràtios de rotació dels components del capital circulant
  - 5.4.1. Ràtio de rotació dels clients (termini de cobrament)

- 5.4.2 Ràtio de rotació dels proveïdors (termini de pagament)
- 5.4.3 Ràtio de rotació d'existències
- 5.5. Període mig o de maduració
- Tema 6. Anàlisi de la situació financera a llarg termini.
  - 6.1. Objectius de l'anàlisi financera a llarg termini.
  - 6.2. Estudi de l'estructura econòmica
  - 6.3. Estudi de l'estructura financera
  - 6.4. Anàlisi dinàmica de la situació financera a llarg termini
- Tema 7. Anàlisi dels resultats
  - 7.1. Objectius de l'anàlisi dels resultats.
  - 7.2. Anàlisi de les variacions dels resultats.
  - 7.3. Punt Mort i palanquejament operatiu.
  - 7.4. Estudi de les diferents rendibilitats.
    - 7.4.1. Rendibilitat de les fonts de financiació pròpies (rendibilitat financera).
    - 7.4.2. Rendibilitat de la inversió o dels actius (rendibilitat econòmica o rendiment).
  - 7.5. Ràtios relacionats amb el compte de resultats.
- Tema 8. L'anàlisi integral d'estats financers
  - 8.1. Objectiu de l'anàlisi integral d'estats financers
  - 8.2. La piràmide de ràtios
  - 8.3. El quadre de comandament
  - 8.4. Confecció de l'informe d'anàlisi d'estats financers
- Tema 9. El quadre de finançament
  - 9.1. Obligatorietat
  - 9.2. Concepte
  - 9.3. Funcionament
  - 9.4. Estructura
  - 9.5. Metodologia
  - 9.6. Ajustaments
  - 9.7. Interpretació
- Tema 10. L'estat de fluxos de tresoreria
  - 10.1. Introducció
  - 10.2. Definició i concepte
  - 10.3. Comparació entre el quadre de finançament i l'estat de fluxos de tresoreria
  - 10.4. Concepte de tresoreria i altres mitjans líquids equivalents
  - 10.5. Fluxos per activitats ordinàries
  - 10.6. Fluxos per activitats d'inversió
  - 10.7. Fluxos per activitats de finançament
  - 10.8. Metodologia
  - 10.9. Ajustaments
  - 10.10. Estructura
  - 10.11. Aplicació pràctica

AVALUACIÓ:

Per poder aprovar aquesta assignatura cal aprovar cadascuna de les dues parts per separat:

- 1) S'haurà de realitzar un treball que consistirà en l'elaboració d'un informe sobre l'anàlisi dels estats financers d'una empresa real a partir dels seus comptes anuals. El treball es pot fer individualment o en grups d'un màxim de dues persones. Aquest treball val un 25 %.
- 2) Hi haurà un examen final que valdrà un 75 %. L'examen final inclou una part teòrica (tipus test) i una part pràctica (resolució d'una sèrie de casos pràctics).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Amat, O. *Análisis de Estados Financieros. Fundamentos y aplicaciones*. Barcelona: Gestión 2000, 1996.
- Goxens, M.A; Gay, J.M. *Análisis de Estados Contables. Diagnóstico económico-financiero*. Prentice-Hall, 1999.
- Martínez García, F.J. *Análisis de Estados Contables. Comentarios y ejercicios*. Madrid: Pirámide, 1996.
- Pla General de Comptabilitat.
- Urias Valiente, J. *Análisis de Estados Financieros*. McGraw-Hill, 1995.
- Viladecans, Riera, M.C. *El Quadre de Finançament. Una visió teòrica i pràctica*. 2a ed. Vic: Eumo Editorial, 1998.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- Alvarez López, J. *Análisis de Balances*. Sant Sebastià: Donostiarra, 1989.
- Bernstein, L. A. *Análisis de Estados Financieros*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Bernstein, L. A. *Análisis de Estados Financieros*. Irwin, 1995.
- Blasco Burriel, P. *El Análisis de las Cuentas Anuales Consolidadas*. AECA, 1997.
- Canibano, L. *Contabilidad. Análisis Contable de la realidad económica*. Madrid: Pirámide, 1995.
- Carenys, J.; Sambola, R. *Guía práctica del Pla general de comptabilitat*. Barcelona: Gestió 2000, 1992.
- Carmona, S.; Carrasco, F. *Estados Contables*. Madrid: McGraw Hill, 1993.
- Esteo Sánchez, F. *Análisis de Estados Financieros. Planificación y Control. (Comentarios y casos prácticos)*. Centro de Estudios Financieros, 1992.
- Gallizo Larraz, J.L. *Los Estados Financieros Complementarios*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Informe Anual de l'Empresa Catalana*. 1995. Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances. Direcció General de Programació Econòmica.
- Rivero Torre, P. *Análisis de balances y estados complementarios*. Madrid: Pirámide, 1991.
- Urias Valiente, J. *Introducción a la contabilidad. Teoría y supuestos*. Madrid: Pirámide, 1997.

Llengua Espanyola

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

- Treballar els aspectes descriptius i normatius de la llengua que facilitin la competència lingüística en espanyol estàndard i la pràctica de l'escriptura per part dels estudiants.
- Conèixer la diversitat funcional de la llengua.
- Familiaritzar els estudiants amb l'estructura dels textos i els diversos formats textuais.
- Desenvolupar la destresa en l'ús de la llengua escrita a partir d'exercicis pràctics.
- Analitzar els recursos d'estil i els mecanismes lingüístics associats.

CONTINGUT:

1. Diversitat funcional de l'espanyol: el registre.
  - 1.1. Variants de la llengua: diatòpiques, diastràtiques i diafàsiques.
  - 1.2. El registre com a variant d'ús o funcional.
    - 1.2.1. Trets funcionals que determinen l'ús d'un registre específic.
    - 1.2.2. Camp: tema.
    - 1.2.3. Mode: llengua escrita i llengua parlada.
    - 1.2.4. Tenor.
  - 1.3. La llengua estàndard.
2. Tipologia textual i anàlisi del text.
  - 2.1. Tipus de textos: narració, descripció, diàleg, exposició, argumentació.
  - 2.2. Els conceptes i els mecanismes de cohesió i coherència textual.
    - 2.2.1. L'organització estructural de la informació.
    - 2.2.2. Procediments lingüístics de cohesió textual: recurrència o repetició, substitució, el·lipsi, ordre dels constituents oracionals, topicalització, marcadors i operadors discursius.
  - 2.3. Aspectes estilístics i recursos de la llengua.
    - 2.3.1. Denotació i connotació.
    - 2.3.2. El so de les paraules.
    - 2.3.3. Sintaxi i contingut del text.
3. Tècniques d'escriptura.
  - 3.1. Models textuais.
  - 3.2. Imitació i creació de textos.
4. Redacció i normativa gramatical:
  - 4.1. Ortografia.
  - 4.2. Morfologia: gènere i nombre, determinants, pronoms, graus de l'adjectiu, temps verbals, adverbis, preposicions, conjuncions.
  - 4.3. Sintaxi: concordança, connectors, anacoluts, ús dels relatius...

METODOLOGIA:

El curs s'estructurarà a partir de dos grans blocs corresponents als temes 1 i 2 del programa, que proporcionaran als alumnes una base teòrica. Aquests fonaments teòrics s'orientaran cap al desenvolupament paral·lel dels temes 3 i 4, que són eminentment pràctics i corresponen a activitats de treball textual i de redacció.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura provindrà: a) d'una avaluació continuada a partir dels exercicis, l'assistència a classe i els treballs que es puguin proposar i b) d'un examen final en acabar el quadrimestre. Per aprovar l'assignatura, però, serà imprescindible tenir l'examen aprovat.

BIBLIOGRAFIA:

1. Diccionaris:

- Casares, J. *Diccionario ideológico de la lengua española*, Barcelona: Gustavo Gili, 1985.
Diccionario ideológico de la lengua española. Barcelona: Biblograf, 1995.
Gili Gaya, S. *Diccionario de sinónimos*. Barcelona: Biblogra, 1980.
Martínez de Sousa, J. *Diccionario de usos y dudas del español actual*, Barcelona: Biblograf, 1996.
Moliner, M. *Diccionario de uso del español*, Madrid: Gredos, 1984.
Real Academia Española *Diccionario de la lengua española*, Madrid: Espasa-Calpe, 1992.
Seco, M.; Andrés, O.; Ramos, G. *Diccionario del español actual* (Madrid: Aguilar, 1999).
Seco, M. *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española* (Madrid: Aguilar, 1993).

2. Gramàtiques i manuals de referència:

- Alarcos Llorach, E. *Gramática de la lengua española*, Madrid: Espasa Calpe, 1994.
Alcina, J.; Blecua, J.M. *Gramática de la lengua española*. Barcelona: Ariel, 1994.
Álvarez, M. *Tipos de escrito I: Narración y descripción*, Madrid: Arco Libros, 1994.
Álvarez, M. *Tipos de escrito II: Exposición y argumentación*, Madrid: Arco Libros, 1994.
Casado Velarde, M. *Introducción a la gramática del texto del español*, Madrid: Arco Libros, 1995.
El País *Libro de estilo*, Madrid: Prisa, 1990.
Gómez Torrego, L. *Manual de español correcto* (2 vols.), Madrid: Arco Libros, 1994.
Porto Dapena, J.A. *El verbo y su conjugación*, Madrid: Arco Libros, 1987.
Real Academia Española *Ortografía de la lengua española*. Madrid: Espasa, 1999.

Organització d'Esdeveniments

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSORA: Mònica Jiménez

Creació, organització, planificació i producció dels esdeveniments d'empresa (inauguracions, aniversaris, presentacions de productes/serveis, visites a les empreses, congressos i convencions, etc.)

Disseny i Comunicació Gràfica

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSOR:

Coneixements bàsics en el camp del disseny i la comunicació visual. Evolució del disseny gràfic fins a les actuals tendències. Anàlisi de la imatge.

Taller de Comunicació Gràfica

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSOR:

Introducció a la producció gràfica mitjançant l'ús de programes informàtics de gràfica vectorial (Freehand) i de gràfica bitmap (Photoshop). Aplicació dels coneixements desenvolupats a l'assignatura Disseny i Comunicació Gràfica.

PROGRAMES DE LES ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS

Direcció Estratègica i Política d'Empresa I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Sílvia Cordoní

OBJECTIUS:

Donar una visió global de la problemàtica de la competitivitat i l'estratègia empresarial i ajudar a integrar en un esquema coherent els coneixements de cursos anteriors. També es tractarà el tema del valor de les empreses. Finalment es farà una revisió (en anglès) de les principals eines de gestió en les organitzacions

PROGRAMA:

Competitivitat

Concepte i factors

Avantatge competitiva

La competitivitat de les nacions

Direcció estratègica

Anàlisi estratègica

- Missió i valors

- Anàlisi interna i externa

Formulació de les estratègies

- Estratègies competitives

- Estratègies de creixement

Implantació de les estratègies

Control

El valor de l'empresa

Els objectius de l'empresa

Mètodes de valoració

Mercat de valors

Eines en la direcció de les organitzacions

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria

Gisbert, R. *Empresa: competitividad, estrategia y valor*. (apunts, Artyplan).

Silbiger, S. *The Ten Day MBA*. New York: Quill William Morrow 1999.

Complementària

Camisón, C. *La competitividad de la pyme industrial española: estrategia y competencias distintivas*. Madrid: Civitas, 1997.

Fernández, P. *Valoración de empresas*. Barcelona: Gestión 2000, 1999.

Grant, R.M. *Dirección estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones*. Madrid: Civitas, 1999.

Johnson, G. i Scholes, K. *Dirección Estratégica*. Madrid: Pearson Educación, 2001.

Navas, J.M. i Guerras, L.A. *La Dirección Estratégica de la Empresa*. Madrid: Civitas, 1997.

Porter, M.E. *Ser Competitivo*. Bilbao: Deusto, 1999.

Puig, P. i altres, *La competitivitat de l'empresa industrial a Catalunya*. ESADE / Fundació Empresarial Catalana. Barcelona: Edicions 62, 1996.

Direcció Comercial II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1er

PROFESSOR: Ferran G. Jaén i Coll

OBJECTIUS

Formar en les competències professionals que permeten portar a terme la planificació, la preparació, l'elaboració i la gestió d'estudis de mercat, tan dins de l'empresa com externament, i això en un nivell general previ a l'especialització en qualsevol dels mètodes d'anàlisi de les dades. A partir de les necessitats detectades en l'àmbit de la Direcció de Màrqueting, o de la Direcció Comercial, l'estudiant haurà de ser capaç de conduir aquestes necessitats cap a l'elaboració de l'estudi de mercat convingent, fer-ne el seguiment i avaluar les conclusions.

PROGRAMA

El programa queda estructurat en tres parts: Introducció, Estudis de mercat qualitatius i Estudis de mercat quantitativs, desenvolupats en els següents apartats:

I. Introducció

- Investigació de màrqueting i estudis de mercat
- Sistema d'informació màrqueting i investigació màrqueting
- Tipologia dels estudis i etapes del processus d'investigació
- Les fonts d'informació
- El projecte d'estudi

II. Estudis de mercat qualitatius

- Tècniques individuals
- Tècniques de grup
- Tècniques associatives

III. Estudis de mercat quantitativs

- Estudis quantitativs per interrogació
- Questionari
- Anàlisi de base
- Tests estadístics
- Anàlisi d'associació i de causalitat

METODOLOGIA

Aquesta assignatura és de natura pràctica, té un component conceptual, però no teòric en el sentit fort de la paraula, i una altra d'aplicació, principalment de caire quantitativ, però no solament, ja que té tota una vessant d'aplicació d'experiències rebudes. Tot això configura l'assignatura per conjugació de tres mètodes d'ensenyament a aplicar: Un de clarament diferenciat és el que correspon a la part III: Estudis de mercat quantitativs, que s'ha de realitzar mitjançant ordinadors. La metodologia a aplicar en la part I: Introducció, es la d'enquadrar cada tema en els seus aspectes principals, com a de guia d'aprenentatge, fent materials de lectura als estudiants perquè fixin els coneixements per ells mateixos, sota la supervisió del professor. La metodologia per a la part II: Estudis de mercat qualitativs, requereix de classes que combinin l'exposició de les diferents tècniques amb exemples a debatre dins de classe.

AVALUACIÓ

Caldrà demostrar l'adquisició de coneixements descriptius i teòrics, així com la resolució de exercicis pràctics, de continguts qualitativs i també quantitativs.

L'avaluació es farà tenint en compte l'assistència regular a les sessions de exercicis a la sala d'ordinadors realitzant els exercicis proposats, valorant el professor el conjunt de l'activitat d'aprenentatge (40%) i una prova tipus test referida a les parts I i II del programa (60%), si bé caldrà haver superat (50%) cadascuna de les parts.

BIBLIOGRAFIA

Gauthy-Sinéchal, Martine; Vandercammen, Marc: *Études de marchés. Méthodes et outils*. De Boeck Université, De Boeck & Larcier, Bruxelles, 1998.

Giannelloni, Jean-Luc; Vernet Éric: *Études de marché*. Librairie Vuibert, París, 1995.

Zikmund, William G.: *Fundamentos de investigación de mercados*. Ed. Thomson, 2^a ed., 2003.

Sistema Fiscal Espanyol

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE. 1r

PROFESSORA: Lourdes Vilardell i Bujons

OBJECTIUS:

Que l'estudiant assoleixi un grau de coneixements suficients sobre la incidència de la fiscalitat en el desenvolupament de les activitats empresarials i professionals i, especialment, pel que fa a les petites i mitjanes empreses.

Les explicacions teòriques es complementen al llarg del curs amb supòsits pràctics.

PROGRAMA:

Tema 1. El sistema fiscal espanyol

Delimitació jurídica del concepte de tribut i la seva tipologia. Estructura i evolució històrica recent de la imposició directa i indirecta. La estructura fiscal de l'Estat, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals

Tema 2. Incidència fiscal de les formes jurídiques adoptades per a l'exercici d'una activitat empresarial.

Opcions jurídiques respecte a la titularitat d'una activitat empresarial i les conseqüències fiscals. Residència i domicili fiscal. L'exercici de les opcions fiscals i la seva incidència en les obligacions tributàries. El Número d'Identificació Fiscal. La declaració d'inici d'activitat a efectes de l'IVA –la Declaració Censal–. L'impost Municipal sobre Activitats Econòmiques (IAE).

Tema 3. L'impost sobre el valor afegit (I).

L'obligació de repercussió en el tràfic "interior" de béns. Les prestacions de serveis. Base Imposable i tipus impositius. La factura i els seus requisits de caràcter fiscal. L'assentament als llibres registre de les operacions realitzades. El tràfic intracomunitari de béns (adquisicions i lliuraments intracomunitaris). El tràfic exterior de béns (importacions i exportacions). Els serveis connexos. Obligacions formals.

Tema 4. L'impost sobre el valor afegit (II).

El procediment general de liquidació de l'IVA. Concepte i requisits de l'IVA suportat deduïble. Les regles de prorata. Adquisició i transmissió de béns d'inversió. Compensació i devolució.

Tema 5. L'impost sobre el valor afegit (III).

Els règims especials: delimitació de l'àmbit d'aplicació. El règim simplificat. El règim especial d'agricultura ramaderia i pesca. El règim especial del Recàrrec d'equivalència.

Tema 6. Altres impostos indirectes

Les operacions sotmeses a impostos especials. L'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

Tema 7. La imposició sobre la renda de les persones físiques

Estructura de la imposició sobre la renda a Espanya. El concepte fiscal de renda. La imposició sobre les rendes i els guanys i pèrdues patrimonials. Règim de retenció i d'ingressos a compte. La imposició sobre el capital.

Tema 8. La imposició sobre la renda de les societats.

Concepte i determinació del benefici fiscal. Correccions de valor. Despeses no deduïbles. Incentius fiscals. La problemàtica de la doble imposició.

Tema 9. Els règims especials de l'impost sobre societats.

Incentius específics per les empreses de reduïda dimensió. Altres règims especials: Cooperatives i Societats Laborals..

Tema 10. Integració del benefici empresarial a la imposició sobre la renda de les persones físiques.

Estructura de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Mètodes i procediments de determinació de la base imposable: Estimació directa: normal i simplificada i estimació objectiva. Coordinació amb els règims especials de l'IVA. La integració dels rendiments a l'IRPF. Efectes de l'afectació d'elements patrimonials a l'activitat empresarial. Les deduccions en la quota. Els pagaments fraccionats i a compte.

Tema 11. Impostos sobre els beneficis obtinguts per les entitats no residents.

El concepte d'Establiment Permanent. Convenis per evitar la doble imposició sobre la renda.

Tema 12.

Efectes fiscals de la liquidació d'una societat. La desafectació d'elements patrimonials afectes a una activitat empresarial. Operacions de concentració i escissió empresarial. La transmissió "inter-vivos" i "mortis-causa" de l'empresa.

AVALUACIÓ:

Un examen final teòric i pràctic. Resposta a diverses qüestions sobre la integritat del programa. Durant el curs es realitzaran supòsits pràctics d'aplicació del sistema impositiu.

BIBLIOGRAFIA:

Es poden consultar els següents manuals (última edició):

Emilio Albi Ibañez. *Sistema Fiscal Español* 2 vols. Barcelona: Ariel.

Diversos autors. *Manual de Impuestos Directos, Indirectos y Locales*. 2 vols. València: CISS.

J.J. Ferreiro Lapatza i altres. *Curso de Derecho Financiero Español (Parte especial)*. Madrid: Marcial Pons.

L'estudiant ha de tenir contacte amb el textos legals bàsics reguladors dels tributs. A la biblioteca i a Internet. Al Campus virtual hi haurà la legislació necessària per a seguir el curs.

www.aeat.es, Normativa. Programes d'ajuda per a complimentar impostos. Resolució de les preguntes més freqüents (INFORMA). Resolucions de la Direcció General de Tributs.

www.minhac.es/tributos Legislació fiscal.

www.gencat.es/cidem Ajudes per la creació d'empreses. Models de contractes mercantils.

Direcció Financera II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSORA: Mercè Vidal i Vila

OBJECTIUS:

L'estudi de les teories de formació i selecció de carteres i del mercat de capitals ens permet entendre millor l'estructura financera de l'empresa i la influència en la seva valoració en el mercat. Per complementar aquesta valoració s'hi afegeix l'estudi de les polítiques de dividends i la seva incidència en la valoració de l'empresa. Per últim, i donat l'entorn canviant en el que es mou l'empresa actual, no es poden oblidar els nous instruments per la cobertura dels riscos als quals estan subjectes la majoria d'empreses.

PROGRAMA:

Tema I - Teoria del Mercat Eficient

- Concepte de mercat eficient
- Hipòtesis del mercat eficient
- Evidències empíriques de mercat eficient

Tema II - Teoria de formació de carteres

- Teoria de selecció de carteres: model de Markowitz
- Rendiment i risc d'un actiu financer
- Convexitat de la frontera eficient

Tema III - El model diagonal

- Model diagonal de Sharpe
- Risc sistemàtic i risc no sistemàtic
- Línia de mercat

Tema IV - Teoria de l'equilibri en el mercat de capitals

- Frontera eficient
- Carteres mixtes sense endeutament
- Equilibri en el mercat de capital
- Teoria de mercats de capitals

Tema V - Teories de valoració d'actius financers

- El CAMP «Capital Asset Pricing Model»
- Limitacions del CAMP
- Valoració d'actius per arbitratge «Arbitratge Pricing Theory» APT

Tema VI - Política d'endeutament

- Estructura financera òptima
- Posició Modigliani-Miller MM
- Incidència dels impostos en les tesis de MM
- Costos d'insolvència i l'estructura financera òptima
- Elecció de la ràtio d'endeutament

Tema VII - Política de dividends

- Polítiques de dividends
- Influència dels dividends en el valor de les accions
- Política de dividends segons Modigliani-Miller
- Efecte dels impostos en la política de dividends

Tema VIII - Opcions financeres

- Característiques i classes d'opcions
- Estratègies amb opcions

- Valoració d'opcions

- Opcions reals

Tema IX- Gestió del risc de canvi i d'interès

- Exposició i cobertura del risc financer

- Futurs financers i commodities

- Forward de tipus d'interès i de tipus de canvi

- Instruments específics de cobertura: FRAs (Forward rate Agreement) i SWAPs

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en finalitzar el quadrimestre

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Brealey, R. i Myers, S. *Fundamentos de financiación empresarial*. Madrid McGraw-Hill, 2000.

Brealey, R. i Myers, S. *Principios de dirección financiera*. Madrid: McGraw-Hill, 1996.

Brealey, R. i Myers, S. *Principios de finanzas corporativas*. Madrid: McGraw-Hill, 2003.

Keown, A; Peetty, M; Scott, D i Martin, J. *Introducción a las finanzas*. Madrid: Prentice Hall, 1999.

Suarez, A. *Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa*. Madrid: Pirámide, 1996.

Política Econòmica

CRÈDITS: 6

QUATRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Joan Bou i Geli

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén consolidar els coneixements referents tant a la Teoria Econòmica com a l'Economia Aplicada propis dels cursos anteriors. Després d'una breu introducció metodològica es proporcionarà un tractament tècnic i accessible dels principals objectius i instruments de la política econòmica que s'utilitzen arreu del món. També s'estudiarà la conducta del sector públic en les seves intervencions a l'esfera econòmica per sobre dels agents privats, amb la finalitat d'influir en la producció o en la distribució de la renda nacional. S'analitzaran els diferents problemes relacionats amb l'elaboració de les polítiques econòmiques i els conflictes i incompatibilitats entre els diferents objectius. Tot això es farà a partir, sempre que sigui possible, d'experiències concretes que il·lustrin els diferents conceptes de la política econòmica actual.

METODOLOGIA:

Es complementaran les explicacions teòriques amb la realització d'exercicis, l'exposició de treballs i la realització de debats. Com es pot apreciar en el Pla de Treball, els primers temes seran de tipus conceptual i metodològic. Un cop assolits els coneixements bàsics els estudiants estaran en disposició d'elaborar un treball de curs que faran en grup a partir de la documentació i la bibliografia subministrades pel professor i la informació obtinguda dels diferents mitjans de comunicació. Un cop elaborat, aquest treball serà exposat a classe amb la finalitat de generar un debat entre tots els estudiants. Per tal de poder aplicar aquesta metodologia cal assistir a classe de forma regular. Els estudiants que per les causes que sigui no assisteixin regularment a classe hauran de superar l'assignatura a partir d'un únic examen final.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció:

La demarcació de l'economia com a ciència. L'economia com a ciència orientada a la praxi. La política econòmica com a disciplina autònoma: concepte, àmbit i relacions de la política econòmica amb altres disciplines. La política econòmica i el debat entre el positiu i el normatiu.

Tema 2. El paper de l'Estat i l'evolució del contingut de la política econòmica:

Síntesi de l'evolució del pensament econòmic. Mercantilisme i Estat. Les funcions de l'Estat en el pensament dels economistes clàssics. Les funcions de l'Estat en el pensament marxista. Les funcions de l'Estat en el pensament neoclàssic. Les funcions de l'Estat en el pensament keynesià.

Tema 3. El marc de la política econòmica: de l'economia de mercat a les economies mixtes:

¿Què és un sistema econòmic? Classificació de sistemes econòmics. Els principis i elements bàsics d'una economia de mercat. Avantatges i problemes d'una economia de mercat.

Tema 4. Els fins i els objectius a la política econòmica:

Definició de la Política Econòmica. Classificació de les polítiques econòmiques. Fins generals, objectius econòmics i objectius de caràcter social. Principals objectius de política econòmica en una economia mixta. Incompatibilitat entre objectius. Conflicte entre objectius. Priorització d'objectius en la política econòmica segons els judicis de valor.

Tema 5. Els instruments de la política econòmica.

Principals instruments de la política econòmica en una economia mixta. Els instruments de la política econòmica i la seva relació amb determinats objectius. Les mesures de política econòmica.

- Tema 6. Relacions entre els fins, els objectius i els instruments:
Variables intermèdies i quasi-objectius. Relacions entre fins, objectius, instruments i variables intermèdies en la política econòmica.
- Tema 7. El procés d'elaboració de la política econòmica:
Etapas en el procés d'elaboració de la política econòmica. Els retards en el procés d'elaboració de la política econòmica. La incertesa en la presa de decisions de la política econòmica. Influència dels grups de pressió en la presa de decisions.
- Tema 8. Estabilitat de preus – inflació. Definició d'inflació. Mesura de la inflació. Tipus d'inflació: inflació de demanda, inflació de costos, inflació estructural, inflació concertada, inflació per la via de l'oferta. Interpretacions teòriques sobre les causes de la inflació: explicació clàssica, explicació keynesiana, explicació monetarista. Els efectes de la inflació. Les mesures per lluitar contra la inflació.
- Tema 9. Plena ocupació / Mercat de treball
Definició d'ocupació i atur. Mesura de l'atur. Tipus d'atur. El mercat de treball: interpretacions teòriques sobre el mercat de treball. Diferents propostes de política econòmica per combatre l'atur. Polítiques d'ocupació a la Unió Europea.
- Tema 10. Creixement econòmic.
El creixement econòmic com a objectiu de política econòmica. Factors determinants del creixement econòmic. Diferents interpretacions del creixement econòmic i de l'estanflació.
- Tema 11. Desenvolupament humà.
Creixement econòmic i desenvolupament humà. Dimensions del desenvolupament humà. Mesures de política econòmica per al desenvolupament humà i de la pobresa humana. Polítiques econòmiques per propiciar el desenvolupament humà.
- Tema 12. L'Estat de benestar.
Economia i redistribució. Els fonaments de l'Estat de benestar. La crisi de l'Estat de benestar. Cap a una reformulació de l'Estat de benestar. Distribució de la renda i evolució de l'Estat de benestar a Espanya.
- Tema 13. Política econòmica de protecció del medi ambient.
La conservació i protecció del medi ambient com a objectiu de política econòmica. Mètodes de valoració econòmica del medi ambient. Els instruments de la política econòmica ambiental.
- Tema 14. La política monetària.
Concepte i objectius de la política monetària. Definició dels diferents agregats monetaris. Relacions entre els diferents agregats monetaris: equacions monetàries. Instruments de política monetària. La política monetària en els països de la Unió Monetària Europea. L'eficiència de la política monetària.
- Tema 15. La política fiscal.
Naturalesa i concepte de la política fiscal. Dels estabilitzadors automàtics a les intervencions discrecionals. Els instruments de la política fiscal. Anàlisi del pressupost 2003 de l'Estat espanyol. L'eficàcia de la política fiscal. El finançament del dèficit públic i el seu impacte sobre la renda i els preus. L'ús coordinat de la política monetària i de la política fiscal.
- Tema 16. Cap a una política econòmica democràtica.
Per a una política econòmica democràtica. Governabilitat democràtica per al desenvolupament humà. Aprofundir la democràcia a nivell mundial. La democràcia per prevenir els conflictes i consolidar la pau. El problema de la Unitat Europea i els Estats nacionals. La legitimitat democràtica en el procés de constitució Europea.
- Tema 17. Polítiques de competència.
Regulació i mercat. La política de defensa de la competència. Privatització, desregulació i competència? Competitivitat versus productivitat. Les mentides sobre la competitivitat.

AVALUACIÓ:

L'avaluació final s'obté a partir de l'agregació de tres notes: l'examen final –amb un pes del 70% en la nota final–, el treball de curs –amb un pes del 20% en la nota final– i la valoració sobre la participació de cada alumne en els debats i treballs comentats a classe –amb un pes del 10% en la nota final–. Tanmateix els alumnes que ho desitgin podran optar per ser avaluats a partir d'un únic examen final.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Cuadrado, J.R. *Introducción a la Política Económica*. Ed. McGraw-Hill, 1995.
- Fernández, A.; et al. *Política monetaria: fundamentos y estrategias*, Madrid: Thomson Ediciones España, 2003.
- Jordan, J.M.; García Reche, A. *Política Económica (Objetivo instrumentos, sectores y territorio)*, València: Tirant lo Blanc, 1995.
- Ros, J. *Materiales de Política Económica*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1987.
- Stiglitz, J. et al. *El papel económico del Estado*, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 1993.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Anisi, D. *Creadores de escasez: del bienestar al miedo*, Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Arozena, P.; Contin, I.; Huerta, E. “La política defensa de la competencia en España”, ICE n. 57 1994/2, *Cuadernos Económicos*.
- Bandres, E. *Economía y redistribución*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1993.
- Bel, G. *Privatización, desregulación y ¿competencia?*, Madrid: Cívitas, 1996.
- Boyer, R. *La flexibilidad del mercado de trabajo en Europa*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1986.
- Comisión de las Comunidades Europeas. “Crecimiento, competitividad, empleo: retos y pistas para entrar al siglo XXI”, *El Libro Blanco, Boletín de las Comunidades Europeas*. Suplemento 6/93, 1993.
- Cullis, J.G.; Jones P. *Microeconomía y economía pública*. Instituto de Estudios Financieros, 1991.
- Diversos autors “La inflación y el impuesto sobre la renta”, dins *Papeles de Economía Española* n. 27. 1986.
- Espina, A. Una estrategia de competitividad industrial para España en *Información Comercial Española* n. 736, desembre 1994.
- Estevez Araujo, J.A. “El problema de la Unidad Europea y los Estados Nacionales”, *Mientrastanto*, n 57, 1994.
- Franco, L. *La utilización de instrumentos económicos en la protección y mejora del medio ambiente*, dins King, A. i altres: “El estallido de la ecología”, Barcelona: Edimutra, 1991.
- Frenkel, R. “Inflación e hiperinflación”, *Ciencia Hoy*, vol. 1 n. 3, abril i maig, 1989.
- Frey, B. *Para una política económica democrática*, Madrid: Alianza Universidad, 1983.
- Galbrath, J.K. *La cultura de la satisfacción*, Barcelona: Ariel, 1992.
- González, A.; Torres, E. *El Estado del bienestar en los países de la OCDE*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1992.
- Hutchison, T.W. *Economía positiva y objetivos de política económica*. Barcelona, 1971.
- Ingrao, P. “Hacia nuevas estructuras comunitarias”, *Mientrastanto*, n. 57, 1994
- Krugman, P. *El internacionalismo “moderno”*, Barcelona: Crítica, 1997.
- Lazaro, P.; Cordero, G. “La Política de cohesión económica y social de la Unión Europea. Evaluación desde la perspectiva española”, dins *Papeles de Economía Española* n. 63, 1995.
- Lindbeck, A. *Paro y macroeconomía*, Alianza Editorial, Madrid, 1993.
- Mauleon, I. “Interrogantes de la Política”, dins *Papeles de Economía Española*, n. 43. 1990
- Navarro, V. *Bienestar insuficiente, democracia incompleta*, Editorial: Anagrama. Madrid, 2003.
- Petras, J. “El ciclo neoliberal en Latinoamérica” dins *América Llatina: territori i canvi econòmic*, Paunero, X. i Bou, J. editors, 1994.
- PNUD. *Informe sobre Desarrollo Humano*, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003.

- Ruiz, G; Romá, C. *El objetivo del equilibrio externo en la teoría de la Política Económica*, dins Diversos autors "Equilibrio exterior y Política Económica", Publicaciones de la Universidad de Sevilla y de la Universidad de Málaga, 1985.
- Sampedro, J.L. "La inflación concertada", dins *La inflación. Prótesis del sistema*, Montesinos, 2a ed., caps. V i VI., 1989.
- Saunders, P.; Klauf, F. "Le role du secteur public". *Revista Económica de la OCDE* n. 4, 1985.
- Secretaria General Técnica. Ministerio de Comercio (1995): "Causas y efectos de la inestabilidad monetaria internacional", *Boletín Económico del ICE*, n. 2449.
- Segura, J. "La crisis económica como crisis estructural, la necesidad de una estrategia activa" dins *Papeles de Economía Española*, n. 15, 1983.
- Segura, J. "Mercado y Regulación", dins *Información Comercial Española* n. 723, 1993.
- Stiglitz, J.E. *La Economía del Sector Público*. Barcelona: Antonio Bosch Editor, 1988.

Direcció Estratègica i Política d'Empresa II

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

Revisió o introducció de conceptes actuals de direcció en les organitzacions. Es tracta de conèixer i discutir algunes de les eines més utilitzades (si més no teòricament) en l'àmbit de la direcció d'empreses.

PROGRAMA:

Comportament organitzatiu

El canvi en les organitzacions

La qualitat i l'empresa

- Direcció de la qualitat

- Les eines de la qualitat

- Implantació de la qualitat

Reenginyeria de processos

Benchmarking

Empowerment

El capital intel·lectual

El quadre de comandament integral

Learning organizations

El coneixement i l'empresa

Les organitzacions i el futur

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Gisbert, R. *Empresa: cambio y futuro*. (apunts, Artyplan).

Robbins, S.P. *Fundamentos de comportamiento organizacional*. Mèxic: Prentice-Hall Hispanoamericana, 1998.

Complementària:

Champy, J. i Hammer, M. *Reingeniería de la empresa*. Barcelona: Parramón, 1995.

Claver, E.; Llopis, J. i Tarí, J.J. *Calidad y dirección de empresas*. Madrid: Civitas, 1999.

Kaplan, R.S. i Norton, D.P. *Cuadro de Mando Integral*. Barcelona: Gestión 2000, 1997.

Senge, P. *La quinta disciplina*. Barcelona: Juan Granica, 1995.

Integració Europea

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR: Enric Casulleras i Ambrós

OBJECTIUS:

Conèixer els fonaments històrics, polítics i econòmics de la Unió Europea; estudiar el funcionament de les seves institucions i aproximar-se als reptes que té plantejats.

PROGRAMA:

1. Història política del procés d'integració europea
2. Les institucions comunitàries i les fonts del dret comunitari
3. Fonaments teòrics de la integració comercial i monetària
4. El pressupost de la Unió Europea
5. Les polítiques sectorials de la U.E.
6. Polítiques redistributives de la Unió Europea

BIBLIOGRAFIA:

Donada la permanent actualització dels continguts de l'assignatura, es consultaran els documents oficials disponibles a Internet, començant per la Constitució Europea (si s'aprova abans del desembre del 2004). Altrament, hom pot consultar la següent

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Brunet, F. *Curso de integración europea*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.

Mammarella, G. *Historia de Europa contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1996.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

Fernández Sirera, T; Kyruacou, A. *Elements de l'Economia de la Unió Europea*. Barcelona: Vicens Vives, 1999.

Jordán Gladuf, J.M. (coord). *Economia de la Unió Europea*. Madrid: Civitas, 1997.

García Villarejo, A.; Salinas, J. *Manual de Hacienda Pública general y de España*. Editorial Tecnos, 3a ed., 1997.

Lagares, M. (coord.) *Manual de hacienda pública, tomo II*. Instituto de Estudios Fiscales, 1995.

López, M.T.; Utrilla, A. *Introducción al sector público español*. Madrid: Civitas, 3a ed., 1996.

Patronat Català Pro Europa: www.pcpe.net.

Tamames R., López, M. *La Unió Europea*. Madrid: Alianza Universidad, 1999.

Vega, I. (coordinadora). *La integración económica europea: curso básico*. Valladolid: Lex Nova, 1996.

ASSIGNATURES OPTATIVES

Estratègia i Planificació de Mitjans I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR: Mireia Montaña

OBJECTIUS:

Presentar a l'estudiant una visió de la investigació d'audiències, veient les diferents bases de dades. Mostrar com les audiències afecten al negoci audiovisual i publicitari.

CONTINGUT:

1. Introducció als Mitjans.

1.1. La Central de Mitjans.

1.2. El Briefing de Mitjans

1.3. Objectius de Màrqueting/Objectius de Comunicació/Objectius de Campanya

2. Panorama actual de Mitjans.

2.1. TV Convencional/Digital/Cable

2.2. Premsa Convencional/Gratuïta

2.3. Suplements Dominicals

2.4. Revistes

2.5. Ràdio

2.6. Exterior

2.7. Cinema

2.8. Internet

3. Anàlisi Publicitària

3.1. Conceptes més utilitzats: Target, Cobertura, Rating, GRP, OTS, Freqüència, Nombre d'Impactes, Cost Per Mil, C/GRP, Share, Afinitat, Share of Spending, Share of Voice i Share of Noise.

3.2. Diferents tipologies de campanya.

3.3. Diferents Bases de Dades: AIMC/EGM, Infoadex, Sofres, Iope, OJD, Arce i Geomex.

3.4. Guia de Mitjans i Mecos.

AVALUACIÓ:

Durant el curs hi haurà diferents treballs i exercicis pràctics que comptaran un 20% de la nota final.

L'examen comptarà un 80%.

Cal tenir aprovades ambdues parts per tal de poder aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bigné, E: *Temas de Investigación de Medios Publicitarios*, Editorial ESIC.

Pérez-Latre, Francisco J.: *Centrales de Compra de Medios*. Pamplona: EUNSA, 1995.

Pérez-Latre, Francisco J.: *Planificación y Gestión de Medios Publicitarios*. Barcelona: Ariel, 2000.

Fonaments de Comunicació Digital

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

PROFESSORS: Hugo Pardo, Carlos Scolari

OBJECTIUS:

Que l'estudiant *s'apropri de les reflexions teòriques de la comunicació digital com a eina de treball professional*. Per tal d'assolir aquest objectiu s'introduirà l'estudiant en els principals coneixements teòrics del sector digital –interfícies, hipertextos, cibercultures, etc.–. La segona part del curs es dedicarà a la realització d'un projecte de comunicació digital.

CONTINGUT:

1. Hipertextos

- Vannevar Bush i la utopia hipertextual
- Douglas Engelbart entre interfícies i interaccions.
- Ted Nelson i el sistema Xanadu
- Hipertext i literatura
- Tim Berners Lee i la creació de la WWW
- Anàlisi d'estructures hipertextuals: infoarquitectura i navegació

2. Interfícies

- Del papir al còdex
- La galàxia Gutenberg
- Del paper a la pantalla
- Evolució de les interfícies digitals
- Models d'interacció
- Anàlisi d'interfícies: visualització de la informació, hibridacions i generacions

3. Interaccions

- Model cognitiu
- Model semiocognitiu
- Model narratiu

4. Cybercultures

- Comunitats virtuals
- Pervasive computing
- Infonomia
- Digital art

5. Projecte digital

METODOLOGIA:

L'ensenyament privilegia l'aprenentatge de processos com: definir, justificar, comparar, reconèixer, etc. Els instruments didàctics inclouen guies de lectura, dinàmiques en grup, exercicis de contacte amb la realitat proposats per reconèixer marques de racionalitat en una determinada situació i altres treballs personals i en grup pensats per exercitar els diferents processos d'aprenentatge. Es tractarà sempre de exemplificar cada unitat amb anàlisis de productes comunicatius propers al argument de la assignatura (Internet, cd-rom, etc.)

AVALUACIÓ:

Treballs pràctics: Durant el curs es realitzaran treballs pràctics i exposicions (50 % de la nota final)

Examen de final de curs sobre el contingut de l'assignatura amb un valor total equivalent al 50 % de la nota final.

L'avaluació constarà de diferents parts, i s'haurà d'aprovar cada una per separat. La qualificació final de l'assignatura serà la mitjana entre la part teòrica i la part pràctica, sempre i quan s'hagin aprovat totes les parts.

BIBLIOGRAFIA:

- Bettetini, G.; Colombo, F. (ed.) *Las nuevas tecnologías de la comunicación*, Barcelona: Paidós, 1995.
- Bolter, J.; Grusin, R. *Remediation. Understanding New Media*, Massachusetts: The MIT Press, 2000.
- Eisenstein, E. *La revolución de la imprenta en la edad moderna europea*, Madrid: Akal, 1994.
- Landow, G. *Hipertexto: la convergencia de la teoría crítica contemporánea y la tecnología*, Barcelona: Paidós, 1995.
- Landow, G. *Teoría del Hipertexto*, Barcelona, Paidós, 1997.
- Laurel, B. (ed.) *The art of Human-computer interface design*, Addison-Wesley, New York, 1989.
- Lévy, P. *Les technologies de l'intelligence*, París: La Découverte, 1990.
- Lévy, P. *¿Qué es lo virtual?*, Barcelona: Paidós, 1999.
- Lévy, P. *La Cibercultura, el segon diluvi?*, Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, Proa, 1998.
- Maldonado, T. *Crítica de la razón informática*, Barcelona, Paidós, 1994.
- McLuhan, M. *La Galaxia Gutenberg*, Barcelona: Galaxia Gutenberg, 1998.
- McLuhan, M.; Powers, B. *La Aldea global: transformaciones en la vida y los medios de comunicación mundiales en el siglo XXI*, Barcelona: Gedisa, 1990.
- McLuhan, M. *Comprender los medios de comunicación: las extensiones del ser humano*, Barcelona: Paidós, 1996.
- Nelson, T. *Holm Literary Machines 90.1*, 1990.
- Nielsen, J. *Hypertext and Hypermedia*, San Diego: Academic Press, 1990.
- Nielsen, J. *Multimedia and Hypertext: the Internet and beyond*, Boston: AP Professional, 1995.
- Norman, D. *The Design Of Everyday Things*, New York: Doubleday, 1990.
- Piscitelli, A. *Ciberculturas*, Buenos Aires : Paidós, 1997.
- Piscitelli, A. *Post-televisión*, Buenos Aires : Paidós, 1998.
- Quéau, P. *Lo virtual. Virtudes y vértigos*, Barcelona : Paidós, 1995.
- Rheingold, H. *La comunidad virtual: una sociedad sin fronteras*, Barcelona : Gedisa, 1996.
- Schneiderman, B. *Designing the User Interface: Strategies for Effective uman-Computer Interaction*, Massachusetts: Addison-Wesley, 1998.
- Turkle, Sherry *La vida en la pantalla: la construcción de la identidad en la era de Internet*, Barcelona : Paidós, 1997.
- Winograd, T. *Bringing design to software*, New York: Addison Wesley, 1996.
- Winograd, T. «From Computing Machinery to Interaction Design». Dins Peter Denning i Robert Metcalfe (eds.), *Beyond Calculation: The Next Fifty Years of Computing*, Springer-Verlag, 1997, pàg. 149.
- Winograd, T.; Flores, F. *Understanding Computers and Cognition*, 1986.

Estratègia i Planificació de Mitjans II

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE:2n

OBJECTIUS

Presentar a l'estudiant una visió de l'Estratègia i Planificació de Mitjans actual, analitzant tots els processos que comporta.

Introducció a cadascun dels mitjans estudiant-ne les característiques intrínseques.

Estudiar com es realitza l'Estratègia i Planificació de Mitjans a nivell professional de manera completa, des del primer contacte amb el client fins al tancament de campanya.

CONTINGUTS

1. El Futur dels Mitjans de Comunicació

1.1. Ampliació del Panorama televisiu

1.2. Previsions de Futur

2. La Negociació.

2.1. Definició

2.2. Fases de la Negociació

2.3. Armes Clau i Fórmules de Poder

2.4. Tipus de Negociació dependent de cada mitjà

2.5. Ràdio

2.6. Exterior

2.7. Cinema

3. La Compra de Mitjans

AVALUACIÓ

Durant el curs es realitzarà una part pràctica: una Estratègia i Planificació de Mitjans per un client hipotètic, que valdrà el 50% de la nota final. La pràctica es realitzarà en grups de 2 o 3 persones. L'examen teòric valdrà el 50% restant.

Cal tenir aprovades ambdues parts per tal de poder aprovar l'assignatura.

METODOLOGIA

La metodologia bàsica estarà basada en el plantejament de les qüestions generals del tema, la reflexió en grup a partir de la lectura dels annexos recomenats i la realització d'exercicis lligant la teoria amb la pràctica.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Bigné, E.: *Temas de Investigación de Medios Publicitarios*, Editorial ESIC.

Pérez-Latre, Francisco J.: *Centrales de Compra de Medios*. Pamplona: EUNSA, 1995.

Pérez-Latre, Francisco J.: *Planificación y Gestión de Medios Publicitarios*. Barcelona: Ariel, 2000.

Relació amb els Mitjans de Comunicació

CRÈDITS: 4,5

PROFESSORA: Montserrat Llamas

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS

Conèixer en profunditat les eines periodístiques necessàries per comunicar les notícies d'una entitat als periodistes que treballen als mitjans de comunicació i aprendre a gestionar la difusió d'aquesta informació.

Reflexionar sobre els suports informatius interns procedents dels mitjans de comunicació, que una vegada analitzats, aporten dades socials que poden influir en la presa de decisions de l'entitat.

CONTINGUTS

1. El Gabinet de Mitjans en la Direcció de Comunicació
2. Conèixer als Mitjans de Comunicació
  - 2.1 La notícia i com es redacta una notícia
  - 2.2 El periodista com a professional
3. El Gabinet de Mitjans: tipologia i funcionament
4. Elaboració i gestió de la base de dades dels periodistes
5. Eines periodístiques en l'entitat
  - 5.1 La nota de premsa
  - 5.2 El dossier de premsa i l'argumentari
  - 5.3 La roda de premsa
  - 5.4 La convocatòria de premsa, la nota de premsa prèvia i el comunicat de premsa
  - 5.5 El portaveu
  - 5.6 Declaracions i entrevistes
  - 5.7 Articles, publireportatges i informes
6. La campanya de premsa
7. CoMunicació en cas de crisi
8. Comunicació interna:
  - El clipping de premsa.
  - El resum de premsa (press-book)
9. Els mitjans de comunicació a Espanya (els grans grups de comunicació i les seves línies ideològiques)

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Aragónés, Pau; *Empresa y Medios de Comunicación*. Barcelona: Gestión 2000, 1998.

Ramírez, Txema; *Gabinetes de Comunicación*. Barcelona: Bosch, 1995.

Álvarez, Tomás; *Vendedores de Imagen. Los retos de los nuevos gabinetes de comunicación*. Barcelona: Paidós, 1997.

Palau, Goretti; *Gabinetes de Comunicación. Periodistes a l'altra banda*. Barcelona: Pòrtic, 2002.

Taller de Comunicació Interactiva

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

Introducció a la producció multimèdia per a internet mitjançant l'ús de programes informàtics d'*editing* (Dreamweaver) i d'animació interactiva (Flash). Aplicació dels coneixements desenvolupats a l'assignatura Fonaments de Comunicació Digital.

CONTINGUT:

1. Introducció a Internet: aspectes bàsics de les tecnologies i aplicacions web. (4h)
  - a. Història d'Internet
  - b. Concepte de la xarxa internet, IP i protocols de comunicació
  - c. Servidors, llocs web i planes web (estàtiques i dinàmiques)
  - d. Processament planes estàtiques, dinàmiques i amb base de dades
  - e. Llenguatges més comuns: HTML, Flash, Javascript, Actionsript
2. Flux de treball en el desenvolupament web (aplicat al projecte dels estudiants) (2h d'introducció. 1h a la setmana de seguiment)
  - a. Planificació del lloc (determinació d'objectius i públic objectiu)
  - b. Mapa web i esbós de navegació del lloc
  - c. Definició del lloc web a Dreamweaver
  - d. Planificació de planes i disseny de pantalles
  - e. Creació d'actius multimèdia (imatges, títols, textos, vídeo, so...)
  - f. Maquetació, prova i desplegament
  - g. Manteniment i actualització del lloc
3. Fonaments bàsics de Dreamweaver MX (4h)
  - a. Interfície del programari
  - b. Creació d'un lloc local nou
  - c. Creació d'una plana bàsica
  - d. Aprenentatge d'HTML bàsic i etiquetes més usades
4. Text. Vinculacions (2h)
  - a. Formatat
  - b. Tipografia
  - c. Paràgrafs i blocs
  - d. Llistes i encapçalaments
  - e. Estils HTML
  - f. Vinculació (tipus: absoluta, relativa a la plana, al lloc)
5. Objectes multimedia: visuals (2h)
  - a. Imatges
  - b. Mapes d'imatge
  - c. Imatges de substitució
6. Disseny intermedi (I) (2h)
  - a. Taules: vista estàndard i vista de disposició
  - b. Marcs (frames)
7. Objectes multimedia: dinàmics (2h)
  - a. Inclusió de contingut Flash i Shochwave
  - b. Text i botons Flash

- c. Barres de navegació i menús de salt
- 8. Objectes multimèdia: sonors (2h)
  - a. El so a internet
  - b. So de fons (Background sound)
  - c. Efectes de so
  - d. Streaming
- 9. Programació intermèdia (I) (2h)
  - a. Comportaments (Behaviors) i Javascript (extensions de Dreamweaver)
  - b. Animacions i línia de temps (Timeline)
- 10. Disseny intermedi (II) (2h)
  - a. Capes (Layers)
  - b. HTML dinàmic aplicat a capes
- 11. Disseny avançat (2h)
  - a. Estils de Cascada (CSS)
- 12. Programació intermèdia (II) (2h)
  - a. Formularis
  - b. Scripts CGI bàsics
- 13. Posant-t'ho tot on-line (2h)
  - a. Vista local i vista remota
  - b. FTP, pujar el nostre lloc web
- 14. Introducció a Flash (2h)

METODOLOGIA:

30h Teoria amb exemples (2h setmana durant 15 setmanes)

15h Exercicis, tutorials i dubtes (1h a la setmana durant 15 setmanes)

15h projecte (1h a la setmana durant 15 setmanes)

AVALUACIÓ:

Pràctiques de classe: 25%

Examen teòric: 25%

Projecte final: 50%

BIBLIOGRAFIA:

Consultar-la al Campus Virtual.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ

Creativitat Publicitària I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: II

PROFESSOR:

OBJECTIUS:

- 1.- Comprendre que el pensament i l'actitud creatives són indispensables per treballar en el món de la publicitat i de la comunicació. Estimular l'estudiant a desenvolupar el seu perfil creatiu, dinàmic, flexible, intuïtiu, etc., que li doni les millors capacitats i condicions per a crear.
- 2.- Conèixer com es desenvolupa la creativitat publicitària individual i en grup. Com es gestiona dins l'agència i com s'aconsegueixen bons resultats.
- 3.- Aprofundir en les diferents estratègies i filosofies creatives publicitàries, segons les principals aportacions teòriques. Conèixer els aspectes que determinen la creativitat en els principals mitjans publicitaris i introducció a l'elaboració d'anuncis.

CONTINGUT:

1. L'estimulació de la creativitat
  - 1.1. Què és la creativitat
  - 1.2. Aptituds i actituds de la persona creativa
  - 1.3. Fases del procés creatiu
  - 1.4. Els bloqueigs mentals
  - 1.5. Desenvolupament de la creativitat
  - 1.6. Tècniques creatives publicitàries
2. La creació publicitària
  - 2.1. L'estratègia creativa
  - 2.2. El briefing creatiuEstratègies i filosofies creatives:
  - 2.3. El producte > La Copy Strategy
  - 2.4. La marca > La Star Strategy
  - 2.5. El públic objectiu > La Teoria de la Decisió
  - 2.6. La competència > El posicionament
  - 2.7. Qui van ser: William Bernbach, David Ogilvy, Claude C. Hopkins, James Webb Young, Roser Reeves...
3. La creació d'anuncis en els diferents mitjans convencionals
  - 3.1. Premsa
  - 3.2. Exterior
  - 3.3. Ràdio
  - 3.4. Televisió i cinema
4. Criteris per a una valoració creativa publicitària

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assoliment dels continguts teòrics de l'assignatura hi haurà un examen final escrit, en el qual es comprovarà la comprensió i l'adquisició de la teoria donada a classe i de les lectures obligatòries. També es valorarà la comprensió dels coneixements a través de la seva aplicació en diferents pràctiques individuals i sobretot en grup que es realitzaran al llarg del curs, i en un treball final en grup del qual s'especificarà el contingut el primer dia de classe i es presentarà a classe al finalitzar el curs.

Examen final (teoria classe + bibliografia obligatòria)
Pràctiques i treball

65% de la nota

35% de la nota

Per aprovar l'assignatura, cal haver aprovat l'examen per una banda i les pràctiques i treball per l'altra. Igualment, cal haver entregat obligatòriament totes les pràctiques realitzades i el treball final.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia obligatòria:

Hopkins, Claude C., *Publicidad científica*, Madrid: Eresma Ediciones, 1980.

Young, James Webb, *Una técnica para producir ideas*, Madrid: Eresma Ediciones, 1992.

Reeves, Roser, *La realidad en la publicidad*, Madrid: Sever-Cuesta, 1964.

Ogilvy, David, *Confesiones de un publicitario*, Vilassar de Mar: Oikos-tau, 1967.

Bibliografia recomanada:

Moliné, Marçal, *La fuerza de la publicidad*, Madrid: McGraw-Hill, 2000.

De Bono, Edward, *El pensamiento lateral*, 1991.

Ricarte, José M. *Creatividad y comunicación persuasiva*, Barcelona: Aldea Global, 1998.

Baños, Miguel, *Creatividad y publicidad*, Madrid: Laberinto, 2001.

Hernández Martínez, Caridad, *Manual de creatividad publicitaria*, Madrid: Síntesis, 1999.

Barry, Ann Marie, *El portafolio creativo del publicitario*, Mèxic: McGraw-Hill, 1992.

Séguéla, Jacques *Hollywood lave plus blanc*, París: Flammarion, 1982.

Csikszentmihalyi, Mihaly, *Creatividad: el fluir y la psicología del descubrimiento y la invención*. Barcelona: Paidós, 1998.

Bibliografia complementària:

Matussek, Paul, *La creatividad. Desde una perspectiva psicodinámica*, Barcelona: Herder, 1984

Michalko, Michael, *Los secretos de los genios de la creatividad*, Barcelona: Gestión 2000, 2000

Landau, Erika, *El vivir creativo*, Barcelona: Herder, 1987

Caples, John, *Publicidad creativa*, Mèxic: Prentice Hall, 1998.

Bernbach, William, "Una filosofía creativa para producir publicidad digna de recordarse". Dins *Ecos y armas de la dirección publicitaria*, Madrid: Instituto Nacional de la Publicidad, 1973.

Castellblanque, M.R., *Manual del redactor publicitario*, Barcelona: CIMS, 1997.

Martín Poyo, Ignacio, *Teoría y práctica de la creatividad*, Instituto Nacional de la Creatividad.

Most, J., *Manual práctico para iniciarse como creativo publicitario*. Barcelona: CIMS, 1998.

Roma, Manuela, *Psicología de la creatividad*, Barcelona: Paidós, 1997.

Garriga i Puig, Jordi, *1001 citas de las vacas sagradas de la comunicación*, Barcelona: Mediterránea Books, 2001.

ASSIGNATURES DE CAMPUS

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània (HCCO)

Nr89

Crèdits: 3.

Professora: Carme Sanmartí i Roset

Quadrimestre: Primer. **Lliure elecció**

Horari: Dilluns i dimecres de 14 a 15 hores

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén introduir els alumnes en el coneixement de la història de Catalunya des dels inicis del segle XIX, per tal de familiaritzar-los amb aspectes de caràcter polític, econòmic i cultural.

METODOLOGIA:

El curs consta de classes teòriques i classes pràctiques repartides equilibradament. Les classes teòriques desenvoluparan el contingut previst en el temari mitjançant les explicacions de la professora. Les classes pràctiques es realitzaran a través de textos i material audiovisual.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Catalunya en el segle XIX. Introducció: La fi de l'Antic Règim. (1833-1868) Industrials i polítics. La situació agrària. El Romanticisme. (1868-1874) El sexenni revolucionari. La I República. (1874-1898) La restauració borbònica. Anarquisme i moviment obrer. Sorgiment del catalanisme polític.
- Tema 2. Catalunya en el segle XX. (1898-1923) La crisi del sistema de la Restauració. Pèrdua de les colònies d'ultramar. La Setmana Tràgica. L'Assemblea de Parlamentaris. Sindicalisme i pistolisme. L'obra política i cultural de la Mancomunitat. Modernisme i noucentisme.
- Tema 3. Dictadura, II República i Guerra Civil (1923-1939). Catalunya sota la dictadura de Primo de Rivera. La Generalitat Republicana. L'alçament militar i les seves conseqüències. Les avantguardes artístiques.
- Tema 4. El franquisme (1939-1975). La postguerra. Política interior i aïllacionisme internacional. Els canvis en la dècada dels cinquanta i el «desarrollismo» dels seixanta. Crisi i fi de la dictadura. La resistència cultural.

AVALUACIÓ:

Els continguts pràctics s'avaluaràn de manera continuada amb les intervencions a classe i amb el treball realitzat per cada alumne (40% de la nota final). Un examen a finals del quadrimestre (60% de la nota final), que caldrà aprovar per fer la mitjana amb la nota pràctica, avaluarà els continguts teòrics.

BIBLIOGRAFIA:

- Balcells, Albert. *Historia contemporánea de Cataluña*. Barcelona: Edhasa, 1983.
- Balcells, Albert. *Història del nacionalisme català: Dels orígens als nostres temps*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Ferret, Antoni. *Compendi d'història de Catalunya*. Barcelona: Claret, 1995.
- Fontana, Josep. *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona: Ed. 62, 1988.
- Hurtado, V. i altres *Atles d'història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, 1995.
- Nadal, Joaquim; Wolff, Philippe (dir.). *Història de Catalunya*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1983.
- Riquer, Borja de; Culla, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Salrach, J.M. (dir.) *Història de Catalunya*. (vol. 6). Barcelona: Salvat, 1984.
Sobrequés i Callicó, J. ed. *Història contemporània de Catalunya*. Vols I-II. Barcelona: Columna, 1998.
Termes, Josep. *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat

BLOC I - L/G 229 BLOC II - L/G 239

Crèdits: Bloc I: 3 crèdits. Bloc II: 4,5 crèdits

Professor: Joaquim Pla i Brunet

Quadrimestre: Segon. Lliure elecció

La Història de la Ciència com a assignatura de lliure elecció de campus a la UVic es proposa amb la voluntat de ser un element de diversitat i de complement en la formació acadèmica dels estudiants, amb la intenció d'estimular el gust pel coneixement i la curiositat pel saber.

OBJECTIUS:

- (a) Exposar els orígens i els fonaments de la ciència.
- (b) Analitzar els trets característics que permeten que una disciplina es pugui qualificar com a científica.
- (c) Presentar una visió panoràmica del procés de desenvolupament del coneixement científic i tecnològic.
- (d) Oferir a l'estudiant elements que li permetin de situar la seva activitat acadèmica en relació amb l'evolució del coneixement científic i tècnic.
- (e) Fomentar el pensament raonat, ponderat i crític.

CRÈDITS:

L'assignatura es divideix en dos blocs complementaris.

- Bloc I (4,5 crèdits): Fonaments metodològics, recursos historiogràfics i orígens de la ciència moderna.

- Bloc II: (3 crèdits): Ciència i societat: professionalització de la ciència i evolució tecnològica.

No es pot cursar el bloc II sense haver superat el Bloc I

PROGRAMA:

Bloc I

0. Fonaments metodològics, historiografia i recursos bibliogràfics.
1. Què entenem per ciència? Què distingeix la ciència d'altres formes de coneixement?
2. Ciència antiga i ciència grecoromana.
3. L'activitat científica a l'edat mitjana.
4. Renaixement i Revolució científica del segle XVII.

Bloc II

5. La ciència a la il·lustració. L'enciclopedisme. Ciència, societat i Revolució Industrial.
6. La ciència al segle XIX: professionalització de la ciència. La tecnologia: electricitat, màquines, energia i comunicacions. La ciència en la història del pensament.
7. La ciència al segle XX: activitat i aplicació espectacular i generalitzada de la ciència i de la tecnologia.

AVALUACIÓ:

1. Exposicions a classe, amb un pes que pot variar entre el 20% i el 30% de la nota final.
2. La recensió d'un llibre escollit per l'estudiant, amb una valoració del 20%.
3. Un assaig sobre un tema, amb una valoració del 20%.
4. Un examen global, amb una valoració que pot variar entre el 40% i el 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Es comentarà i es donarà en el punt 0 de fonaments metodològics.

Dones en el segle XXI: Una Visió Interdisciplinària

D/1069

Crèdits: 3 **Curs:** tots

Professora (coord.): Isabel Carrillo i Flores

Quadrimestre: Segon

Presencial/ Semipresencial: Presencial

Horari: Dimarts i dijous de les 14 a les 15 hores

PROFESSORAT COL·LABORADOR:

Joan Isidre Badell, Francesca Bartrina, Claude Carcenac, Isabel Carrillo, Lluïsa Cotoner, Pilar Godayol, Eva Espasa, Nilda Estrella, Montse Faro, Esther Fatsini, Rosa Guitart, Miquel Àngel Sánchez, Carme Sanmartí, Montserrat Vall, Montserrat Vilalta.

OBJECTIUS:

L'assignatura vol aproximar-se a la història i a la realitat de les dones en el món actual, considerant les aportacions teòriques i pràctiques que, des de diferents àmbits, permeten tenir un coneixement global i interdisciplinari. Prenent el gènere com a fil conductor s'analitzarà la complexitat de les diverses problemàtiques i dels reptes de les polítiques públiques.

CONTINGUTS:

1. Dona, drets humans i desenvolupament
2. Els estudis de gènere: temes d'interès i conceptes bàsics / sexe/gènere, androcentrisme, patriarcat...)
3. Història dels moviments feministes: liberal, socialista, radical...
4. Els debats dels moviments feministes: família, alliberament sexual, violència...
5. Polítiques de gènere:
  - a. Polítiques dels organismes internacionals governamentals i no governamentals
  - b. Tipologia de les polítiques: igualtat formal, igualtat d'oportunitats, acció positiva, de gènere...
6. Àmbits de concreció de les polítiques:
  - a. El mercat de treball: ocupació/ atur; segregació ocupacional; discriminació salarial...
  - b. Sistema educatiu: escola mixta/ escola coeducativa; la construcció del gènere...
  - c. Salut: el món de la cura, un món femení?
  - d. Cultura: la dona en el món de la literatura i el cinema

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari per tal d'afavorir la participació i el diàleg. La dinàmica de les classes combinarà les explicacions, les lectures, la projecció de vídeos i l'anàlisi d'altres documents, i comptarà amb la col·laboració de persones expertes en els estudis de gènere que aportaran la seva experiència i els seus coneixements.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

- a. L'assistència i participació en les diferents sessions de l'assignatura (80%).
- b. La realització de les activitats individuals i del grup que es plantegin en les diferents sessions.
- c. La realització d'una memòria escrita sobre els continguts treballats i el procés seguit en l'assignatura.
- d. La lectura d'un llibre i la reflexió escrita sobre el contingut.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5 en cada activitat d'avaluació especificada.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Aleman, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B.; Zinsler, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991, vol. I i II.
- Benería, L. "Reproducción, producción y división sexual del trabajo." "La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres". *Revista Economía y Sociología del trabajo*. Núm. 13-14, 1991.
- Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Camps, V. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (ed.). *The new women's movement. Feminism and politics in Europe and the USA*. Sage Publications, Forthcoming, 1986.
- Diversos autors *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: ICE, 1999.
- Diversos autors *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Duran, M.A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsentein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. México: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. Feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el estado del bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debat on sex and class*. New Review, núm. 149, 1985.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Los libros de la catarata, 1999.
- Mackinnon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Miles, M.; Shiva, V. *Ecofeminismo*. Barcelona: Icaria, 1997.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Montero, R. *Historias de mujeres*. Madrid: Alfaguara, 1995.
- Muraro R.M; Boff, L. *Femenino e masculino. Uma nova consciência para o encontro das diferenças*. Rio de Janeiro: Sextante, 2002.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos, 1995.
- Piussi, A.M. Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icaria, 1996.
- Rambla, X.; Tomé, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familia y escuela*. Barcelona: ICE, 1998.
- Showstach, A. (ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación feminista, 1987.
- Swan, A. *A cargo del estado*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1992.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.

Aula de Cant Coral I i II

D/L5249

D/L5469

Crèdits: 3. Lliure elecció

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.

- 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
- 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
- 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.

2. De camí cap al joc polifònic.

- 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
- 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànon perpetus i cànon tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
- 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).

3. Coneixement i treball de repertori.

- 3.1. El repertori popular a cor.
- 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
- 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
- 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració.

Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

D/XX109

Crèdits: 3. Lliure elecció

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre és un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que és imprescindible atès que el compromís és indispensable en qualsevol treball de teatre.

ADRECES ELECTRÒNIQUES DEL PERSONAL DE LA FACULTAT

Alejandra Aramayo i García	alejandra.aramayo@uvic.es
Núria Arimany i Serrat	nuria.arimany@uvic.es
Oreste Attardi i Colina	oreste.attardi@uvic.es
Joan Isidre Badell	joan.badell@uvic.es
Judit Badia i Peco	judit.badia@uvic.es
Francesc Baqué i Puig	francesc.baque@uvic.es
Daniel Bargalló i Fontana	daniel.bargallo@uvic.es
Franco Bonaventura	fbonaventura@eumografic.com
Joan Bou i Geli	joan.bou@uvic.es
Josep Burgaya i Riera	Josep.burgaya@uvic.es
Gonçal Calle i Rosingana	gonzalo.calle@uvic.es
Carolina Campalans i Moncada	carolina.compalans@uvic.es
Marcos Cànovas i Méndez	mcanovas@uvic.es
Paul Capriotti	paul.capriotti@uvic.es
Eva Caró i Domínguez	eva.caro@uvic.es
Santi Carreras i Suris	santi.carreras@uvic.es
Montse Casas i Arcarons	montse.casas@uvic.es
Jordi Casas i Vilaró	jordi.casas@uvic.es
Enric Casulleras i Ambrós	enric.casulleras@uvic.es
Ariadna Codina i Ylla	ariadna.codina@uvic.es
Irene Colom i Valls	irene.colom@uvic.es
Ignasi Coll i Parra	ignasi.coll@uvic.es
Carme Comas i Puigdesens	mariacarme.comas@uvic.es
Jordina Coromina i Saborit	jordina.coromina@uvic.es
Eusebi Coromina i Pou	ecoromina@uvic.es
Sílvia Cordomi i Saborit	silvia.cordomi@uvic.es
Josep Antoni Corral i Marfil	joseantonio.corral@uvic.es
Montse Corrius i Gimbert	montse.corrius@uvic.es
Josefina Damián i Castellví	finad.damian@uvic.es
Joana Díaz i Pont	joana.diazp@uvic.es
Gabriel Díaz i Meyer	gabriel.diaz@uvic.es
Josefina Domènech i Rierola	finad.domenech@uvic.es
Cèsar Duch i Martorell	cesar.duch@uvic.es
Cristina Estrada	cristina.estrada@uvic.es
Ramon Fabre i Vernedes	ramon.fabre@uvic.es
Cristina Font i Companyó	cristina.font@uvic.es
Efrain Foglia	efrain.foglia@uvic.es
Gerard Franquesa	gerard.franquesa@uvic.es
Josep Gallart i Bau	josep.gallart@uvic.es
Josep Lluís García i Domingo	jlgarcia@uvic.es
Miquel dels Sants Genís i Serra	miquel.genis@uvic.es
Ramon Gisbert i Gelonch	ramon.gisbert@uvic.es
Zahaira González	zahairaf.gonzalez@uvic.es
Xavier González i López	xavi.gonzalez@uvic.es
Anton Granero i Martínez	agranero@eumografic.com
Josefina Guix i Soldevila	josefina.guix@uvic.es
Santi Hausmman	santih@uvic.es

Francesc Iglesias i Riumalló	francesc.iglesias@uvic.es
Fernando G. Jaén i Coll	ferrangustau.jaen@uvic.es
José Manuel Jarque	josemanuel.jarque@uvic.es
Mònika Jiménez i Morales	monika.jimenez@uvic.es
Teresa Júlio i Giménez	tjulio@uvic.es
Fèlix Jurado i Escobar	felix.jurado@uvic.es
Raymond Lagonigro i Bertran	raymond.lagonigro@uvic.es
Lucia Lijtmaer i Paskvan	lucia.lijtmaer@uvic.es
Montserrat Llamas i Palacio	montserrat.llamas@uvic.es
Manuel Llamas i Pont	mllanas@uvic.es
Jordi Llavina i Murgades	jordi.llavina@uvic.es
Mònica López i Pérez	monica.lopez1@uvic.es
Jesús López i López	suso@uvic.es
Gerard López i Fageda	gerard.lopez2@uvic.es
Rafael Madariaga i Sánchez	rafa.madariaga@uvic.es
Ainara Mancebo i Gavela	ainara.mancebo@uvic.es
Guillem Marca i Francés	guillem.marca@uvic.es
Xavier Martin i Almansa	fxavier.martin@uvic.es
Joan Carles Martori i Cañas	martori@uvic.es
Laura Masip i Castillo	laura.masip@uvic.es
Joan Masnou i Suriñach	joan.masnou@uvic.es
Anna Masferrer i Giralt	annam.masferrer@uvic.es
Sergi Massana i Mas	sergi.massana@uvic.es
Santos Mateos i Rusillo	santos.mateos@uvic.es
Josep Lluís Mico i Sanz	joseplluis.mico@uvic.es
Antoni Molas i Casas	antoni.molas@uvic.es
Mireia Montaña i Blasco	mireia.montana@uvic.es
Antoni Mora i Puigví	antoni.mora@uvic.es
Héctor Navarro i Güere	hectorivan.navarro@uvic.es
Daniel Nicholls	daniel.nicholls@uvic.es
Ramón Oller i Piqué	ramon.oller@uvic.es
M. Dolors Palomo i Chinarro	mdolores.palomo@uvic.es
Anna Palomo i Chinarro	anna.palomo@uvic.es
Julio Manuel Panizo i Alonso	juliom.panizo@uvic.es
Hugo Pardo i Kuklinsky	hugo.pardo@uvic.es
Antoni Pastor i Caeiro	antoni.pastor@uvic.es
Elisabet Paxau i Tura	elisabet.paxau@uvic.es
Karma Peiró i Rubio	karma.peiro@uvic.es
Georgina Pérez i Riera	georgina.perez@uvic.es
Anna Pérez i Quintana	anna.perez@uvic.es
Àngels Pinyana i Garriga	mangels.pinyana@uvic.es
Ramon Pinyol i Torrents	ramon.pinyol@uvic.es
José Carlos Piñero i Pantín	josecarlos.pinero@uvic.es
Santi Ponce i Vivet	santi.ponce@uvic.es
Carme Portet i Boixaderas	carme.portet@uvic.es
Antònia Pujol	mariaantoni.pujol@uvic.es
Eduard Pujol i Bonell	eduard.pujol@uvic.es
Pere Quer i Aiguadé	pquer@uvic.es
Dunia Ramiro i Muñoz	dunia.ramiro@uvic.es
Marta Roca i Fonsere	marta.roca@uvic.es
Juan Ramon Rodríguez i Amat	mon.rodriguez@uvic.es

Josep Maria Roma i Banús	josepmaria.roma@uvic.es
Anna Roma i Vilanova	annam.roma@uvic.es
Joan Russiñol	
Anna Sabata i Aliberch	annam.sabata@uvic.es
Alberto Carlos Scolari	carlos.scolari@uvic.es
Jordi de Sant Eugenio	jordi.saneugenio@uvic.es
Guillem Soldevila	guillem.soldevila@uvic.es
Jaume Soriano i Agustech	jaume.soriano@uvic.es
Josep Terradellas i Cirera	josep.terraddellas@uvic.es
Carles Tomàs i Puig	carles.tomas@uvic.es
David Torelló i Alsina	david.torello@uvic.es
Clara de Uribe i Gil	clara.uribe@uvic.es
Marc Vaïllo i Daniel	marc.vaillo@uvic.es
Maria Vecino	maria.vecino@uvic.es
Robert Vendrell i Cirera	bob@uvic.es
Albert Vicens i Escuer	albert@uvic.es
Xavier Vicente i Soriano	fxavier.vicente@uvic.es
Mercè Vidal i Vila	merce.vidal@uvic.es
Joaquima Vila i Arumí	quima.vila@uvic.es
Carme Viladecans i Riera	carme.viladecans@uvic.es
Lourdes Vilardell i Bujons	lurdes.vilardell@uvic.es
Jesús Vinyes i Vila	jesus.vinyes@uvic.es